

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Čerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Gornji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 174 (13.707)

Trst, nedelja, 5. avgusta 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Zaskrbljenost v vsem svetu zaradi možnosti razširitve spopada na druge arabske države

Sadam Husein oblikoval v Kuvajtu proiraško lutkovno vlado in vojsko

Šef kuvajtske kvizlinške vlade je Huseinov svak - Evropska dvanajsterica izvedla stroge ukrepe, ki predvidevajo prepoved uvoza petroleja iz Iraka in Kuvajta ter prepoved izvoza orožja in vojaškega materiala v obe državi

Parlament obravnaval iraški napad

RIM — Iraški poseg v Kuvajtu je imel odmev tudi v senatni komisiji za mednarodna vprašanja. Na njej je italijanski minister za zunanje zadeve Gianni De Michelis izrazil zaskrbljenost vlade do nadaljnjega razvoja dogodkov, hkrati pa pohvalil stališče Arabske lige: po njegovem mnenju je arabska obsodba iraške agresije zelo pomembna, saj politika režim Sadama Huseina v skoraj popolno izolacijo. Iraške izjave o umiku čet je označil kot dvoumne in preveč splošne; v primeru, da bi v Kuvajtu ostala na oblasti fantomska vlada — je dejal — bi to sploh ne zadovoljilo svetovne skupnosti.

De Michelis je poudaril pomen gospodarskih ukrepov zoper Irak in pri tem dejal, da je italijanska vlada temeljito pretehtala morebitne protiukrepe Iraka. Ta je Italiji dolžan od 10 in 12 milijard ameriških dolarjev, skupaj s Kuvajtom pa je na italijansko tržišče doslej izvažal od 10 do 11 odstotkov celotne količine nafte; veliko je tudi italijanskih družb, ki delajo v Iraku. Vsekakor pa je politična plat vprašanja, po De Michelisovem mnenju, pomembnejša od gospodarskih interesov, zato je Italija, tako kot več drugih držav, pripravljena na morebitne posledice.

Predsednik senatne komisije za mednarodna vprašanja Michele Achilli je v zvezi s tem dejal, da bodo gospodarski ukrepi proti Iranu gotovo imeli učinke. Izredno pomembna je po njegovem bila takojšnja in odločna reakcija mednarodne skupnosti. Giuseppe Boffa (KPI) je obsodil iraški poseg, vendar istočasno je tudi dejal, da nosi zahodni svet del krivde za nastali položaj, saj je po-magal razvijati vojaške sile Iraka. Po mnenju Guida Geroše (PSI) utegne iraški poseg biti prvi v verigi morebitnih regionalnih konfliktov v bodočnosti, medtem ko je Antonio Cariglia (PSDI) opozoril na pomembnost skupnega stališča ZDA in Sovjetske zveze. Cariglia je istočasno pohvalil stališče ES, obžaloval pa zaradi premajhne teže Arabske lige.

Savski kralj Fahd (desno) je sprejel iraškega predstavnika Ibrahima, s katerim je razpravljal o položaju, ki je nastal na Bližnjem vzhodu (Telefoto AP)

KUWAIT CITY — Zaostritev v zasednem Kuvajtu se nikakor še ni poglobila. Vse več znakov kaže, da je rešitev krize še zelo daleč in da lahko pričakujemo nadaljnje zaplete. Zaskrbljenost se je povečala zlasti po sklepu, da odložijo arabski minivrh; ta je bil napovedan za danes, vendar so ga zaradi nepopustljivosti iraškega predsednika Sadama Huseina (ta namreč ni hotel srediti odstavljenega kuvajtskega emira) morali preložiti. Odložitev je zahteval kralj Savdske Arabije Fahd, ki je odločno podprl legitimnost kuvajtskega emira.

Sadam Husein medtem sistematično odklanja mirovne predloge voditeljev arabskih držav. Iraški poseg je namreč prerasel lokalne okvire, ravno to pa je tisto, kar iraškega predsednika najbolj moti. S posredovanjem iz tujine bi namreč zaplet še bolj zadobil mednarodni značaj.

Nadaljnjo zaostritev je povzročila vest, da so iraške čete zasedle nevtralno področje na meji med Savdsko Arabijo in zasedenim Kuvajtom. Nevtralno področje (gre za puščavni, skoraj neobljuden pas, katerega površina

znaša 5.700 kvadratnih kilometrov) sta si obe omenjeni državi doslej delili, na njem pa se nahaja neizmerno naftno bogastvo: na tem področju namreč načrtujejo 500 tisoč sodčkov nafte na dan. Zaskrbljenost je povzročila tudi vest, da je Irak zbral na meji s Kuvajtom že dokajšnje število čet: po trditvah uglednega dnevnika Washington Post naj bi tam bilo že 100 tisoč vojakov.

Z zasedbo nevtralnega področja so splahnela upanja o hitrem umiku iraških sil z zasedenega Kuvajta. Po nekaterih virih naj bi Iranci celo ojačevali svoje pozicije. Amnesty international je izjavil, da so zasedbene čete povrh aretirale na stotine pripadnikov iraške opozicije, ki naj bi živeli v Kuvajtu. Prizanesli niso niti skupini 121 oficirjev iraške vojske, ki so se uprli vojaški intervenciji v Kuvajtu; skupino so ustrelili, odločitev pa je sprejel sam Sadam Husein.

Nejasna je usoda 35 britanskih oficirjev, ki so jih v Kuvajtu aretirale iraške zasedbene sile. Vsi britanski oficirji so vojaški svetovalci. Neznana

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Avgustovsko preseljevanje Italijanov zadobilo ponekod groteskne obsege

Propadlo upanje v »inteligentne« Letoviščarji v sponah nepremičnih kolon

RIM — Gluhi na vse pametne nasvete so se italijanski letoviščarji pridružili kolegom iz tujine in se pogumno podali na pot. Pravzaprav so sedli v avtomobil in ga nato »parkirali«
sredi dvo- ali tropasovne avtoceste.

O premissih, preudarno načrtovanih, skratka »inteligentnih«
odhodih tudi letos ne duha ne sluha.

Poročila o prometu na italijanskem cestnem omrežju ter na nekaterih obmejnih prehodih so prave shrbljivke: do šest kilometrov nepretrgane kolone vozil je vodila k vstopni postaji pri Milanu-Melegnano, avtocesta od Modene do Rimini-ja je spominjala na rimski jutranji promet ob delavnikih, tržaška pokrajina pa je bila že spet za v knjigo rekordov. Že pri Palmanovi so se pričenjali zastoji, ki so se pri Moščenicah sprevrgli v nepremično kolono. Od Devina do kateregakoli obmejnega prehoda v tržaški pokrajini pa se je vila ena sama, brezizhodna vrsta avtomobilov.

Na robu popolne paralize pa ni bil samo tržaški Kras. Tik pred kaosom so bili tudi v Abrucih, kjer so na avtocesti A 14 zabeležili prehod avtomobilov, ki je presegal 2.400 vozil na uro, avtocesta pa bi »eksplozirala«, če bi število doseglo 2.500 vozil. Tudi na avtocesti Sonca so iz-

vedenci zasledili znake skorajšnjega kolapsa, zato so stopile v akcijo patrulje prometne policije, ki so ustavile tovornjake z dovoljenjem za vožnjo, ponekod pa so preusmerile tudi avtomobilski promet na počivališča.

Naval avtomobilov se je pričel že z nočnim hladom, dosegel pa je višek ob zori. Šele proti poldnevu so si ponekod lahko oddahnili, vendar je šlo za kratkotrajno veselje. Že v prvih popoldanskih urah se je promet ponovno ustavil.

Po izračunih prometne policije in družbe italijanskih avtocest, naj bi reka letoviščarjev usahnila že danes, saj se je podalo na pot več kot osem milijonov Italijanov, ki bodo kljub zastojem, vrstam in bibličnim čakalnim dobam prej ali slej le pripotovali do cilja.

Za njimi, za samomorilsko navdihnjenimi letoviščarji, je ostala praznina. V velikih italijanskih mestih zevajo prazna parkirišča, ki govorijo o tem, da bo čez nekaj tednov ponovno na vrsti množična selitev. Že pred koncem meseca bomo poročali o kolonah, vrstah in zastojih, le da bo takrat stanje nekoliko drugačno. Odšli so vsi skupaj na datum povratka pa bo odločalo predvsem premoženje posameznikov.

Avtocesta sonca v smeri proti morju

(Telefoto AP)

Mačehovski odnos ministrstva za turizem do našega gledališča

TRST — Slovensko stalno gledališče je bilo letošnji oktober povabljen na Festival Cervantino v Guanajuatu v Mehiki, katerega naj bi se udeležilo s predstavo »Striček Vanja«
A. P. Čehova v režiji Dušana Jovanoviča. Poleg dveh uprizoritev v okviru festivala je imelo gledališko vodstvo dogovorjene še tri nastope v mehiškem glavnem mestu, medtem ko je moralo odkloniti vabilo na podaljšanje turnee po drugih krajih.

Razumljivo torej, da je bilo te dni pred dopustom v Ulici Petronio nad vse živahno zaradi potrebne prilagoditve dela, vaj, prevoda, letalskih vozovnic, prevozov scen in iskanja najboljših ponudnikov. Zato je učinkovalo kot hladna prha pis-

mo Ministrstva za turizem in prireditve, s katerim sporoča, da je posebna komisija pred dnevi zavrnila prošnjo za prispevek oz. kritje potnih stroškov. To je tembolj nerazumljivo in nesprejemljivo, ker smo nadavno brali, da je isto ministrstvo odobrilo »izdatna sredstva«
za gostovanje lutkovne skupine drugega tržaškega gledališča prav tako v Mehiki.

Naši gledališčniki se tolažijo z mislijo na Leningrad in Moskvo, kjer bodo prihodnjo sezono prikazali mimo »Strička Vanje«
še Cankarjevo »Lepo Vido«
v režiji Mete Hočevar, delo, ki je bilo lani deležno vrste najvišjih jugoslovanskih priznanj. Dogovor za ta nastop je že podpisan.

Že jutri za svetovni smučarski pokal
Na Novi Zelandiji dva moška
slaloma ter dva veleslaloma

□ □ □

Danes v 1. jugoslovanski nogometni ligi
Za Bežigradom Olimpija - Osijek
V torek o razširitvi 1. lige

□ □ □

Tudi danes vrsta nogometnih srečanj
Triestina v Flumignanu
Udinese proti Siviglii

NA 14. STRANI

Kljub zamudam in nespোরазumom bi morali zakon odobriti danes

Zakonski postopek o reformi televizije tudi v senatu napreduje z zaupnicami

RIM — Zakon Mammi je še naprej v središču politične scene, čeprav so vsi zagotavljali, da bo šlo v senatu brez zapletov. Vzporedno s tem pa narašča zaskrbljenost glede trdnosti vlade. Socialdemokrat Cariglia se je dokončno preprčal, da vlada ni več vredna zaupanja, saj ni bila sposobna niti sklicati večinskega vrha, ki bi lahko osvetlil marsikateri dvom. Krščanska demokracija je razklana, tokrat gre čisto zares, meni Cariglia in poudarja, da to stanje še bolj šibi vlado. In še: Če bomo vztrajali na tej poti, bodo predčasne volitve neizbežne.

S socialdemokratom pa se ne strinjajo prav vsi. Republikanec Gualtieri pravi, naj Cariglia misli zase, medtem ko se Martelli strinja z njim le glede razkola v KD. Vsekakor, meni Martelli, bom prišel na dan z besedo, ko bo »pasja vročina« mimo. Da je vlada na prepihu, se strinja tudi predsednik demok-

ščanskih senatorjev Mancino, vendar meni, da sklicanje vladnega vrha lahko mirno počaka do septembra. Na račun Cariglijevih opazk sta se oglasila tudi komunist Pecchioli in neodvisni Riva. Menila sta, da je tudi Cariglia član vladne večine, zato bi si moral najprej izprašati vest, kajti, če je že vlada šibka, zakaj se PSDI ni zganila, ko se je tudi senat odločil za strategijo zaupnice pri glasovanju zakona Mammi?

Prav kar se zaupnic tiče, je šel senat celo dlje kot poslanska zbornica. Včeraj se je je poslužil dvakrat in obakrat je šlo za tiste člene zakona, ki so tudi v zbornici povzročili največje preglavice. Pred razpravo o zakonu pa je senat razpravljajal, kako in kdaj naj se posluži zaupnice, to pa je po mnenju opozicije odgriznilo doberšen del časa, ki bi ga praviloma mo-

rali posvetiti razpravi. Komunisti so zato zahtevali, naj predsednik senata vodi nekakšno računico o času, ki ga posvetijo razpravi o zaupnici, da ga bo na to mogoče izkoristiti za zaključno razpravo. Kljub zavlačevanju bo senat odobril zakon Mammi danes.

Težavni zakonski postopek pa je včeraj ocenil tudi socialistični tajnik Craxi, ki se je v Palači Chigi sestal z Andreottijem. Izrazil je upanje, da bo vladi uspelo premestiti tudi to oviro, Andreottiju pa je še zagotovil, da bodo socialisti podprli njegovo vlado zlasti sedaj, ko je predsednik obremenjen z evropskim semestrom. Craxi in Andreotti sta poleg tega govorila tudi o položaju v Zalu in morebitnih posledicah novega zaostrovanja. Ocenjevanje tekočih domačih vprašanj pa sta preložila na podopustniški čas, ko bo politično prizorišče mirnejše.

G. R.

Nova ekipa preiskovalcev bo odločala o Ustici

RIM — Sodnik Rosario Priore je prevzel nase breme preiskave o nesreči pri Ustici. Njegov kolega Vittorio Bucarelli je namreč odpovedal pravo tako kot državni pravdnik Giorgio Santacroce, ki je sodni obravnavi sledil že deset let in je zastopal javnega tožilca. Santacroce bo septembra postal član prizivnega sodišča, zato bodo v kratkem imenovali tudi njegovega namestnika.

Deset let po tragediji, ki se je odigrala nad Ustico, bo nova preiskovalna ekipa skušala razkriti tajne, ki še obdajajo primer strmoglavljenega letala. Sodnik Priore je že stopil v akcijo. Svojim najozjim sodelavcem je izročil na desetine knjig, v katerih so zaobjeti vsi sodni akti, ki se kakorkoli navezujejo na Ustico, sam pa se je s karabinerji ter z zastopniki digosa in ucigosa podal v Neapelj, kjer je na lastne oči odkril, kako hranijo ostanke DC-9 Itavie. Francoska družba Iremmer je v letih 1988 in 1989 poskrbela za zbiranje ostankov letala, ki je obležalo na morskem dnu. Največje dele so potegnili iz vode in jih nato zaprli v dve zasilni skladišči v neapeljskem letališču pri Capodichinu. Izvedenci Iremmera niso dokončali svojega dela, so pa zbrali fotografsko in filmsko gradivo o vsem, kar se še nahaja v morskih globinah.

Priore in njegova ekipa so ugotovili, da so vskladiščeni predmeti v zelo slabem stanju, saj jih razjeda sol in jih je načel rja. Za razbitine letala naj bi sicer skrbela komisija Blasi, ki jo je imenoval še Bucarelli, sedaj pa bodo morali ugotoviti, kako bo s tem v bližnji bodočnosti. Novi preiskovalni sodnik se bo moral namreč odločiti, če bo poveril francoski družbi nalogo, da potegne iz vode čisto vse kose DC-9 ali ne.

Pri tej odločitvi naj bi mu pomagali tudi rezultati zasliševanja posadke letala Atlantic-Breguet, ki je preletelo kraj nesreče štiri ure po eksploziji. Sodnik bi rad preveril, če je res, da so iz letala zaznali obrise DC-9, ki se je potapljaj. Nekateri trdijo, da so opazili letalo, ko se je potapljalo, drugi pa zagotavljajo, da je bilo že pod vodo.

Sovjetski tisk pozorno spremlja položaj v Jugoslaviji in ga primerja z domačim

MOSKVA — "Zavrnen ultimatum Slovenije" je morda najbolj značilni naslov poročilom, ki jih zadnje dni dobivajo sovjetski bralci iz Jugoslavije. Prebrali smo ga v vladnem dnevniku Izvestija. Pa tudi dnevnik Sovjetska Rossija in tednik Novoje vremena prinašata daljše prikaze političnih zapletov v Jugoslaviji, kjer je mogoče opaziti obsojanje "separatizma" s strani Slovenije in Hrvaške.

Nasploh je doberšen del problematike, o kateri poročajo sovjetski dopisniki iz Beograda, tako podoben tistemu, kar se vsiljuje na dnevi red tudi v sovjetski federaciji, da dobivajo njihova poročila že napol notranjepolitično vlogo. Prav v tej luči gre brati tudi že omenjeni naslov v Izvestijah. Nanaša se na sklep slovenske skupščine, da je treba vsaj polovico nabornikov poslati v

vojaške enote na območju Slovenije. Prav enake zahteve se tu že dolgo vrstijo iz pribaltskih in zakavkaških republik, zadnje dni pa sta še Ukrajina in Belorusija posegli na to področje ter v bistvu uzakonili svojo suverenost nad vojaškimi zadevami.

Predsedstvo SFRJ kot vrhovni organ poveljevanja nad oboroženimi silami je naročil vsem pristojnim organom v državi, da morajo strogo varovati sedanjo ustavno ureditev, pravi dopisnik vladnega dnevnika Izvestija.

»Na zasedanju predsedstva so poudarili, da se je treba v teh težavnih dneh za jugoslovanske narode, ko postaja čedalje bolj nevaren razpad Jugoslavije, izogibati vsakršni konfrontaciji in nezakonitim separatističnim zahtevam, marveč je treba potrpežljivo iskati rešitve za premagovan-

je krize«, povzemajo Izvestija sklepe predsedstva SFRJ.

Sovjetskaja Rossija že itak stalno in poudarjeno zastopa srbska stališča (saj sta največji zvezni republiki iz obeh federacij tudi povezani, pobrateni). Njen dopisnik ironično opisuje spremembe na Hrvaškem, ko »si šel zjutraj v socializmu na delo, domov pa si se vrnil po njegovem "strmoglavljenju" s strani republiških zakonodajnih organov«. Po sodbi tega dopisnika so prav v Srbiji naredili najbolj radikalni korak v preobrazbi sistema in ZKJ, ko so združili ZK in SZDL v socialistično stranko. »Seveda, Srbi so upoštevali nauk, ki so ga dobili komunisti na parlamentarnih volitvah v Sloveniji in na Hrvaškem,« pravi dopisnik ter opisuje poraze obeh partij v teh republikah. »Za razliko od vrste vzhodnoevropskih držav, pa se

jugoslovanski komunisti niso znašli v čisto paralizirano položaju pred silnimi napadi s strani opozicije, čeprav so se tudi v njihovih vrstah pojavili "politični kamaleoni in spreobrnjenci",« piše Sovjetskaja Rossija ter zagotavlja, da v Jugoslaviji še zdaleč niso ideje socializma izgubile svojega pomena, o čemer da pričajo izidi raziskave javnega mnenja: večji del Jugoslovancev povezuje svojo prihodnost s socializmom.

"Novo upanje" za to, da se bo jugoslovanska (kon)federacija ne le ohranila, ampak tudi konsolidirala, je po prepričanju osrednjega dnevnika Ruske federacije Ante Marković s svojim reformskim programom in politično organizacijsko zvezo reformatorskih sil Jugoslavije.

Lutkovna vlada v Kuvajtu

NADALJEVANJE S 1. STRANI

je tudi usoda posadke ameriške petrolejske ladje Seawolf, ki so jo iraške sile zaplenile v Kuwait Cityju.

V Kuvajtu so včeraj sestavili filotirsko vlado, ki jo vodi polkovnik Husein Ali. Slednji bo hkrati vodil tudi ministrstvo za obrambo in notranje zadeve, v vladi je poleg njega še osem drugih oficirjev. Zanimivo je, da je Husein Ali svak iraškega predsednika. V Kuvajtu so ustanovili tudi novo »ljudsko« vojsko, v katero naj bi po iraških virih pristopilo 100 tisoč Kuvajtčanov in 140 tisoč iraških prostovoljcev. Evropska skupnost je včeraj sklenila, da uvede embargo nad pošilkami nafte iz Iraka in Kuvajta. Sklenila je tudi, da prekine prodajo orožja in vojaške opreme ter da odpove vsakršno obliko tehničnega in znanstvenega sodelovanja z Irakom. Sodelovanje med zahodnoevropskimi državami in Kuvajtom je bilo doslej zelo izrazito, saj je po trditvah tednika Der Spiegel le na vojaškem področju sodelovalo preko 100 nemških podjetij. Ni znano, ali bo tudi organizacija držav izvoznice nafte OPEC (katere član je tudi Irak) uvedel ukrepe zoper Irak. O tem bodo razpravljali na izrednem zasedanju, ki bo prihodnji teden.

Precej dejavne so tudi ZDA, ki glasno svarijo Irak pred morebitnim napadom na Savdsko Arabijo. Ameriški predsednik George Bush je dejal, da je Savdska Arabija zelo tesna zaveznica ZDA, zato so njena ozemelska suverenost in neodvisnost življenjskega pomena za ZDA.

Jordanski kralj Husein je odpotoval v Bagdad, da bi skušal posredovati v zadnji krizi, ki pretresa Bližnji vzhod (Telefoto AP)

Ogorčeno pismo Miloševiću zaradi izjav Mihalja Kertesa

BEOGRAD — "Enfant terrible" srbskega predsedstva Mihalj Kertes, alias Bracica ali Mikajlo kot se je sam pohvalil, da ga ljubkovalno kliče Slobodan Milošević, vztrajno zabava beograjsko javnost. Kakor hitro je namreč izvedel, da je opozicijska Pravda, glasilo Socialdemokratske stranke Jugoslavije, objavila njegov dosje, je prvak te stranke, odvetnika Velimirja Cvetiča, priporočil živalskemu vrtu. Cvetič se je zaradi tega pritožil pri Slobodanu Miloševiću, predsedniku srbske države in njene socialistične stranke.

Na pripombo novinarja beograjskega Sveta, da je bila Pravda prepovedana zaradi dosjeja o njem, je Kertes odgovoril: »Prvič slišim. To sta objavila tudi Danas in As. Ta Cvetič... navsezadnje sem ga jaz, Madžar, osvobodil. Drugače bi šel lahko samo še v živalski vrt. Prosim, da to zapišete. Le kje je bil ta človek, ki se gre zdaj velikega Srba, dokler mu Madžar ni odprl oči? Lahko bi se zamislil, zaradi sebe! Tudi drugi, ki so zdaj velikosrbi, pa niso smeli prej niti pisniti, bi se morali zamisliti... Jaz pa svoje človeške slabosti vedno priznam!«

Toda odvetnik Cvetič nima dlake na jeziku. Ko je pisal srbskemu predsedniku, mu je svetoval, naj Kertesa opozori, da se naj malo manj šopiri po Srbiji, ker že preveč poudarja, da je Madžar in da menda zato lahko reče tudi kaj takega, česar Srbi ne smejo. »Ker me je Kertes "osvobodil", sem po njegovem postal veliki Srb. Jaz sem bolj Srb, kot je on Madžar,

toda jaz sem predsednik jugoslovanske socialdemokratske stranke, pa se s svojim srbstvom ne šopirim.

Vse to, namreč biti Srb ali Madžar, nam je že od Atile pa vse do Kertesa v škodo. Nikoli nisem bil obsojen, kot je bil on. Nisem sodeloval v hrvaškem maspoku in nišem zdaj v srbskem vodstvu,« pravi Velimir Cvetič in pri tem opozarja, da je nosilec partizanske spomenice iz leta 1941 prav zato, ker ga Kertes ni "osvobodil".

Po Cvetičevih besedah Kertes grozi, da bo ubil bivšega kosovskega sekretarja za notranje zadeve Karakushija, ne ve pa, da on, Cvetič, brani Đorđa Martinovića, zato bolje od njega ve, da sta Morina in Karakushi podpisala lažno poročilo o Martinoviću. »Ta Kertes bi moral vedeti, da sem jaz, ko je bil še živ Josip Broz, branil več kot sto politično preganjanih in da sem poznal vse zapore, v katerih so sedeli ljudje, ki so jih preganjali zaradi vesti, toda on (Tito, op. nov.) je vedel, v katerem grmu tiči zajec! Nič ne vem o tem, kdaj bi kak Madžar osvobodil Srba. Socialistična stranka Srbije bo imela z njim še hude težave, prav tako kot jih ima z nekaterimi drugimi, na primer z Mitevičem, Minovićem, Mičovićem itd.,« piše Cvetič Miloševiću. Pri tem izraža upanje, da bosta kot voditelja levičarskih strank kljub Kertesu sodelovala in "branila to deželo pred četniško desnico in vsemi tisti, ki nam menda pomagajo, vse to pa je voda na mlin Ravne gore.«

SLOBODAN DUKIĆ

Danes, 5. avgusta
VELIKA NAGRADA MESTA TRST

(Gran Premio Città di Trieste)

5. dirka italijanskih dirk **T o t i p**

Formula ena italijanskih konjskih dirk

4-letni konji
iz različnih držav
1.660 metrov
120.000.000 lir

Kaže, da bo tudi letos vlada dala deželi manj sredstev

Biasutti: Krnitev finančnega priliva ogroža avtonomijo FJK

TRST — Če bi vlada tudi letos okrnila sredstva Furlaniji-Juljski krajini bi znatno omejila avtonomijo te dežele, ki jo jamčita njen poseben statut in ustava. Tako je poudaril predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti po seji deželne vlade, na kateri so proučili nedavno razsodbo, s katero je ustavno sodišče zavrnilo priziv dežele proti krnitvi finančni sredstev. Vlada F-JK se je obrnila na ustavno sodišče skupaj s ostalimi 4 deželami s posebnim statutom, potem ko je vlada v lanskem finančnem zakonu zmanjšala prispevek petim deželam s posebnim statutom za 2.500 milijard lir (Furlaniji-Juljski krajini je priznala 350 milijard lir manj).

Po seji vlade je Biasutti poudaril, da je Furlanija-Juljska krajina res zaskrbljena, ker se postopno uveljavlja linija, ki je v nasprotju z ustavnimi načeli decentralizacije in avtonomije. Pri tem je dodal, da je z lanskega leta klestnem proračuna vlada priznala Furlaniji-Juljski krajini 350 milijard lir manj in to na dveh občutljivih področjih kot so zdravstvo in prevozi. F-JK je bila sicer pripravljena prispevati k varčevanju, je poudaril Biasutti, vendar pa ni bila pripravljena sprejeti tako hude krnitve, ki ni imela zgolj finančne, pač pa tudi politično razsežnost.

Ker so se pogajanja z vlado izjalovila, so dežele s posebnim statutom na pobudo F-JK vložile priziv na ustavno sodišče. V prejšnjih dneh je sodišče priziv zavrnilo, vendar »samo zaradi dejstva, ker je vladni ukrep imel značaj začasnosti«.

Prihodnje leto po tej razsodbi podobna poteza ne bo več mogoča. Toda dežele s posebnim statutom se bodo znašle v zelo kočljivem položaju, če bo vlada ponovno vztrajala pri svoji liniji, saj je krnitev sredstev onemogočila jasno načrtovanje in je prizadela tudi avtonomijo. »Ni namreč avtonomije,« je poudaril predsed-

Predsednik deželne vlade Adriano Biasutti

nik deželne vlade, »če dežele nimajo možnosti, da načrtujejo uporabo sredstev, ki so jim zajamčena po statutu.«

V nadaljevanju je Biasutti poudaril, da z njegovim stališčem soglašata tudi odbornika za finance Rinaldi in za proračun Carbone, ki bosta morala v oblikovanju deželnega proračuna upoštevati razsodbo ustavnega sodišča. Razsodba sodišča, je podčrtal Biasutti, ne olajša dela tistim deželam, ki hočejo voditi razvojno politiko. Predsednik deželne vlade je zato napovedal, da bo stopil v stik s ostalimi deželami s posebnim statutom, da bi spet skupaj nastopile pri vladi in da bi skupaj opozorile parlamentarna predstavništva na to problem.

Dežela proti nepotrebnemu tratenju podtalnih voda

TRST — V Furlaniji-Juljski krajini se že vrsto let stalno niža raven podtalnice. Zaradi tega je deželni odbor na predlog odbornika za okolje Angelija včeraj sprejel ukrep o kriterijih za izkoriščanje podtalnih voda. Smisel tega ukrepa, je pojasnil odbornik Angeli, je spodbuditi racionalno izkoriščanje podtalnice v vsej deželi in istočasno zajamčiti zaščito okolja.

Po Angelijevih besedah deželno ravnanje za okolje že dalj časa nadzoruje stanje podtalnih voda v vsej deželi. V zadnjem času je zabeležilo znatno upadanje ravni podtalnice v furlanski nižini, ki je kar zaskrbljujoče, čeprav pojav še ni dosegel take stopnje kot v drugih italijanskih deželah. Ravnanje je ob enem tudi ugotovilo, da gladina podtalnih voda upada že celo desetletje, pojava pa ne gre pripisati suši in manjši količini padavin. Ena od najhujši posledic nadaljnega upadanja gladine podtalnice bi bilo zmanjšanje nevarno zmanjšanje dotoka vode izvirkom blizu morja, kar bi lahko spremenilo ekološko ravnovesje v lagunah v Maranu in Grado. Zaradi tega je bilo ukrepanje deželne uprave nujno.

Z včerajšnjim odlokom je deželna vlada v bistvu pripravila vrsto navodil za vsa pristojna telesa, ki bodo morala na tej osnovi ukrepati in poskrbeti, da bo voda uporabljena racionalno in da bo odpravljeno vsakršno nepotrebno tratenje tako v industriji kot v ribogojništvu, proizvodnji energije in namakanju.

Mammijev odgovor senatorju Stojanu Spetiču

Z ureditvijo frekvenc možnost televizijskih oddaj v slovenščini

RIM — Televizijski programi v slovenščini na področju Furlanije-Juljske krajine se lahko pričnejo že čez leto dni. Tako je minister za pošte Mammi zagotovil slovenskemu senatorju Stojanu Spetiču med razpravo o novih normah o radijskih in televizijskih oddajah v Italiji.

Spetič je ministra že v preteklosti opozoril na dejstvo, da se zakon o reformi RAI iz leta 1975 še vedno ne izvaja v točki, ki predvideva slovenske televizijske programe. Mammi je sen. Spetiču pred nekaj meseci odgovoril, da je konvencija med vlado in RAI dejansko že pripravljena, vendar so - tako je trdil v svojem odgovoru - določene težave zaradi prenasíčenosti frekvenc, ki bi bile potrebne za ureditev samostojne deželne "četrte mreže".

Slovenski senator se je k zadevi povrnil, ko je minister v senatni zbornici spregovoril o popravku predstavnika "lombardske lige" Bossija, naj bi ukinili "manjšinski člen" zakona iz leta 1975 in ga nadomestili z uvedbo "narečnih televizijskih oddaj". Mammi je Bossiju dejal, da RAI že izvaja ta člen in zagotavlja manjšinam svoje oddaje. Spetič ga je takoj popravil in ugotovil, da Slovenci še vedno čakamo na oddaje, do katerih imamo pravico po zakonu.

V nadaljnjem pogovoru je minister zagotovil, da bo problem nerazpoložljivih frekvenc za "četrto manjšinsko omrežje" v naši deželi rešen na osnovi postopka, ki predvideva (v roku enega leta) izdelavo "regulacijskega načrta frekvenc" od dežele do dežele. Ustrezni člen zakona med drugim izrecno poudarja, da morajo dežele in ministrstvo upoštevati "kulturne in entične značilnosti" posameznih dežel in mejnih področij.

Sen. Spetič je pozneje komentiral vsebino tega pogovora in obsodil neznosno zavlačevanje vlade. Vsekakor pa je vzel ministrovo obvezo na znanje in poziva demokratične sile v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine, naj se nemudoma soočijo s problemom izdelave predlogov za "regulacijski načrt frekvenc", ki naj zagotovi - ob sočasnih tehničnih in programskih ukrepih RAI - začetek slovenskih televizijskih oddaj že konec pomladi 1991. V tem okviru bi bilo zgrešeno vsiljevati vzporedni podpis konvencije med državo in RAI za slovensko televizijo, ki jo predvideva 15 let star zakon, in oddajami v furlanščini, ki še nimajo normativnega kritja.

Prihodnjo soboto in nedeljo v Dreki

Praznik emigranta

ČEDAD — Za izseljence in njihove družine so poletne počitnice od nekdaj priložnost za vrnitev v rodne kraje. To vračanje domov pa prispeva k ohranjanju vezi, h krepitvi zavesti in tradicije. Tudi zaradi tega Zveza slovenskih izseljencev iz Furlanije-Juljske krajine prireja tudi ob poletnih počitnicah praznik emigranta. Letošnji praznik bo prihodnjo soboto in nedeljo v Dreki.

Letošnja izbira, ki sta jo omogočili občina s svojim pristopom in deželno odborništvo za izseljeništvu, ni naključna. Med vsemi občinami v Beneški Sloveniji je Dreka v povojnem času plačala največji davek zaradi emigracije. V zadnjih treh desetletjih se je njeno prebivalstvo skrčilo na eno šestino, v občini že nekaj let niso zabeležili nobenega rojstva. Usoda Dreke bi bila najbrž že zapečatena, če se izseljenci ne bi iz leta v leto vračali v rodno vas in s krepitvijo vezi z rodnim krajem hoteli biti tudi protagonisti usode lastne zemlje.

Praznik emigranta pa ni samo priložnost, da se izseljenci srečajo. Praznik je vselej tudi priložnost za poglobljanje problemov in za razmišljanje o sedanjosti in prihodnosti. Tako bo tudi tokrat. V soboto bodo praznik

odprli z okroglo mizo o »Diapori in izvorni skupnosti«, h kateri bodo prispevali svoje poglede poslanec Danilo Bertoli, župan Dreke arh. Mario Zufferli in predsednik Zveze izseljencev Ferruccio Clavora. V ospredju razmišljanja bo predvsem poskus, da bi ugotovili možne oblike sodelovanja, ki bi lahko na novi osnovi obnovile družbeno skupnost, ki jo je izseljevanje tako hudo prizadelo in številčno obubožalo.

Dreka je z marsikaterega vidika emblematičen primer Beneške Slovenije, saj lahko napoveduje usodo celotne skupnosti, če bodo najboljše sile prisiljene izbrati pot emigracije. Beneški Slovenci imajo izven svojih dolin znaten človeški potencial, ki se ne sme odtujiti, ker je povezovanje z izseljenci odločilne važnosti za preživetje slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini.

Po razpravi bodo v soboto zvečer odprli fotografsko razpravo o zgodovini in izročilu neke gorske skupnosti, v nedeljo pa bodo na Solarieh v še neonesnaženem okolju priredili pravi praznik.

Na sliki: Solarie, kjer se bodo izseljenci zbrali prihodnjo nedeljo.

Tatovi odnesli jekleno blagajno

LIGNANO — Vrednost plena presega 30 milijonov lir, vendar tatovi tega najbrž še ne vedo. Neznanci, ki so v noči od petka na soboto ukradli v menjalniški turističnega urada v Lignanu jekleno blagajno, se bodo morali kar truditi, preden bodo lahko brez ključev odprli blagajno in se polastili lir in deviz.

Po dosedanjih ugotovitvah policije, so tatovi vlomili v menjalnico z lažnimi ključi in odnesli šest stotov težko jekleno blagajno. Pri natovarjanju blagajne na tovornjak so bili tatovi kar hrupni in so zbudili uslužbenca menjalnice, ki stanuje nasproti. Vendar za alarm je bilo že prepozno: ko se je uradnik zavedel, kaj se dogaja, so zlikovci že odbrzeli. Policija je uvedla preiskavo, a doslej brez sadu.

Želimo resno mladino.

Vendar tako,

ki se zna nasmehniti.

Če imaš vsaj 16 let, te lahko v treh letih pripravimo na zagotovljeno zaposlitev v bolnišnicah, v zasebnih klinikah ali v zdravstvenih centrih. Lahko ti nudimo brezplačne učne knjige in mesečne stipendije kot odškodnino za tvoja prizadevanja. S pomočjo neprestano novih in drugačnih tečajev ti lahko omogočimo dostop do najbolj zaželenih bolnišničnih storitev: od porodnih do kirurških sob in do operativnih central **118**, ki predstavljajo komaj ustanovljeno Deželno hitro pomoč. Nečesa pa te ne moremo naučiti: smehljaja. Tega boš moral učiti vsak dan ti sam, in sicer osebe, ki jih boš srečeval. Torej: si pripravljen za šolo, ki je drugačna od vseh ostalih?

V Furlaniji-Juljski krajini je kar 11 šol za poklicne bolničarje. Za informativno gradivo povprašaj pri svoji krajevni zdravstveni enoti: vpisovanje se bo zaključilo 31. avgusta.

Šole za poklicne bolničarje

Na pobudo Deželnega ravnanstva za zdravstvo Furlanije-Juljske krajine.

Italijanska industrija zdrava, toda...

MILAN — Na industrijskem področju je »podjetje« Italija doseglo v letu 1989 dobre rezultate, kljub temu pa bo treba v prihodnje paziti, ker je ob pozitivnih tudi nekaj senčnih aspektov: dobiček se je v primerjavi s prometom zmanjšal zlasti za srednja podjetja, zadolženost pa je poskočila. To je slika raziskave Mediobance na osnovi skupnih podatkov 1.743 italijanskih podjetij. Izvencenci Mediobance so v bistvu sešteli obračune in proračune najbolj reprezentativnih italijanskih industrijskih in storitvenih podjetij in jih obravnavali, kot da bi šlo za eno samo veliko podjetje.

Podatki iz desetletja 1980-89 kažejo, da je krivulja rasti dosegla vrh in da se je trend obrnil. Obrat krivulje pa ni primerljiv s tistim ob koncu sedemdesetih let, saj se trend sedaj spreminja v zdravem sistemu, medtem ko je bilo stanje ob koncu sedemdesetih let veliko bolj zaskrbljujoče.

V lanskem letu so omenjena podjetja znatno povečala promet (11,7 odstotka), največji pospešek pa je rast prometa dosegla v rudarskem, slaščičarskem in energetskem sektorju in tudi dobiček je po obračunskih podatkih znatno narasel. Na ta podatek pa so vplivali obračunski prijemi, ki so prikazali znatno naraščanje dohodka, medtem ko je bila realna rast dobička znatno manjša. Izoljšanje splošne situacije pa se bje z drugim podatkom: število pasivnih podjetij se je v enem letu dvignilo od 262 na 291. Vse to kaže, da se donosnost italijanskih podjetij v lanskem letu ni dvignila.

Raziskava opozarja na razliko med javnimi in zasebnimi podjetji, obenem pa dokazuje, da v procesu evropske integracije majhna podjetja niso več tako donosna. Samo veliki bodo imeli dovolj sredstev za raziskave in posodabljanje proizvodnega procesa, da bodo lahko ohranili donosnost. Raziskava opozarja tudi na znatno večjo zadolženost podjetij v primerjavi z lanskim letom. V primerjavi s prejšnjim desetletjem pa je stanje bistveno boljše: tedaj so imela podjetja 9,4 lire dolga za vsako liro lastnih sredstev, danes pa le 3,2 lire dolga.

Glavne točke pokojninske reforme za vse obrtnike, trgovce in kmete

Prejšnji teden je pristojna senatna komisija dokončno odobrila besedilo pokojninske reforme za samostojne delavce, ki so zavarovani pri posebnih skladih obrtnikov, trgovcev oziroma kmetov. Na ta ukrep je bilo treba čakati dolgih dvanajst let preden je prišlo med političnimi silami in sindikalnimi predstavništvi do dogovora o vsebinski zasnovi reforme. Nova zakonodaja sicer nalaga samostojnim delavcem večja bremena za socialne dajatve, vendar pa po drugi strani priznava dokaj ugodnejši izračun pokojninskih prejemkov. Doslej je INPS zavarovancem forfetarno priznaval 10.000 lir pokojnine za vsako leto zavarovanja in v nobenem primeru ni mogla pokojnina preseči po zakonu določenega minimalnega zneska. Od julija dalje pa se je režim bistveno spremenil in pokojnine bodo sedaj višje in predvsem pravičnejše odmerjene z ozirom na razsežnost podjetniške dejavnosti in obseg ustvarjenega dohodka. S tega vidika torej lahko ocenimo reformo kot pomemben korak v smeri pravičnejše socialne ureditve statusa samostojnih delavcev.

Reforma je začela veljati s 1. julijem 1990 in prinaša štiri bistvene novosti:

- višina zavarovalnih prispevkov bo odvisna od podjetniškega dohodka;
- pri izračunu pokojninske osnove bo mero dajen povprečni dohodek v zadnjem desetletju;
- na prošnjo upravičencev bo INPS od julija 1990 dalje ponovno odmeril pokojnine bivših zavarovancev, ki so se upokojili med 1. januarjem 1982 in 30. junijem 1990;
- od 1. januarja 1991 bo odpravljena velika krivica kmečkim vdovam, ki bodo vendarle lahko uveljavile družinsko pokojnino po pokojnem možu, ki je umrl pred 2. majem 1969 oziroma se je upokojil pred 1. januarjem 1970.

OBRTNIKI IN TRGOVCI

1. PRISPEVKI

Zavarovalni prispevki za pokojninski sklad so doslej poleg fiksnega zneska zaobjemali tudi odstotno dajatev v višini 4 odstotkov dohodka za obrtnike, oziroma 4,20 odstotka za trgovce in gostince. S 1. julijem 1990 so ukinili fiksni prispevek in so povišali odstotno dajatev na 12 odst. podjetniškega dohodka v prejšnjem letu, kot izhaja iz davčne prijave IRPEF. Za trgovske oziroma obrtniške pomočnike, ki niso še dopolnili 21. leta starosti, je predvidena olajšava in prispevek znaša 9 odst. Določeni sta tudi minimalna in maksimalna meja socialnih dajatev. Najnižji letni dohodek, ki je osnova za izračun odstotnega prispevka, je vezan na minimalno plačo odvisnih delavcev v obrtniškem, oziroma trgovskem sektorju na

začetku leta in torej za leto 1990 znaša 14.361.000 lir. Za drugo šestmesečje 1990 morajo zavarovanci plačati za pokojninski sklad najmanj 861.660 lir in morebitno razliko bodo morali poravnati do 30. junija 1991. Zgornja meja dohodka pa se določa na osnovi »pokojninske strehe« za odvisne delavce, ki se poveča še za dve tretjini. Za leta 1990 torej maksimalni dohodek znaša 74.746.666 lir (44.848.000 + 29.898.666). Če ima lastnik podjetja tudi pomočnike, delež le-teh ne more presegati 49 odst. podjetniškega dohodka. Prispevke plačujejo zavarovanci še vedno v štirih trimesečnih obrokih s petdnevno anticipacijo v primerjavi z dosedanjim zakonodajo (20. aprila, 20. julija, 20. oktobra in 20. januarja), morebitno razliko pa v dveh obrokih z zapadlostjo 20. julija in 20. oktobra. Zapadlost in torej možnost izterjevanja prispevkov za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje se je podvojila od sedanjih petih na deset let. Spremenil se je tudi režim plačevanja prostovoljnih prispevkov, ki se odmerjajo na osnovi osmih dohodkovnih razredov z ozirom na povprečje podjetniškega dohodka v zadnjih treh letih.

2. POKOJNINA

Od 1. julija 1990 se pokojnine obrtnikov in trgovcev izračunavajo na osnovi povprečnega podjetniškega dohodka v zadnjih desetih letih, pri čemer se zneski ovrednotijo na osnovi porasta življenjskih stroškov po ugotovitvah statističnega zavoda ISTAT. Ker je režim delnega odstotnega plačevanja (obrti 4 odst., trgovci 4,20 odst.) v veljavi od leta 1982, so za prejšnja leta po zakonu določeni forfetarni povprečni dohodki. Za vsako leto zavarovanja pokojnina znaša 2 odst. in za polno dobo 40 let največ 80 odst. prej omenjenega dohodkovnega povprečja. Tudi pri izračunu pokojnine se upošteva po zakonu določen minimalni forfetarni dohodek, za visoke dohodke nad »pokojninsko streho« pa se, podobno kot že velja za odvisne delavce, odstotek postopoma niža in se pri maksimalnem dopustnem dohodku zredira na en odstotek za vsako leto zavarovanja.

3. PONOVA ODMERA POKOJNINE

INPS bo od 1. julija 1990 ponovno odmeril pokojnino obrtnikov in trgovcev, ki so se upokojili med 1. januarjem 1982 in 30. junijem 1990, če bodo na podlagi nove zakonodaje pridobili pravičico do višjega pokojninskega zneska. V veliki večini se bodo zneski pokojnin skoraj podvojili.

KMETJE

1. PRISPEVKI

Namesto dosedanjega fiksnega zneska za pokojninski sklad, so od 1. julija 1990 kmečki zava-

rovanci dolžni plačevati prispevke na osnovi štirih pasov konvencionalnega agrarnega dohodka, ki se nanaša na kulturo in razsežnost obdelanih površin oziroma število glav živine. Ministrstvo za delo in socialno varstvo bo določilo višino povprečnega konvencionalnega dohodka, ki se upošteva bodisi za izračun višine prispevkov, kot tudi odgovarjajoče pokojnine. Socialne dajatve znašajo 12 odst. obdavčljivega dohodka, oziroma 9 odst. za kmečke obrate na goratih območjih. Aktivne enote pod 21. letom plačajo le 9,50 odst., oziroma 4,50 odst. na goratih predelih. Do 30. junija 1991 bodo morali zavarovanci poravnati razliko za drugi semester 1990, ukinjen pa je dodatni prispevek. Do konca leta 1990 morajo lastniki kmečkih podjetij javiti zavodu za poenotene kmečke prispevke SCAU točne podatke o razsežnosti obdelanih površin in o številu glav živine. Plačevanje prostovoljnih prispevkov od 1. julija 1990 poteka po novih kriterijih, ki imajo za osnovo štiri konvencionalne dohodkovne razrede. Do 31. decembra 1991 lahko vložijo prošnjo za odkup delovne dobe kmečki zavarovanci, ki zaradi posebne omejevalne zakonodaje niso v razdobju 1. januar 1957 - 31. december 1961 imeli akreditiranih vseh 104 delovnih dni na leto.

2. POKOJNINA

Od 1. julija 1990 dalje kmečko pokojnino izračunamo tako, da 2 odstotka pripadajočega forfetarnega dohodka v zadnjih desetih letih pomnožimo s številom let zavarovalne dobe. Forfetarni dohodek se vsako leto ovrednoti na podlagi gibanja življenjskih stroškov. Pokojninska osnova bo na osnovi nove zakonodaje v večini primerom ugodnejša, vsekakor pa je zagotovljena vsaj minimalna pokojnina, kot je to veljalo že v dosedanjih praksi.

3. PONOVA ODMERA POKOJNINE

Kmetje, ki so se upokojili med 1. januarjem 1982 in 30. junijem 1990 lahko zahtevajo ponovno odmero pokojnine v skladu z novo zakonodajo.

4. PRIZNANA PRAVICA DO KMEČKE DRUŽINSKE POKOJNINE

Nova zakonodaja vendarle odpravlja staro diskriminatorno normo in priznava pravico do kmečke družinske pokojnine tudi vdovam, katerih soprog je umrl pred 2. majem 1969 oziroma se je upokojil pred 1. januarjem 1970. Pravico do kmečke družinske pokojnine bodo upravičenke oziroma upravičenci lahko uveljavili od 1. januarja 1991 dalje.

BORIS SIMONETA

ZAVAROVALNI PROBLEMI

Piše: dr. Laura Maver

v sodelovanju z zavarovalnico NORICUM

Še o civilni odgovornosti

Po krajšem premoru bo v tej številki še govor o civilni odgovornosti. Potem ko smo zadnjič pregledali vsa zavarovanja civilne odgovornosti, ki jih zavarovalne družbe predvidevajo, zaključujemo argument z navedbo obveznih polic civilne odgovornosti do tretjih oseb in z opisom civilne odgovornosti delodajalca do svojih uslužbencev. Ne bo odveč še enkrat poudariti, da te police krijejo škodo, nenamerno povzročeno tretjim osebam, ki izhaja iz izven pogodbene civilne odgovornosti (da ločimo od pogodbene civilne odgovornosti: če dve osebi skleneta neko pogodbo in ena oškoduje drugo zaradi kršitve pogodbe, ta mora škodo poravnati; dolžnost pa v tem primeru izhaja iz neizpolnitve pogodbe in ne iz kršitve primarnih pravic). Zavarovalne police civilne odgovornosti ne krijejo odgovornosti, ki izhaja iz neizpolnitve pogodbe, razen v zelo redkih primerih.

Nekatera zavarovanja civilne odgovornosti so postala obvezna po zakonu, ker se nanašajo na dejavnosti, ki lahko povzročijo škodo, katerih posledice vplivajo na kak zaščitni socialni interes. Vsi poznajo n.p. zakon št. 990 iz leta 1969, ki obvezuje voznike, da se zavarujejo za civilno odgovornost motornih vozil in plovil. Obstajajo druga obvezna zavarovanja civilne odgovornosti, ki zadevajo zračno plovbo, jedrske centrale, krajevne zdravstvene enote (za odgovornost zdravnikov in drugih uslužbencev), plinske jeklenke (za civilno odgovornost bodisi prodajalca kot uporabnika), lovce, potovalne urade (civilna odgovornost do potnikov), podjetja, ki izvajajo prodajo na domu ali po pošti (za škodo, ki jo lahko povzroči prodani proizvod ali pa tudi prodajalec: če n.p. pri dokazovanju dobrote čistilnega praška pokvari dragocen tepih kupcu). Druga obvezna zavarovanja civilne odgovornosti zadevajo še zavarovalne brokerje in družbe za preverjanje proračunov, za katere je ta polic obvezna za vpis v poklicne sezname seznamov, in krije morebitne nemarnosti in napake pri opravljanju posla. Obvezno morajo biti zavarovani tudi prodajalci vrednotnic po domovih (za civilno odgovornost do oseb, katerim prodajajo) in še kadri in uslužbenci podjetja za škodo, ki jih lahko povzročijo tretjim osebam med opravljanjem poklicnih dejavnosti. Ker je precej težavno ločiti uslužbence, ki so bolj ali manj izpostavljeni riziku civilne odgovornosti do tretjih oseb, je zavarovanje predvideno na splošno za

vse uslužbence in spada v bolj obširno polico, ki zavaruje civilno odgovornost celega podjetja.

V okviru zavarovanj civilne odgovornosti obrtniških, gospodarstvenih in servisnih dejavnosti obstaja tudi zavarovanje civilne odgovornosti do uslužbencev (R.C.O.) Delodajalec, ki je poskrbel za obvezno zavarovanje pri INAIL (Istituto Nazionale per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro) vseh svojih uslužbencev za nezgode, ki se jim lahko pripetijo med opravljanjem poklicnih dejavnosti, in civilno odgovoren za te nezgode. Delodajalec pa ostane civilno odgovoren, če je nezgoda nastala po njegovi krivdi ali po krivdi kakega drugega uslužbenca (dejanje mora biti kazensko prisodiljivo). V tem primeru lahko INAIL terja od delodajalca že izplačano odškodnino za nezgodo, ali pa mora delodajalec izplačati višjo odškodnino za škodo, ki jo je ponesrečenec utrpel in katero INAIL ni poravnala ali ni v celoti poravnala (n.p. moralno škodo ali tudi nekatere premoženjske škode, katere INAIL le delno izplačuje).

Zavarovalna družba prevzame v svoje breme, največ do izbrane zavarovalne vsote, odškodnino, ki bi jo moral zavarovanec odšteti tretji osebi za povzročeno škodo. Zavarovalne vsote, ki jih zavarovanec izbere, so odvisne od dejavnosti zavarovanca (v glavnem se glede na to, koliko je dejavnost nevarna) in od vrste uporabnikov na katere se zavarovanec obrača s svojo dejavnostjo. Podjetje, ki izkopava jarke za vodovodne cevi na odprtem zemljišču, daleč od električnih in telefonskih napeljav, ima manj možnosti, da povzroči kako škodo od podjetja, ki izkopava jarke v samem mestnem centru, kjer lahko z veliko lahkoto prebije druge, že nastavljene cevi ali napeljave. Zato bo tudi zavarovalna vsota drugega podjetja znatno višja. Tako tudi n.p. frizer, ki dela na podeželju z ne preveč zahtevnimi strankami, bo imel nižje zavarovalne vsote za civilno odgovornost do svojih strank od modnega frizerja, ki dela v mestu in šteje med svoje stranke ugledne osebnosti.

Premije so potem sorazmerne višini rizika, ki ga zavarovana dejavnost predstavlja, izbranim zavarovalnim vsotam in najrazličnejšim dodatnim garancijam, za katere lahko zavarovanec vpraša, tako da si ustvari sebi najbolj ustrezno polico.

Pišite in odgovorili bomo na vašo uprašanjo o zavarovanju!

PRIMORSKI DNEVNİK - Rubrika zavarovalni problemi ali pa NORICUM - Ul. Valdirivo 21 - Trst

Tedenski borzni pregled

Posledice vojne vihre

MILAN — Vojna vihra v Zalivu je vplivala negativno na milansko borzo kot na vse evropske in svetovne trge valut in vrednostnih papirjev. V Milanu pa je povzročila še večji padec, saj je še zaostrila pogoje na trgu, ki že itak preživlja precejšnjo krizo. V enem tednu je kazalec MIB izgubil 4,69 odstotka vrednosti in pristal na koti 1015, kar je za komaj 1,5 odstotka več kot v začetku letošnjega leta. Uradne razlage padca se sklicujejo sicer na iraško invazijo Kuvajta, toda šibkost milanske borze je posledica predvsem notranjih bolezenskih klic.

Potek borze v minulem tednu to jasno kaže. V ponedeljek je bil trg izredno šibak, v torek so brez prevelikih težav prebredli tehnični trenutek likvidacije, v sredo pa je borza že spet izgubila 1,31 odstotka. Tega padca si nihče od opazovalcev ne zna povsem razložiti. Nekateri navajajo domnevne težave finančnih družb, drugi se sklicujejo na posledice trenutne politične negotovosti v državi, tretji si težave razlagajo z umikom tujih investorjev in z dejstvom, da je marsikateri operater pred začetkom počitnic prodal delnice in vrednostne papirje.

Borze, ki očitno še občuti posledice tradicionalnih slabosti italijanskega

trga, ni predramila niti napove dogovora med Fiatom in Fordom na področju kmetijskih strojev. Delnice italijanskega avtomobilskega koncerna so v tem tednu izgubile 3,59 odstotka in pristale pri 8.455 lirah proti 8.770 liram tedna prej. Precej protislovno so bile sprejete delnice grupe Ferruzzi, ki so bile minuli teden prvič ves teden na trgu. Delnice Montedisona so pridobile 0,36 odstotka, medtem ko so delnice Agricola nekoliko izgubile. Prav tako so nekoliko padle delnice Enimont. Dokaj slabo je šlo tudi De Benedettiju, saj so delnice Olivetti izgubile skoraj 5 odstotkov, delnice CIR pa nekaj nad 6 odstotkov. Slabo so se odrezale delnice bančnih družb, ki so bile dolgo časa lokomotiva milanskega trga, nič bolje pa se ni godilo zavarovalnim vrednostnim papirjem. Težave so zabeležili tudi na ožjem tržišču in na trgu vrednosti s stalnim donosom.

Valutni trg je tudi kazal dokajšnja protislovja. Ameriški dolar je najprej padel, nato se je okreplil po iraški invaziji Kuvajta, že dan potem pa je spet zdrknil na nižjo kotacijo. Marka se je približala spodnji meji možne oscilacije in lina je nekoliko pridobila tudi v odnosu do drugih evropskih valut.

Rey: Recesije ne bo

MILAN — Hitra upočasnitev avtomobilskega trga se ne napoveduje recesije. Tako trdi ekonomski izvedenec in predsednik statističnega zavoda ISTAT Guido Rey v intervjuju z gospodarskim tednikom Il Mondo. Po mnenju Reya je namreč upočasnitev avtomobilskega trga nekaj normalnega po boomu prejšnjih let. V družbi, v kateri ima vse večji pomen terciarni sektor kriza sicer pomembnega sektorja, kot je avtomobilski, ne more biti znanilka splošne krize.

Glede državne blagajne je Rey mnenja, da običajno ostre terapije niso učinkovite. »Vprašanje državnega primanjkljaja je treba rešiti v daljšem časovnem obdobju, politiki pa morajo seveda sprejeti lastne odgovornosti in odločiti in ne smejo dopuščati, da odloča naslovnik ukrepov. Če ne bo sposobnosti odločanja, se rezultati ne bodo izboljšali,« trdi predsednik ISTAT.

V intervjuju Rey opozarja tudi na drugačno porazdelitev dohodka, ki ga povzroča državni primanjkljaj. V osemdesetih letih je bilo opaziti premik v korist finančnega kapitala, kar ni naključje, saj je bilo treba finansirati potrebe državne blagajne, ne da bi povečali monetarne mase. Zaradi tega pa se je dvignila donosnost finančnega kapitala, da bi lahko podprli dohodek manj premožnih slojev. Perverzno spiralo se lahko po oceni Reya ukrepi le z družbenim dogovorom, ki ga morajo sooblikovati vsi družbeni dejavniki in ne samo podjetniki in delavci.

mladi in delo

javni natečaji

UNIVERZE

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za sodelavca tehničnega urada termične centrale. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za inženirstvo in arhitekturo ali kdor je končal šolo za geometre, gradbene izvedence in tehnično-industrijske izvedence in je bil štiri leta z isto kvalifikacijo zaposlen v državni službi. Rok za vpis na natečaj **zapade 24. avgusta 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 58 bis z dne 24. julija 1990.

Univerza v Benetkah razpisuje javni natečaj za 11 raziskovalcev skupine predmetov št. N01, N04, P01, P02, P04, P05 fakultete za ekonomijo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za ekonomijo, pravo, politične vede, bančne vede, arhitekturo, urbanistiko, statistiko, sociologijo, filozofijo, zavarovalne vede, inženirstvo itd. (ostale diplome so navedene v Uradnem listu). Rok za vpis na natečaj **zapade 11. septembra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Università degli Studi di Venezia, Ufficio personale docente, Dorsoduro št. 3246, Benetke. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v tajništvo Univerze v Benetkah. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 55 bis z dne 13. julija 1990.

Univerza v Benetkah razpisuje javni natečaj za tehničnega sodelavca oddelka za administracijo in računovodstvo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za ekonomijo, pravo, politične vede, statistiko, ekonomske in bančne vede, jezike in tujo literaturo. Natečaja se lahko udeležijo tudi, kdor je končal višjo šolo in je že štiri leta zaposlen v državni službi ali v službi državnega pomena kot tehnični sodelavec ali kdor je že pet let z nižjo kvalifikacijo zaposlen na univerzi. Rok za vpis na natečaj **zapade 20. avgusta 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Università degli Studi di Venezia, Ufficio personale tecnico amministrativo, Dorsoduro št. 3246, Benetke. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v tajništvo Univerze v Benetkah. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 57 bis z dne 25. maja 1990.

ostali javni natečaji

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za zdravstvenega sodelavca za higieno, nalezljive bolezni in javno zdravstvo. Natečaja se lahko udeležijo, kdor še nima 46 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), je bil že vsaj pet let zaposlen kot zdravstveni sodelavec za higieno ali je specializiran v tej disciplini, je vpisan v poklicni seznam in izpolnjuje ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 77 z dne 18. junija 1990. Rok za vpis na natečaj bo naknadno objavljen v Uradnem listu in **bo zapadel 45 dni po objavi**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 1 Triestina, via Farneto 3, 34100 Trst. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje TKZE.

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za asistenta-zdravnika kardiologa. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti medicinske fakultete, ki še nimajo 41 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon) in so vpisani v poklicni seznam ter so opravili habilitacijski izpit. Poleg tega morajo izpolnjevati še ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 77 z dne 18. junija 1990. Rok za vpis na natečaj bo naknadno objavljen v Uradnem listu in **bo zapadel 45 dni po objavi**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 1 Triestina, via Farneto 3, 34100 Trst. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje TKZE.

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za asistenta-zdravnika za radioterapijo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti medicinske fakultete, ki še nimajo 41 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), in so vpisani v poklicni seznam ter so opravili habilitacijski izpit. Poleg tega morajo izpolnjevati še ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 77 z dne 18. junija 1990. Rok za vpis na natečaj bo naknadno objavljen v Uradnem listu in **bo zapadel 45 dni**

Filozofija kot možnost

Vroče poletje ni samo čas kopanja, raznovrstnega lenarjenja in zabave. Kdor je le-tos končal višjo srednjo šolo in še ni dokončno sklenil, na katero fakulteto se bo septembra vpisal, bo mogoče prav v teh dneh dokončno izbral svojo življenjsko pot in se odločil za bodočo študij. Med raznimi možnostmi, ki jih ima na voljo, ob fakultetah z gospodarsko ali tehnično usmeritvijo, je vredna upoštevanja možnost študij filozofije. Po mnenju psihologa Luigija De Marchija taka izbira sploh ni v nasprotju z današnjim časom, ko so praktično v krizi vsa tradicionalna prepričanja, bodisi politična kot tudi verska in ko so tudi tradicionalne vzgojne metode zašle v slepo ulico.

Nič posebnega ne bi bilo zato dejstvo, da bi se mlad človek odločil za študij filozofije, ki bi mu omogočil, da si zastavi nova vprašanja in tako začne iskati nove principe in nove metode raziskovanja, s katerimi bi lahko prišel do novih spoznanj.

Človek, kot zatrjuje De Marchi, se namreč že od vsega začetka svojega obstoja spoprija s raznimi šoki. Prvi šok, s katerim se je moral spoprijeti, je bila njegova smrt in smrt vseh ljubljene sorodnikov. Da ga je lahko premostil, si je zamislil razne mitološke pripovedi in verovanje v posmr-

tno življenje in ga primerno opremil z obredi, ki so omogočali potovanje na drugi svet. Tako se je zgodilo, kot pravi psihosociolog Luigi De Marchi, da je vsaka človeška skupnost izdelala svoj recept za posmrtno življenje. Razne skupnosti so tako izdelale pravo vero in pravo cerkev, ter z vragom ožigosale vero in cerkev ostalih ljudi, kar je bila potem pretveza za njihovo uničenje.

V podobni krizi so danes tudi revolucionarna gibanja našega stoletja, ki predstavljajo zadnji poskus človekovega razuma, da ustvari nebesa na zemlji. Planetarna kriza revolucionarnih gibanj je postal tako razlog, da so mladi začeli spet iskati nove odgovore, saj so življenjski modeli v krizi in treba je najti izhod iz te krize, ki bi lahko, kot trdi De Marchi, pripeljala do ponovne človekove odtujitve in bi bila možna ponovna vzpostavitev dogmatskih in fanatičnih modelov bližnje preteklosti.

Študij filozofije je tako danes prepotrben, saj mora mlad človek premostiti nov tehnološki šok in zato ni nič čudnega, če se bo mlad človek odločil za razmišljanje, da mu bo omogočilo, da najde nove modele medkulturnega sožitja.

po objavi. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 1 Triestina, via Farneto 3, 34100 Trst. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje TKZE.

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za 15 glavnih sester/bolničarjev. Natečaja se lahko udeležijo profesionalni bolničarji/ke z dveletnimi delovnimi izkušnjami, ki še nimajo 41 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), so vpisani v poklicni seznam in so usposobljeni za vodenje oddelka. Izpolnjevati morajo tudi ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 77 z dne 18. junija 1990. Rok za vpis na natečaj bo naknadno objavljen v Uradnem listu in **bo zapadel 45 dni po objavi**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 1 Triestina, via Farneto 3, 34100 Trst. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje TKZE.

Videmska krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za asistenta-zdravnika nefrologije oddelka za medicino. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti medicinske fakultete, ki nimajo še 46 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), so opravili habilitacijski izpit in so vpisani v poklicni seznam. V poštev bodo prišli tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 71 z dne 31. maja 1990. Rok za vpis na natečaj bo naknadno objavljen v posebni izdaji uradnega lista - Natečaji in izpiti - in **bo zapadel 45 dni po objavi**. Prošnjo za vpis bodo morali zainteresirani z overovljenim podpisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Presidente dell'Unità Sanitaria locale n. 7 Udinese, via Colugna 50, 33100 Videm. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo od 10. do 13. ure tudi v uradu za osebje in zaposlovanje videmske bolnišnice S. Maria della Misericordia.

Videmska krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za asistenta-zdravnika

lista -Natečaji in izpiti - št. 43 z dne 1. junija 1990. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo tudi v tajništvo za natečaj, Sektor za arhitekturo A.U. La biennale di Venezia, Ca' Giustinian, San Marco 1364/a Benetke, tel.: (041) 5226514 - 5218840, fax.: (041) 5236374.

Videmska krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za glavno babico. Natečaja se lahko udeležijo profesionalne bolničarke z delovnimi izkušnjami, ki so vpisane v poklicni seznam in še nimajo 41 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon). V poštev bodo prišli tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 64 z dne 15. maja 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. avgusta**. Prošnjo za vpis bodo morali zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo z overovljenim podpisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Presidente dell'Unità Sanitaria locale n. 7 Udinese, via Colugna 50, 33100 Videm. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo od 10. do 13. ure tudi v uradu za osebje in zaposlovanje videmske bolnišnice S. Maria della Misericordia.

Videmska krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za 9 babic. Natečaja se lahko udeležijo profesionalne bolničarke, ki so vpisane v poklicni seznam in še nimajo 41 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon). V poštev bodo prišli tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 64 z dne 15. maja 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. avgusta**. Prošnjo za vpis bodo morali zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo z overovljenim podpisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Presidente dell'Unità Sanitaria locale n. 7 Udinese, Via Colugna 50, 33100 Videm. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo od 10. do 13. ure tudi v uradu za osebje in zaposlovanje videmske bolnišnice S. Maria della Misericordia.

Videmska krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za 200 profesionalnih bolničarjev. Natečaja se lahko udeležijo profesionalni bolničarji/ke, ki so vpisane v poklicni seznam. V poštev bodo prišli tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 64 z dne 15. maja 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. avgusta**. Prošnjo za vpis bodo morali zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo z overovljenim podpisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Presidente dell'Unità Sanitaria locale n. 7 Udinese, via Colugna 50, 33100 Videm. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo od 10. do 13. ure tudi v uradu za osebje in zaposlovanje videmske bolnišnice S. Maria della Misericordia.

Videmska krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za sodelavca dietologa. Natečaja se lahko udeležijo tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 64 z dne 15. maja 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. avgusta**. Prošnjo za vpis bodo morali zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo z overovljenim podpisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Presidente dell'Unità Sanitaria locale n. 7 Udinese, via Colugna 50, 33100 Videm. Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo od 10. do 13. ure tudi v uradu za osebje in zaposlovanje videmske bolnišnice S. Maria della Misericordia.

delo išče

20-letna knjigovodkinja, ki je končala šolanje na DTTZ Žiga Zois in obiskuje tečaj za angleščino in je opravila poletno prakso na TKB, išče zaposlitev kot uradnica. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: "F1".

21-letna knjigovodkinja z 18-mesečno delovno prakso, in končanim šolanjem na DTTZ Žiga Zois, ki obvlada angleščino in nemščino ter strojepisje, bi se zaposlila kot uradnica. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: "F2".

22-letna knjigovodkinja z delovno prakso pri zavarovalniški družbi in opravljenim tečajem za operaterja na računalniku ter končanim šolanjem na DTTZ Žiga Zois, išče šolanju primerno zaposlitev. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: "F3".

23-letna knjigovodkinja z delovno prakso, ki obvlada strojepisje, išče zaposlitev v uradu. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: "F4".

24-letni fant, ki je končal znanstveni licej, opravi tečaj za knjigovodstvo in strojepisje ter odslužil vojaščino, išče zaposlitev kot uradnik. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: "F5".

24-letna knjigovodkinja z dveletno delovno prakso pri izvoznouvoznem podjetju s končanim šolanjem na DTTZ Žiga Zois, išče zaposlitev kot uradnica. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: "F6".

Občina Benetke v sodelovanju z **avtonomno Ustanovo La Biennale di Venezia** razpisuje mednarodni javni natečaj za načrt ureditve okolja Trga Roma v Benetkah. Mednarodnega natečaja se lahko udeležijo arhitekti in inženirji (tudi skupine), ki so vpisani v poklicni seznam svoje države. Rok za vpis na natečaj **zapade 15. septembra 1990**, medtem ko rok za predložitev podrobnega načrta **zapade 27. oktobra 1990**. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega

Včeraj rekordni naval italijanskih turistov na poti v Jugoslavijo K morju v neskončni koloni

Govorili so, da Italijani spremenjajo navade, da razporejajo svoj počitniški čas drugače in da ne potujejo samo avgusta. Pravili so tudi, da se odpravijo od doma ob urah, ko ni najhujšega prometa. Pa ni tako, Fantozzi je s svojimi nevrotičnimi počitnicami še živ, dokaz tega pa je bil včerajšnji rekordni naval italijanskih turistov, ki so dobesedno paralizirali najvažnejše ceste na Krasu in ustvarili neskončne kolone pred mejnimi prehodi, na Opčinah in pri izhodni avtocestni postaji pri Moščenicah. Ko smo včeraj gledali dolge pločevinaste kače, smo se spomnili na staro pesem Lucia Dalle "L'ingorgo", ki opisuje že kar apokaliptično paralizno prometa pred vstopom v vlemesto.

Kdor se je v petek ponoči vračal domov s hladne kraške osmice ali z ene izmed šager, je že lahko videl, da so italijanski delavci, uradniki, obrtniki, prodajalci prišli in to množično. Trbiška cesta je bila videti kot avenija ameriškega vlemesta. Globlja je bila noč in več prometa je bilo. Tisoči so zapustili zaprte tovarne, urade, trgovine, delavnice in sedli za volan natrpanih avtomobilov in odpotovali, vsak v upanju, da se bo v noči izognil najhujšemu, pa se ni. Običajni so na avtocesti, na Trbiški cesti in na Krasu. V soboto ob 1. po polnoči je bila na primer kolona avtomobilov pri Pesku dolga več kilometrov. Vila se je po Bazoviški cesti do križišča s Trbiško cesto in nato še v klanec, skoraj do ovinka pri Drašci. Ljudje so izstopali iz avtomobilov, gledali, se pogovarjali, se čudili in počasi izgubljali živce. Pa ni nič pomagalo, del prve dopustniške noči so prebili v hrupni družbi in v dimu izpušnih cevi.

Še bolj neusmiljeno je bilo jutro. Kdor je prišel iz Milana, Turina, Rima, Bologne itd. po avtocesti "A 4", se je moral ustaviti nekje pri Palmanovi in v pekočem soncu čakati na plačilo cestnine pri Moščenicah. Zmaga pa je bila kratkotrajna, saj se je nova kolona pričela kmalu po Sesljanu in se leno vila do Opčin. Avtomobili so bili do tu razbeljeni kot likalniki, ljudje pa že malce omotični. Čakala jih je tretja kolona in to pred mejnimi prehodi, predvsem na Pesku in pri Raboju. Tokrat se niso rešili niti manjši obmejni prehodi, kot je tisti pri Bazovici. Seveda je bil včerajšnji promet na Krasu močno otežkočen (če naj uporabimo ta evfemizem), predvsem v jutranjih urah. V Bazovico je bilo dokaj težko priti in prav tako na Opčine. Avtobusi, ki povezujejo mesto s Krasom, so vozili brez pravega urnika, kot je bilo pač mogoče. Množično so mobilizirali sile javnega reda, nad natrpanimi cestami pa so leteli helikopteri karabinierjev.

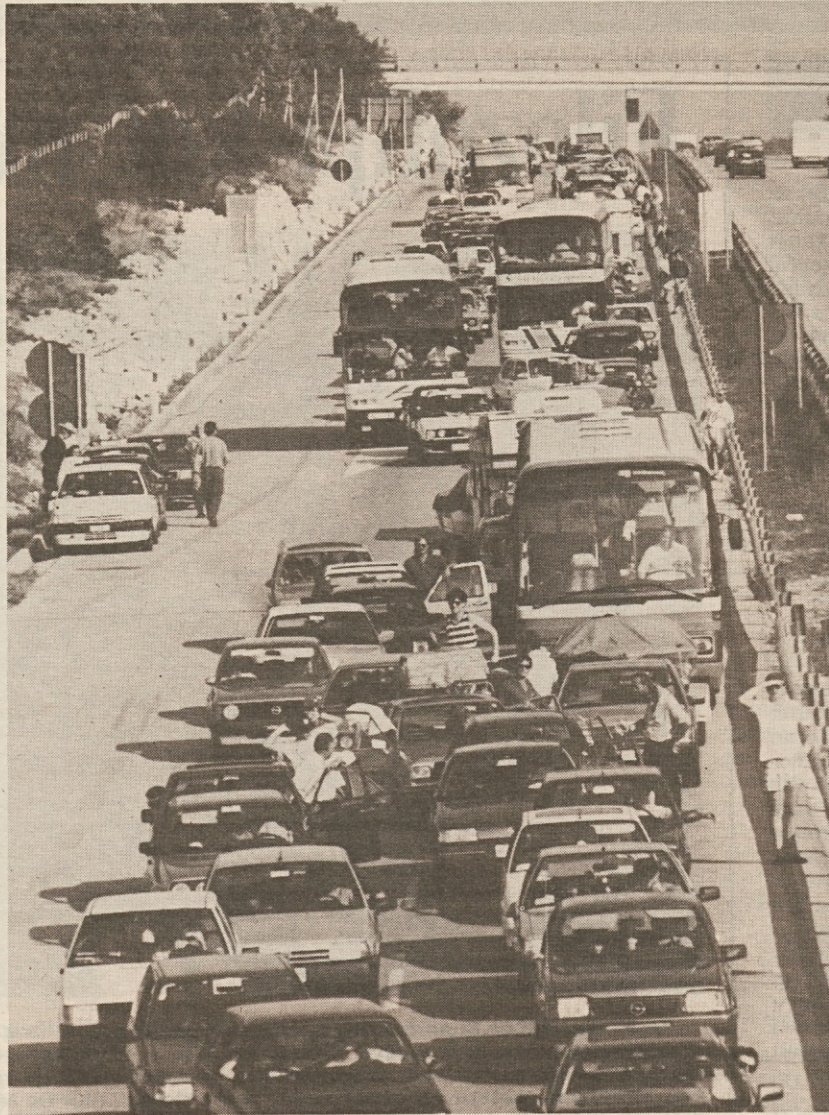
Težko je ves ta promet opisati s številkami, razna poročila pa govorijo o kolonah, ki so bile pred avtocestnim izhodom pri Moščenicah dolge več kot 20 kilometrov. Pred mejnimi prehodi, ki peljejo proti jugoslovanski obali, so bile vrste dolge pet, šest, sedem kilometrov. Nprekinjena je bila kolona na Trbiški cesti. Med eno kolono in drugo so bili premori kratki, v trenutkih jih

sploh ni bilo, tako da tiskovne agencije poročajo o vrstah, ki so bile dolge od 30 do 40 kilometrov. V avtocestnem kontrolnem centru v Palmanovi so izračunali, da je prišlo v 12 urah med petkom in soboto približno 15.000 avtomobilov. Podatki so vsekakor rekordni.

Kdor je neprisrčno gledal kolone in se vozil v nasprotno smer, si je mislil, če je vse to početje smiselno, oziroma, vsaj malo racionalno. Dejstvo je, da je bila prometna slika v prvih popoldanskih urah veliko bolj umirjena, promet je bil gost, a brez kolon. Počitnice so dragocene, vendar je dokaj nespametno sesti v avtomobile vsi ob istem času. Nekaj ur potrpljenja, morda en sam dan in vse postane normalnejše, včeraj pa je bilo kar divje. Ob tem je treba pomisliti, da čaka po prehodu jugoslovanske meje turiste ozka in vijugasta obalna cesta, kdor pa namerava na otoke, se mora spopasti še s trajekti. Turist pride na cilj povsem izžet in izmučen, očitno pa je tudi to ritual, ki sodi k počitnicam. Drugače bi si težko razlagali, kako to, da smo videli med čakajočimi turisti tudi počitniško naložene avtomobile s tržaško registrsko tablico... Potem ko si prestal ognjeno preizkušnjo, se ti očitno zdi vse slajše, tudi če ti slab gostilničar postreže s toplim pivom in grenkim pršutom in ti oboje zaračuna kot šampanjec in ostrige.

Ob zaključku našega sporočila z bojišča pa moramo še zapisati, da je bila prav tržaška pokrajina središče navala. Na obmejnem prehodu na Kokovem je bil na primer promet normalen, na Goriškem so sicer tudi zabeležili daljše kolone, vendar ne tolikšne, kot na Tržaškem.

A. M.

Na sliki (foto Križmančič) neskončna kolona italijanskih in tujih turistov na avtocestnem odseku med Prosekom in Križem.

Letos v prvem polletju Preko meje 25 milijonov turistov

Ob včerajšnjem rekordnem valu turistov, predvsem italijanskih, je treba zapisati, da se je letos znatno povečalo tudi število prehodov čez mejo v naši deželi. Povišek tranzitov so zabeležili v obeh smereh, številke pa so vse prej kot skromne.

Od januarja do julija je letos prekorčilo mejo med Italijo in Jugoslavijo približno 25 milijonov ljudi, to pa je kar tri milijone in pol ljudi več kot lansko leto v istem obdobju.

Veliko več je bilo letos jugoslovanskih gostov, predvsem kupcev in to iz vseh jugoslovanskih republik. Draginja v Jugoslaviji in konvertibilnost dinarja sta pospešila nakupovalni turizem, tako da so bili, predvsem sobotni, navali enaki tistim izpred nekaj let. K povečanju števila prehodov pa so krepko prispevali tudi turisti iz vzhodnih držav, predvsem iz Madžarske, Češkoslovaške in Poljske, nekaj jih je bilo tudi iz Romunije in Bolgarije. Največ vzhodnih turistov je odšlo v Benetke, Firence in Rim.

Junija se je promet na mejnih prehodih z Jugoslavijo povečal za kar 9,53 odstotka v primerjavi z istim mesecem lanskega leta. Mejo je prekorčilo 4.551.983 oseb. Poleg mednarodnega se je okrepil tudi maloobmejni promet, predvsem se je povečalo število ljudi, ki so prišli v Italijo iz sosednjih slovenskih krajev. Povišek je tu izrazil, saj znaša kar 39,69 odstotka več ljudi kot lansko leto. Porastlo pa je tudi število italijanskih državljanov, ki so šli v sosednjo državo, omenjen porast pa so zabeležili predvsem na mednarodnih mejnih prehodih (23,20 odstotka), kar pomeni, da je bilo veliko več turistov iz različnih krajev Italije.

Drogerije in cvetličarne bodo po novem zaprte ob ponedeljkih ves dan »Samoupravljanje« glede urnikov trgovin

V tem poletnem obdobju, ko tudi veliko trgovin zapira zaradi dopustov, bodo morali Tržačani zelo pazljivo izbirati trgovine oziroma prebrati izobešene urnike. Od prvega avgusta dalje velja namreč županova odredba, ki v skladu z deželnim zakonom št. 37 z dne 18. decembra 1989 prinaša spremembe v urnike trgovin raznih zvrsti. V prvi vrsti določa, da so trgovine odprte 44 in ne več 40 ur tedensko, najmanj pa morajo biti 30 ur. Posamezne trgovine bodo imele odslje možnost, da si same določijo dnevni urnik, ki pa ne sme presegati 10 ur, s tem da bodo lahko trgovine odpirale ob sedmih zjutraj, zapirale pa ob 21. uri. Istočasno bodo lahko uvedli deljeni ali neprekinjeni delovni čas, svojo izbiro pa morajo trgovci najaviti posebni službi za nadzor in kontrolo nad trgovinami pri mestnih redarjih v Miramarskem drevoredu. Tako najavljene spremembe delovnega časa posameznih trgovin bodo predvidoma odobrili v enem tednu.

To pa pomeni, da bodo lahko že prihodnji teden nekatere trgovine začele poslovati s spremenjenim urnikom. Tudi ob upoštevanju dejstva, da smo že skoraj v vrhuncu počitniškega obdobja, ni zelo verjetno, da bi v tako kratkem času prišlo do velikih sprememb. Skoraj gotovo pa bodo zainteresirane tr-

govine začele spoštovati tisti del županove odredbe, ki za drogerije in cvetličarne predvideva celodnevno zaprtje ob ponedeljkih, namesto sedanjih dveh poldnevni zaprtij ob ponedeljkih in sredah popoldne, ko bodo tudi odslej zaprte trgovine jstvin. Pomembnejše novosti zadevajo nadalje pekarnice, v katerih bodo lahko v dopoldanskih urah prodajali kruh tudi ob nedeljah oziroma ob praznikih (doslej so bile pekarnice odprte na prazničen dan samo, če sta »padla«
dva praznika drug za drugim).

Nove možnosti, kajti za to gre, saj lahko posamezne trgovine vztrajajo pri starih urnikih, bodo predvidoma povzročile precej polemik. Nekateri trgovci še niso bili podrobno seznanjeni z novo odredbo, ki je na ogled vsem interesentom v občinskih uradih v Pasazi Costanzi, in se zato še niso odločili. Vsekakor se jih nekaj razburja, češ da bo prišlo še do večje zmede od sedanje, ko pravzaprav tudi urniki niso popolnoma poenoteni.

Vendar pa je veliko trgovcev zadovoljnih z novimi določili, ker so mnenja, da si bodo lahko posamezne trgovine glede na specifične potrebe izbirale najustreznejši urnik. V trgovinah, ki precej poslujejo z jugoslovanskimi odjemalci, se nagibajo k enotne-

mu delovnemu času, s tem, da bi zvečer prej zapirali, ker imajo v povprečju po 18. uri veliko manj prometa.

Prav gotovo bo pri vsem odločilnega pomena za držanje veleblagovnic, ki bodo pogojevale odločitve malih trgovin. Vendar pa bodo prav v veleblagovnicah lahko nastopile težave zaradi delovnega urnika prodajalcev: v predvidenih 44 urah ni namreč mogoče uvesti dvojnih turnusov, ki bi omogočali nepretrgano odprtje teh trgovin.

Zaradi tega sindikalne organizacije niso preveč zadovoljne nad vsebino odredbe. Pri CGIL so potrdili, da so se zavzemali za zaznavnejše zvišanje skupnega števila ur, prvič, ker bi to omogočilo uvedbo dvojnih turnusov, in drugič, ker bi lahko privedlo k najemanju nove delovne sile v trgovinah. Takšna vmesna odločitev pa po mnenju sindikalne organizacije ne zadovoljuje nikogar: ne rešuje problemov trgovskega sektorja, po drugi strani pa ne bo pripomogla k višji zaposlenosti na tem področju. Ob vsem tem pa ostaja nerešeno vprašanje nadzora: po oceni CGIL imajo namreč še sedaj trgovine precej proste roke pri določanju urnikov, saj nihče ne preverja, ali posamezni trgovci spoštujejo vidno razobešene urnike. (bip)

»S trebuhi za kruhi« in »Banana Havaii« naleteli na zelo dober odziv publike Povsem uspela poletna sezona SSG

Poletna sezona našega gledališča se je uspešno končala. Začela se je 27. junija in zaključila 29. julija. Igralci so na dopustih, v gledališču pa je še uradniško osebje, med katerim smo našli Magdo Zlobec - blagajničarko, ki je - razen na Goriškem - spremljala potek vseh predstav.

Dve predstavi sta bili vključeni v letošnjo poletno sezono: »S trebuhi za kruhi«
avtorja Marija Čuka in pa kabaretna prireditev Borisa Kobala in Sergija Verča z naslovom »Banana Havaii«.

Najprej nas je zanimalo, koliko je bilo predstav in če so bile vse v glavnem odigrane.

Igro »S trebuhi za kruhi«
smo odigrali 16-krat, kabaretno predstavo Borisa Kobala in Sergija Verča pa dvajsetkrat. Vreme nam je bilo letos naklonjeno, razen na Proseku, kjer je začelo deževati, toda obiskovalci so si lahko potem predstav ogleli na primer na Opčinah, ali kje drugje. Nobena predstava ni odpadla z izjemo predstave v Zabrčju, kjer so imeli v vasi smrt in so nas prosili za razumevanje.

Poletno sezono je začela dvojica Kobal-Verč, ki je najprej nastopila v Nabrežini, nato v Kulturnem domu v Gorici (predstava bi morala biti na

goriškem gradu, pa je vreme ponagajalo). Potem so si predstave sledile še v Dolini, na Stadionu 1. maj pri Sv. Ivanu, v Lonjerju, Bazovici, na Opčinah, v Križu, Barkovljah, v Zgoniku, Jamljah na Goriškem in v Repnu.

»Uspeh je bil zelo lep. Povsod so ljudje Kobala in Verča zelo lepo sprejeli in se do solz nasmejali njunim duhovitostim. Skupno si je to predstav oglelo okrog 1600 ljudi, toda marsikdo od obiskovalcev je dejal, da bi si jo rad še enkrat ogledal.«

Predstavo »S trebuhi za kruhi«
so skupno odigrali 16-krat in sicer prvo v Trnovci (druga je morala zaradi slabega vremena odpasti). Potem so si predstave sledile v Miljah, v Dobrodo, v Mačkolkah, Stanjelu, Vipavskem Križu, na Proseku, v Križu, v Podgori, v Števerjanu, v Rodiku, na Opčinah, v Sovodnjah, Bazovici, Dolini in na koncu še na Padričah.

Ekipo igralcev je spremljalo tudi sedem članov tehničnega osebja, pa tehnični vodja Marjan Kravos in seveda naša sogovornica Magda Zlobec.

Kaj lahko torej rečemo o letošnji poletni gledališki sezoni? Je bila uspešna, je bila gledalcem všeč?

»Kot rečeno, so se ob kabaretnih predstavah Kobala in Verča ljudje do

solz nazabavali. Mislim, da je bila res dobra zamisel, da smo jo vključili v poletni repertoar. Tudi s Čukovim delom »S trebuhi za kruhi«
so bili gledalci zadovoljni, saj nam je marsikdo povedal, da je predstav v prvi verziji že videl tudi dva ali trikrat, da pa je bil sedaj tekst tako spremenjen in dopolnjen, da jo je vnovič z veseljem gledal.«

No, tako lahko rečemo, da je naše gledališče tudi z letošnjo poletno sezono lahko kar zadovoljno. Vreme je držalo, ljudje so se odzvali in tudi zabave ni manjkalo.

Kaj reči po vseh teh vzpodbudnih številkah in ugotovitvah? Le tako naprej tudi prihodnje poletje!

NEVA LUKES

DEVINSKO-NABREŽINSKA
KRVODAJALSKA
SEKCIJA

priredi danes, 5. t. m., na igrišču
Sokola v Nabrežini

PRAZNIK
KRVODAJALCA

Ples z narodnozabavnim ansamblom.

TPK SIRENA

prireja danes, 5. t. m., na bar-
kovljanskem nasipu

TRADICIONALNI PRAZNIK
KALAMARADA

Danes vas bosta zabavala ča-
rodej Vikj in ansambel HAPPY
DAY.

ATH

ADRIATHERM s.r.l.

DOLINA 445 (Trst)
Tel. (040) 228800 - 228000
Telefax (040) 228053 - Telex 461105

UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT

REPRO MATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

SKD SLAVEC
RICMANJE - LOG
organizira

VAŠKO ŠAGRO
NA ŽREBČEVEM

11., 12., 13., 14. in 15. avgusta 1990

Na petkovem sestanku izvršnega odbora EAPT Pristaniška ustanova se je izrekla za preureditev starega pristanišča

Izvršni odbor Avtonomne pristaniške ustanove je v petek končno prižgal zeleno luč za splošno urbanistično varilanto za cestne povezave in za prvo fazo projekta Polis. Ta faza zadeva zadnjive površine na območju starega pristanišča, in sicer v obsegu okrog 50 tisoč kvadratnih metrov. Gre za območje od vhoda v staro pristaniško cono na Trgu Libertà (blizu avtobusne postaje) do ustja kanala Ponterosso, kjer naj bi po osnutku projekta furlanskega arhitekta Gina Valleja v prvi fazi zrasla nova palača zavarovalnice Generali, poslovno središče in nov sedež pristaniške kapitanije, v drugi fazi pa tako imenovan »trade center« za finančne dejavnosti, povezane s pristaniškimi dejavnostmi v režimu proste cone. Vsekakor gre za načrt, ki upošteva tako deželne predloge za preureditev prometnih povezav na tržaškem nabrežju (načrt Bonifica) kot projekt Polis za staro pristanišče oziroma zadevni sporazum med Občino Trst in Avtonomno pristaniško ustanovo.

V tiskovni noti pristaniške ustanove o petkovem sestanku njenega izvršnega odbora je med drugim rečeno, da so člani odbora ocenili kot zelo zanimiv predlog za površinsko cestno povezavo med Miramarskim drevoredom in območjem Campa Marzia, ki naj bi šla skozi pristaniško območje vzdolž železniške proge in ki bi služila tako za severno vpadnico (iz Miramarskega drevoreda) za mestni promet kot za težak tovorni promet v smeri proti stari prosti pristaniški coni in iz nje, ki bi se stekal iz nove južne vpadnice.

Izvršni odbor EAPT je sicer predpostavil nujnost poglobitve predloga Polis, in sicer z namenom, da bi dejansko prišli do optimalne izbire razpoložljivega prostora za dejavnosti, ki so povezane s pristaniščem in ki zagotavljajo ovrednotenje prostega pristanišča ter mednarodne blagovne menjave.

Navedene smernice izvršnega odbora je nato obravnaval in sprejel tudi upravni svet Avtonomne pristaniške ustanove. Na tej osnovi je nemudoma sprejel tudi sklep o takojšnjem začetku izdelave variante k regulacijskemu načrtu pristanišča za prvo fazo uresničevanja projekta Polis in za izvedbo hitrih cestnih povezav.

Kot rečeno, je predlog načrta arhitekta Valleja nekakšna sinteza projekta Polis, ki zadeva preureditev starega pristanišča, in študije Bonifica, ki se nanaša bolj splošno na preureditev nabrežja, a vključuje tudi območje projekta Polis. Kljub temu pa so se ob Vallejevem osnutku v preteklih dneh že vnele polemike, ki jih je porodila zlasti bojazen nekaterih tržaških gospodarskih krogov, da ne bi uresničitev tega načrta kakorkoli oškodovala prostih pristaniških con oziroma njihove strogo pristaniške uporabe.

Nova podoba tržaškega nabrežja, kot jo riše Vallejev osnutek načrta, prinaša pravo revolucijo v obmorski mestni predel. V zaledju zgodovinskega vhoda v staro pristanišče naj bi zrasla velika obmorska terasa, pod njo pa podzemski parkirišča, medtem ko naj bi Trg Libertà postal prava zelena oaza z odstranitvijo vse današnje navlake (bivše občinske menze, avtobusne postaje itd.). V prvi fazi naj bi zgradili 300 tisoč kubičnih metrov prostor-

nine (poleg zavarovalnice Generali naj bi v tej prvi fazi našla nov sedež tudi družba Tripovich), poslopja pa bodo imela isto višino kot vsa ostala v Terezijanski četrti.

Resnično novost pa predstavlja predvsem štiripasovna prometna arterija od Barkovelj do Adria terminala, ki naj bi potekala vzdolž železniške proge in bi se stekla na šestpasovni Korzo Cavour v bližini sedanjega Doma pristaniških delavcev. Povrh je na območju starega pristanišča predvidena še notranja štiripasovnica, ki bi se spojila s Korzom Cavour pri ustju kanala Ponterosso. Obalni del starega pristanišča bi v tako preurejenem kontekstu ostal prost oziroma dostopen za mestno življenje.

Prva pomembna zelena luč je torej prižgana in upati je, da bo nabrežje del mesta v teku štirih, petih let spremenilo svojo podobo in postal sestavni del urbanega konteksta, ne da bi kakorkoli okrnili sedanje in potencialne pristaniške dejavnosti. V tem tonu se je v tiskovni noti izrazil tudi pokrajinski tajnik socialistične stranke Perelli, ki je hkrati tudi član upravnega sveta EAPT. Do soglasne odločitve izvršnih organov EAPT je po Perellijevem pričanju prišlo tudi po zaslugi prizadevanj predsednika pristaniške ustanove Fusarolija, Trst pa si tako zagotavlja pomemben korak k svoji modernizaciji in k potencialno živahnemu gospodarskemu razvoju.

Urbanistična komisija sprejela amandma KD Nove gradnje pri Sv. Jakobu lahko imajo kvaren učinek

»Afera« okrog načrtovanih ljudskih gradenj na območju Ponzanino pri Sv. Jakobu bi lahko imela še nov in nepredvidljiv razplet. Komisija za urbanistiko je na petkovi seji sprejela namreč amandma Krščanske demokratičje k občinskemu sklepu o ljudskih gradnjah, s katerim je demokristjanska svetovalska skupina zahtevala od občinskega odbora, naj še enkrat preveri, kakšne posledice bi nova ljudska gradnja imela na šentjakobsko četrt (načrt predvideva — poleg sanacije nekaterih starih poslopij in gradnje novih stanovanj na mestu starih podrtih hiš — velik stanovanjski blok, ki bi s storitvami obsegal kar 95 tisoč kubičnih metrov). Amandma se točneje glasi takole: »Občinski odbor si pridržuje možnost, da v roku šestih mesecev predstavi občinskemu svetu varianto načrta za ljudske gradnje, ki naj upošteva težave, ki bi jih nove gradnje povzročile prometu bližnjega območja, značilnosti, ki bi jih morale imeti storitve javnega interesa, in značilnosti stanovanjskih kompleksov.« Kot je razvidno, je besedilo resnici na ljubo precej ohlapno, saj si občinski odbor samo »pridržuje pravico«, da pregleda in spremeni načrt, a se k ničemu ne obvezuje. Amandma pa kljub temu odpira vsaj majhno možnost, da bi občinski odbor spremenil načrt in na ta način pokazal, ali ima

posluš za stališča šentjakobskih prebivalcev, ki so precej množično podprli Odbor za sanacijo Sv. Jakoba.

Načrt za ljudske gradnje bi občinski svet — po želji odbornika za urbanistiko Cecchinija — moral ratificirati že na seji 20. julija (občinski odbor ga je namreč že sprejel po nujnostnem postopku, kar je pokrajinski nadzorni odbor tudi legitimiral). Zaradi nasprotovanja demokristjanske svetovalske skupine (ki sicer ni nikoli zavzela tako ostrih stališč kot odbor za sanacijo Sv. Jakoba) pa je podžupan Seghene, ki je nadomeščal bolnega župana, umaknil sklep, saj bi drugače lahko povzročil dodatno nelagodje v upravni večini.

Če bo pokrajinski nadzorni odbor legitimiral besedilo amandmaja, bi občinski odbor torej lahko tudi ugodil večini občinskega sveta (vključno s KD), ki nasprotuje sedanjemu načrtu. To pa bo seveda odvisno od tega, kako dolgo bo KD vztrajala na sedanjem stališču (in če druge »protivrednosti« ne bodo odtehtale njenega privoljenja načrtu, kakršen je sedaj).

Možnosti, da bi načrt spremenili — kljub dejstvu, da je bil že odobren tudi od pokrajinskega nadzornega odbora — namreč še vedno obstajajo. IACP je za svoj delež pri tem načrtu — za sanacijo stanovanj in gradnjo novih — že prejela deželne prispevke (zaradi katerih se je odborniku za urbanistiko tako mudilo odobriti načrt). Načrt za stanovanjski blok pa bi lahko še bistveno spremenili (zmanjšali prostornino). Obstaja pa tudi (čeprav skoraj utopična) možnost, da bi blok zgradili kje drugje ... (bg)

■ **Tržaška občina** sporoča, da v občinskih izpostavah še naprej delijo izkaznice, ki dajejo manj premožnim bolnikom pravico, da si nabavijo zdravila ne da bi plačali ticketa. Izpostave bodo odprte s sledečim urnikom:

V jutranjih urah in sicer od 8.15 do 12.30 bodo odprte izpostave za Vzvodni Kras, Rojan, Greto in Barkovlje, Novo mesto in Novo mitnico, kjadin in Rocol, Škedenj in Čarbole ter valmauro in Naselje sv. Sergija. V popoldanskih urah (razen ob sobotah) pa bosta odprti občinski izpostavi za Staro mitnico in Sv. Jakob.

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi

dr. Franc Ramovš

Pogreb bo v torek, 7. t. m., ob 9. uri na pokopališču pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Lucija, hčerki Irena in Silvija ter družine Demšar in Floridan.

Milan, Trst, 5. avgusta 1990

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

Nikolaja Tula

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Mačkolje, 5. avgusta 1990

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja in spoštovanja do našega dragega in nepozabnega

Silvana Scroccara

se iskreno zahvaljujemo fantom in dekletom, pevcem, gospodu župniku, vaščanom Boršta in Zabežca ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Zabrežec, Boljunec, 5. avgusta 1990

Ob izgubi dragega očeta izrekajo iskreno sožalje Darki, Sergiju in svojem

Neva, Paolo, Gerdy, Inko in nonka Tatjana

Ob izgubi dragega očeta sočustvujeta s Sergijem, Darko in svojci

Marisa in Danilo Pilat

En teden v Benečiji s potujočimi potepači

Potujoči potepači so pri nas znani, ker so že obiskali več slovenskih vasi in zabavali otroke s pesmijo in igrami. Septembra so potepači odločili, da si privoščijo en teden dopusta, in sicer od 2. do 9. septembra. Počitnice bodo preživeli v Čeneboli (Canebola), majhni, prijetni vasi v Benečiji, kjer so spoznali izredno gostoljubne prebivalce.

Znano je, da so potepači najraje v družbi otrok, zato si ne morejo predstaviti, da bi bili en teden brez njih. Kaj so si potemtako izmislili?

Da vabijo (in tokrat zelo resno...) otroke s Tržaškega, da skupaj s potepači preživijo en teden v Čeneboli; 8 dni zabave, igre, sprehodov v naravi. Predvsem pa 8 dni, v katerih bomo pomagali vaščanom pri pripravi vaškega praznika, ki bo v nedeljo, 9. septembra.

Priložnost je torej edinstvena. Starše in otroke vabimo, da se za podrobne informacije zgledajo v uradih ZSKD, vsak dan razen sobote, tel.: 767-303, od 9. do 12. ure.

Mesta so omejena, zato se prijavite čimprej.

KZ orisala slovenski vladi probleme tržaških kmetov

Delegacija Kmečke zveze, ki sta jo sestavljala predsednik Alfonz Guštin in tajnik Edi Bukavec, se je v prejšnjih dneh v Ljubljani razgovarjala z novim ministrom za delo Jožico Puhar. Do obiska je prišlo, potem ko je stanovska organizacija slovenskih kmetov ob 40-letnici svojega obstoja poslala posebno brošuro, ki jo je pripravila ob tej priložnosti, tudi vsem članom nove slovenske vlade. Dokument je v ljubljanskih vladnih krogih očitno izzval dokajšnjo pozornost in zanimanje, tako da ima KZ v programu takoj po poletnih počitnicah tudi srečanja z drugimi slovenskimi ministri.

Na srečanju z ministrom za delo Puharjevo sta predsednik in tajnik Kmečke zveze seveda orisala ustroj, delovanje in programe organizacije, pa tudi stanje kmetijskega sektorja v deželi in še posebno na Tržaškem, kjer ta gospodarsko važna panoga preživlja hudo krizo zlasti zaradi nenehnih posegov na kmetijski teritorij v korist drugih gospodarskih sektorjev. Razlastitve, sta poudarila Guštin in Bukavec, so največji ovira razvoju našega sektorja. K temu je treba dodati še zgrešeno kmetijsko politiko Evropske skupnosti ter premajhno pozornost deželnih oblasti. Glede na specifične probleme sta predstavnik KZ opozorila na težak položaj Kraške zadružne mlekarne ter tudi v tej zvezi poudarila nujnost,

da bi matična Slovenija še naprej pomagala zamejskim slovenskim kmetom pri ohranjanju gospodarske osnove in teritorija, tudi glede na pomembnost te panoge tudi iz narodnostnega vidika.

Minister Puharjeva je zagotovila najširšo podporo pri reševanju vseh nakazanih problemov, vstevši problema Kraške zadružne mlekarne. Še posebno pa se je kot minister za delo zanimala za delovanje patronata KZ ter se zavzela za sodelovanje na tem področju, ki je za Slovenijo v sedanji fazi družbene prenoje še posebno aktualno.

Praznik na Ferdinandu

Na Ferdinandu se nadaljuje festival komunističnega tiska, ki ga prirejajo sekcije KPI za Sv. Alojzij, Rocol in mestno središče ter ZKMI. Kot vsi podobni festivali ponujajo tudi na Ferdinandu več debat in okroglih miz. Danes bo ob 19.30 na sporedu okrogla miza o občinskih izpostavah in o zakonu št. 142, jutri pa bo na vrsti razprava o stanju zdravstvenih struktur na Tržaškem.

Ob okroglih mizah bo seveda poskrbljeno za zabavo, ples ter jedajo in pijačo.

Po dolgi poti so kolesarji vendarle prispeli domov

Pustolovščina naših pogumnih kolesarjev se je včeraj srečno končala v krogu njihovih najdražjih, ki so jih pogrešali kar štiri tedne. Njihova naloga se je izkazala za veliko težavnejšo, kot so pričakovali pred odhodom, in to spemljalo zaradi slabih ruskih cest in pretežno slabega vremena, ki jih je povprek, ko so v enem dnevu morali prevoziti 830 km dolgo pot iz Kijeva do meje. Podrobnosti o njihovih dogodivščinah bomo vsekakor objavili v prihodnjih številkah. Na posnetku Maria Magajne vidimo kolesarje, ki so včeraj popoldne srečno prispeli na Prosek. Z leve proti desni: Ivan Sardoč, Luciano Bukavec, Zdravko Skupek in Marino Bonaldi.

Na karnijskem pogorju Grauzaria tržaški alpinist ob življenje

Med plezanjem v steni Sfinge na območju pogorja Grauzaria (Moggio Udinese) se je včeraj jutraj smrtno ponesrečil 42-letni Tržačan Sergio De Giosa iz Ul. Borghi 26. Alpinist se je proti vrhu podal po smeri Soravito-Gilberti, ki sicer ni posebno težavna (uvrščena je med tretjo in četrto težavnostjo stopnjo), je pa dolga, saj je treba preplezati okrog 400 metrov. De Giosa je vodil navezo, v kateri je bil še njegov 44-letni tržaški prijatelj Argeo Coslovich iz Ul. Pirano 9, ki se v nesreči ni poškodoval, doživel pa je hud psihični šok.

Reševalcem je povedal, da sta se z De Gioso podala v steno okrog 9.30, nesreča pa se je pripetila nekaj pred 11. uro, ko sta preplezala približno 280 metrov stene. Coslovich je takrat stal pod previsom in varoval prijatelja, ki je nenadoma izgubil ravnotežje in padel kakih 20-30 metrov nižje, kjer je silovito udaril z glavo ob steno. Coslovich ga je zadržal, vendar za padlega alpinista ni bilo več pomoči: kljub klicanju in prigovarjanju ni pokazal znakov življenja. Coslovichu obupane klice na pomoč so slišali nekateri izletniki, ki so takoj obvestili upravnika planinskega doma Grauzaria. Ko je ta zavrtel telefon, se je začela reševalna akcija, v kateri so sodelovali finančni

stražniki z Nevejskega sedla, prostovoljci gorske reševalne službe iz Moggia Udinese in vojaški helikopter iz Casarse, ki je reševalce prepeljal pod steno.

Kot nam je povedal vodja gorske reševalne službe finančnih stražnikov z Nevejskega sedla Giampietro Zanni, ki se je osebno udeležil reševalne akcije, je De Giosa padel, ker se mu je izpulil oprimek. Za vrhove na področju planine Grauzaria ni to nič čudnega, saj so znani po tem, da je ostenje izredno krušljivo in zato skrajno nevarno. Prav zaradi te nevarnosti se je včerajšnja reševalna akcija končala šele okrog 19. ure.

De Giosovo truplo so prepeljali v mrtvašnico v Moggio Udinese, zdravnik pa je ugotovil, da si je pri padcu prebil lobanjo in zlomil več kosti.

Jutri bo na Trgu Unità koncert občinskega pihalnega orkestra "Giuseppe Verdi". Godba, ki jo vodi Lidiano Azzopardo bo po uvodnem maršu izvajala godbe Verdija, Giordana, Rossinija, Puccinija in Teikeja. Koncert se bo pričel ob 20.30.

ŠD ZARJA BAZOVICA

prireja danes, 5. t. m., na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici

ŠPORTNI PRAZNIK

Zvečer bo igral ansambel KRT. Za, jedao in pijačo bo poskrbljeno.

SKLAD MITJA ČUK

Vpisovanje za

POLETNO SREDIŠČE

se bo vršilo jutri, 6. t. m., od 8. do 14. ure na Opčinah, Proseška 133.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje bencinske črpalke:

AGIP

- D' Annunzijeve drevored 44
- Miramarski drevored 49
- Istrska ulica 50
- Ul. I. Svevo 21

TOTAL

- Ul. F. Severo 2/2
- Largo A. canal 1/1/
- Devin-Nabrežina 129
- Ul. D' Alviano 14
- Nabrežje Grumula 12
- Strada del Friuli 7
- Ul. Revoltella 110/2

ESSO

- Nabrežje N. Sauro 8
- Sesljan (drž. cesta 14)
- Trg Valmaura 4
- Ul. F. Severo 8/10
- Miramarski drevored 267/1

IP

- Ul. Giulia 58
- Ul. Carducci 12

API

- Passeggio S. Andrea

SAMOSTOJNI:

SIAT

- Trg Cagni 6

NOČNE ČRPALKE - SELF SERVICE

FINA - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drevored 49

ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH

AGIP

- Devin (sever)
- Devin (jug)

ZAHVALA

Animatorke poletnega središča v Nabrežini se lepo zahvaljujejo Hranilnici in posojilnici v Nabrežini, občinski upravi občine Devin-Nabrežina, SKD Igo Gruden, ŠD Sokol, vsem trgovinam v Nabrežini, trgovini gradbenega materiala Terčon iz Sesljana in vsem ostalim, ki so na katerikoli način pripomogli k uspehu letošnjega poletnega živčava.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 5. avgusta 1990

MARIJA SNEŽNA

Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 20.29

Dolžina dneva 14.36. - Luna vzide ob 19.58 in zatone ob 4.19.

Jutri, PONEDELJEK, 6. avgusta 1990

LJUBO

PLIMOVANJE DANES: ob 3.55 najnižja -60 cm, ob 10.58 najvišja 37 cm, ob 16.03 najnižja -14 cm, ob 21.37 najvišja 42 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 4.20 najnižja -63 cm, ob 10.58 najvišja 42 cm, ob 16.34 najnižja -21 cm, ob 22.12 najvišja 44 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 30,3 stopinje, zračni tlak 1021,2 mb rahlo pada, veter severovzhodnik 8 km na uro, vlaga 34-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Martin Pečenik, Francesco Curci, Nika Racman.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST Telefon 772996

ŠD VESNA

priređi

danes, 5. avgusta

ŠAGRO

na vrtu Ljudskega doma v Križu.

Igral bo ansambel **LO ZODIACO**

Ob 21. uri žrebanje loterije.

PRVI VAŠKI POLETNI PRAZNIK V TREBČAH

Danes, 5. t. m., ob 18. uri koncert godbe na pihala V. PARMA IZ TREBČ — ples z ansamblom ZVEZDE

Jutri, 6. t. m., ples z ansamblom ZVEZDE

koncerti

Godba na pihala »Giuseppe Verdi«

Jutri, 6. t. m., ob 20.30 bo na Trgu Unità nastopila godba na pihala G. Verdi. Pod vodstvom Lidiana Azzoparda bo za uvod izvedla koračnico, nato pa znane skladbe Verdija, Rossinija in Puccinija.

razstave

V foyerju Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, je na ogled razstava DRAGA DRUŠKOVIČA.

Na Gradu Sv. Justa bo do konca avgusta na ogled razstava o ruskemu slikarju, kostumistu in designerju Erteju. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure.

Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu razstavlja do 16. t. m. slikar G. CLAUDIO MARINI. Urnik: samo ob delavnikih od 9. do 13. in od 17. do 19. ure.

kino

ARISTON - 21.15 Sesso, bugie e video-tapes.

EXCELSIOR - Zaprto.

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Trappola per un killer, i. Kevin Costner.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Ho sposato un fantasma, kom., i. Steve Martin, Lily Tomlin.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Kickboxer 2 - Senza esclusione di colpi, i. Jean Claude Van Damme.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Pepi, Luci, Bom e le altre ragazze del mucchio, r. P. Almodovar, □□

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Alterazione genetica.

MIGNON - Zaprto.

LJUDSKI VRT - 21.15 Tango e Cash. Jutri La bella addormentata del bosco, risani film.

EDEN - 15.30, 22.00 Vergini corpi frementi, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 Senti chi parla, i. John Travolta.

LUMIERE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 La sposa supersexy, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

ŠAGRA

V PREBENEGU

Danes, 5. avgusta, ob 18.30 nastop godbe na pihala Breg, ob 21. uri ples z ansamblom POMLAD

Jutri, 6. avgusta, ob 21. uri ples z ansamblom HAPPY DAY.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja izlet v sredo, 22. avgusta, v Ilirsko Bistrico in na Mašun, kjer se bomo srečali s pobratenim društvom. Obiskali bomo grad Prem in Pregarje. Vpisovanje v četrtek, 9. avgusta, od 9. do 10. ure v društvenih prostorih.

Ob slavlju 50-letnice vabijo letniki 1940 iz devinsko-nabrežinske občine (tudi izseljenci) na izlet v Salzburg 8. in 9. septembra. Podrobnejše informacije dobite v popoldanskih urah na tel. št. 299586 (Duško) ali 291244 (Vinko). Vpisovanje: Agraria Stanissa - Nabrežina.

razna obvestila

Uprava občine Zgonik obvešča, da bo občinska knjižnica v Saležu zaprta od 6. do 20. t. m.

Sedeži VZPI-ANPI, ANED in ANPIA v Ul. Crispi 3, bodo zaprti zaradi poletnih počitnic do 31. t. m.

Kmečka zveza obvešča svoje člane, da bodo v mesecu avgustu njeni uradi na Opčinah in v Nabrežini zaprti; nadalje obvešča, da bodo njeni uradi v Trstu 13. in 14. t. m. zaprti zaradi dopustov.

razne prireditve

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom - TABOR '90 - V petek, 10. t. m., ob 21. uri odprtje razstave ŽIVA OBRT lončarske zadruge »Lipa« iz Špetra in krožek Tabor OB PLETENJU SE KAJ. Zabavale vas bodo vanderigle Vanka in Tonca. V nedeljo, 12. t. m., ob 9. uri otroški ex tempore, ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri nastop baletne skupine ŠD Mladina iz Križa in folklorne skupine osnovne šole F. Bevk iz Opčin (vodi Anka Kocjančič), ob 20. uri ples z ansamblom Happy day. V ponedeljek, 13. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Karavanke. V torek, 14. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Taimis. V sredo, 15. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert godbe na pihala iz Ricmanj - kapelnik Ennio Krisanovsky ter ob 20. uri ples z ansamblom Taimis.

čestitke

V sredo, 1. t. m., je praznovala svoj 10. rojstni dan naša draga MARJANA OLENIK iz Mačkoli. Vse najboljše ji želijo vsi, ki jo imajo radi.

V NABREŽINI

prodajamo eno dvodružinske vile salon 2-3 sobe - kuhinja sanitarije - taverna - box senčnat vrt.

QUATTROMURA

Tel. (040)578944

gledališča

MIRAMARSKI PARK

Poletna prireditve LUČI in ZVOKI

V torek, 7. t. m., ob 21.00 predstava v angleščini in ob 22.15 v italijanščini.

Naslednje predstave: v četrtek, ob 21.00 predstava v nemščini in ob 22.15 v italijanščini ter v soboto, ob 21.00 in ob 22.15 predstavi v italijanščini.

GRAD SV. JUSTA

Ob 200-letnici Mozartove smrti sta Aiace in Lumiere Fice, v sodelovanju s tržaško letovišarsko ustanovo priredila ciklus filmov:

Nocoj ob 21.15 bodo na velikem zaslunu na Gradu sv. Justa - Cortile delle Milizie predvajali zadnji film »Cosi fan tutte«.

Jutri, 6. t. m., ob 21.15 bodo na Gradu sv. Justa predvajali Disneyev film »UN GHEPARDO PER AMICO«.

V torek, 7. t. m., ob isti uri pa film »L'ISOLA DEL TESORO«.

KROŽEK JACQUES MARITAIN

Nocoj ob 21. uri bo pod ložo občinske palače - Piazza Piccola - četrta predstava z naslovom »La sera del di di festa«, ki jo je pripravil krožek J. Maritain v sodelovanju s tržaško občino in tržaško letovišarsko ustanovo. Nastopila bosta kitarista Anna Garano in Igor Starc ter gledališka skupina »Alchimia D. S. Sensi« s predstavo »IL PRANZO«.

MILJE

V torek, 7. t. m., ob 21. uri se bo na Trgu Marconi predstavila gledališka skupina I commedianti s predstavo »Il vento della steppa racconta...«. Režiser Ugo Amodeo, glasba Tullio Esopi.

V sredo, 8. t. m., ob 21. uri bo pred cerkvijo sv. Franciška nastopila gledališka skupina Grado Teatro z delom Giovannija »Stiata« Marchesana »Strighissi«. Režiser Tullio Svetlini.

Mari in Franku se je pridružil prvorojenček

MARKO

Srečnima staršema čestitajo, malemu Marku pa želijo veliko sreče v življenju

delovni kolegi in članstvo Tržaškega tehničnega konzorcija

Rodil se je

MARKO

Iskreno čestitava mamic Mari in očku Franku, malemu Marku pa želiva, da bi zrastel v zdravega in pridnega fantka

nona Vera in nono Silvano

Ob rojstvu male

NIKE

čestitajo Nataši in Darkotu

kolegi in vodstvo SDGZ

Nasemu vratarju Darkotu je Nataša povila prvorojenka

NIKO

Srečnima staršema želi še mnogo srečnih dni

ŠD Jarja

Danes praznuje naš dirigent

OSKAR KJUDER

svojo 65-letnico.

Vsi, ki ga imamo radi in ga spoštujemo, mu želimo ob tej priložnosti vse dobro: predvsem zdravja in še veliko delovnih uspehov. To so želje njegovih zvestih pevcov, orkestrašev, recitatorjev, vseh, ki sodelujejo pri TPPZ P. Tomažič. To so želje številnih ljubiteljev borbene in partijske pesmi. To so želje bivših vojnih tovarišev, prijateljev slovenske in italijanske narodnosti; to so želje Lonjercer in vseh, ki se borimo za mir in svobodo.

Še na mnoga zdrava in plodna leta, dragi Oskar!

mali oglasi

OSMICO je odprl Romano Purič (Repen 13).

OSMICO je odprl Miro Žigon - Zgonik 36.

PRODAM kombi renault expres dizel. 37.000 km, letnik '87. Tel. na št. 731377 ob delavnih urah.

PRODAM hladilnik philips visok 1,80 m z zmrzovalnikom s petimi vrati, zelo malo rabljen. Tel. 211754.

PRODAM renault super 5 GTL, letnik 1985. Tel. 421508 od 13. do 13.30 in po 21. uri.

PRODAM motor za čoln Mercury 8 k. s. v odličnem stanju, letnik 1987 ter terensko vozilo Daycu Rocky, 4 x 4, v odličnem stanju. Tel. na št. 212300 ob uri kosila.

PRODAM dva ročna vozička z gumijastimi kolesi. Tel. 228146.

UGODNO PRODAMO drva za kurjavo. Tel. (0481) 884161.

SUHA drva za kurjavo prodajamo. Tel. na št. 421508 od 13. do 13.30 ter po 21. uri.

KAMION BONETTI F 80, 4x4, prodajamo. Tel. na št. 421508 od 13. do 13.30 ali po 21. uri.

NA POKRITEM trgu prodam zaradi borleznj po zelo ugodni ceni prostor za prodajo cvetic in rastlin. Tel. v večernih urah na št. 381006.

18-LETNO dekle z opravljenim dveletnim tečajem za prodajalce, išče delo na tem področju. Tel. (0481) 882537.

PODJETJE išče prodajalko z višjo izobrazbo. Nujno znanje slovenskega in italijanskega jezika. Prošnje poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Prodajalna Opčine".

PROFESOR literature z izkušnjami daje lekcije italijanščine za osnovne, srednje in višje šole. Tel. 830547.

DIPLOMIRANA nudi lekcije iz latinščine in italijanščine. Tel. ob uri kosila na št. 948080.

NOVOUSTANOVLJENI kamping Savinja vabi goste v Zgornjo Savinjsko dolino. Tel. (003863) 831463.

MUCEK novorojenček išče zatočišče pri ljubitelju živali. Tel. 213856.

MLADA gospa sprejme delo kot hišna pomočnica. Tel. (003866) 58806.

IŠČEM nekatere knjige za tretji razred DTTZ žiga Zois in prodam knjige za prvi in drugi razred DTTZ žiga Zois. Tel. 228475.

ZADNJE Hlavyatveve akvarele prodam po ugodni ceni. Tel. na št. 413142 od 19. do 22. ure.

STANOVANJE, 85 kv. m, v Rojanu, opremljeno, dajem v najem osebam, brez stalnega bivališča. Tel. 421508 od 13. do 13.30.

SELENE senzitivna in telepatična, vedeževalka iz kart, prerokuje z vaših dlani preteklost, sedanost in prihodnost. Tel. (040) 578991.

Toplo se zahvaljujem vsem, ki so se me spomnili in mi čestitali ob življenjskem jubileju

Mirko Kapelj - Dolanski

FORTUNA

PREIZKUSITE UDOBJE PREJEMANJA NASLOVOV OZ. TEL. ŠT. USTREZNIH PARTNERJEV ZA ZAKON ALI PRIJATELJSTVO NA DOM!

Poslužite se FORTUNE, ki vam bo z RAČUNALNIŠKO OBDELAVO PODATKOV IN FOTOGRAFIJ, po metodi, ki se v zahodnih državah uporablja že DESELETJA, odprla pot številnih možnosti.

Nikamor vam ne bo potrebno hoditi - pošljite le naslov z navedbo starosti in izobrazbe in posredovali vam bomo podatke o delovanju z vprašalnikom.

Cene so različne: od 100 do 500 din.

OBRATOVALNICA FORTUNA, p.p. 348, p. 61101 Ljubljana

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA: Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Franciška 38 TRST - Tel. 768667 - 772002

adriacimpex

UVOZ-IZVOZ PREDSTAVNIŠTVA D. D.

POOBlašČENI IZVOZNIKI

IVECO FIAT LANCIA PIRELLI COMETTO

34132 Trst, Ul. Geppa 9, tel. (040) 369220 - Telex 460231 ADEXI - Fax (040) 369112

34170 GORICA, Korzo Verdi 51, tel. (0481) 33576

UMRLI SO: 63-letni Guido Bidussi, 68-letni Temistocle Eustratiadi, 88-letni Giovanni Delloro, 82-letni Bruno Mulich, 81-letni Luigi Kandias, 82-letna Giovanna Barbo, 86-letni Gualberto Gentili, 68-letni Sigismondo Affatati, 83-letna Maria Micheli, 97-letna Evelyn Greenham, 97-letna Antonia Kobau, 86-letna Rosina Rodella, 82-letna Elena Balas.

SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 5. avgusta 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, MILJE - Lungomare Venezia 3.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), MILJE - Lungomare Venezia 3.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, MILJE - Lungomare Venezia 3.

PROSEK (tel. 225141, 225340) - Odprta od 8.30 do 13.00. Od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 6., do sobote, 11. avgusta 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) in MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) in MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) in MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	66	13	52	47	8
CAGLIARI	3	74	54	14	18
FIRENCE	61	27	23	52	67
GENOVA	88	54	83	6	22
MILAN	41	48	17	86	70
NEAPELJ	2	54	80	60	28
PALERMO	28	7	1	30	75
RIM	89	71	81	79	88
TURIN	65	48	19	6	90
BENETKE	88	54	70	76	77

ENALOTTO

2	1	2	2	X	1	1	2	2	2	X	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

KVOTE:

12	44.593.000.—
11	1.244.000.—
10	116.000.—

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
9.00 Nadaljevanka: L'albergo delle tre rose (r. Mario Ferrero, i. Paolo Stoppa, zadnji del)
10.00 Dokumentarna oddaja: Nel mare degli antichi
11.00 Maša in nabožna oddaja
12.15 Zelena linija
13.30 Dnevnik
13.55 TV igra: Fortunissima (vodi Rosanna Vaudetti)
14.00 Film: L'albergo della vita (dram., ZDA 1957, r. Edward Dmytryk, i. Montgomeri Clift, zadnji del)
15.20 Variete: La Domenica in... degli italiani
19.00 Sport: Goodwill Games (prenos iz Seattle)
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Variete: Una festa per il teatro (vodi Pippo Baudo)
22.30 Zabavna oddaja: Colosseum - Igre živali (4. del)
23.30 Športna nedelja poleti
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.10 Film: Il grande inseguimento (antologija nemih filmov, ZDA 1963, i. Buster Keaton, Douglas Fairbanks jr., Pearl White, Lillian Gish)

CANALE 5
8.00 Nanizanka: Simon Templar - L'uomo che amava i leoni
9.15 Film: Charlie Chan e l'alibi oscuro (krim., ZDA 1946, r. Phil Karlson, i. Sidney Toller)
10.45 Nanizanke: L'uomo del mare - L'aereo sommerso, 11.15 Nero Wolfe, 12.00 Elly Queen - Premio letterario
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.00 Nanizanki: Un trio inseparabile, 15.00 Giovani avvocati
15.45 Film: Insieme a Parigi (kom., ZDA 1964, r. R. Quine, i. W. Holden)
17.45 Nanizanke: Infermiere a Los Angeles, 18.45 La baia dei delfini, 19.45 Love Boat - Il ladro pentito
20.30 Nadaljevanka: Nord e Sud (i. Patrick Shwayze, James Read, 4. del)
22.30 Nanizanka: Due come noi
23.35 Film: Ricatto a tre giurati (dram., ZDA 1956, r. Thomas Karr, i. Riccardo Montalban)

RAI 2
9.00 Nanizanka: Lassie, risanke in zanimivosti
10.35 Glasbeni prostor: Leonard Bernstein dirigira Schumannovo Simfonijo št. 3 v Es-duru
11.20 Film: Eroica (dram., ZRN 1950, r. Walter Kolm-Veltée, i. Ewald Balser)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Medicinska rubrika
13.45 Nadaljevanka: Beautiful
14.30 Nan.: Saranno famosi
15.15 Videocomic
16.00 Avtomobilizem CIVT
17.00 Mednarodni atletski miting v Budimpešti (prenos)
18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco
19.45 Dnevnik
20.20 Rubrika: Domenica sprint
20.40 Nanizanka: Hunter
21.20 Film: Una morte di troppo (krim., Fr. 1985, r. Claude Chabrol, i. Jean Poiret, Stephane Audran)
23.20 Večerni dnevnik in vreme
23.25 Rubrika o protestantizmu
0.05 Osebnosti rock, pop in jazz glasbe
0.40 Goodwill Games

RETE 4
8.00 Jutrišnjisvet
8.30 Nanizanke: Bonanza - La calunnia, 9.20 Due onesti fuorilegge - Com'è difficile lasciare San Juan, 10.15 Shane
11.00 Film: Marionette (kom., It. 1938, r. Carmone Gallone, i. Beniamino Gigli)
13.00 Nanizanke: Joe Forrester - Ragionevole sospetto, 14.00 Hawk l'indiano, 15.00 Barnaby Jones - Appuntamento con il terrore
16.00 TV film: Corpo a corpo (dram., ZDA 1979, r. Jud Taylor, i. Tom Berenger, zadnji del)
17.30 Film: Il tesoro del fiume sacro (pust., ZDA 1951, r. Lewis Foster, i. Rhonda Fleming, Forrest Tucker, John Payne)
19.30 Nanizanka: Attenti a quei due - Il complotto
20.30 Film: Macho Callagan (vestern, ZDA 1970, r. Bernard Kowalski, i. George Martin, Luis Marin)
24.00 Nanizanki: Cannon - Complice per amore, 1.00 Barnaby Jones

RAI 3
12.25 Film: Le cameriere (kom., It. 1959, r. Carlo Ludovico Bragaglia, i. Giovanna Ralli)
14.00 Deželne vesti
14.10 Teniški turnir ATP
16.00 Popoldne v operi: Sevillski brivec (Gioachino Rossini, Claudio Abbado dirigira Orkester in zbor Scale, pojejo Teresa Berganza, Hermann Prey, Luigi Alva, Enzo Dara)
18.35 Rubrika: Domenica gol
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Videobox
20.30 Film: Ulisse (pust., It. 1954, r. Mario Camerini, i. Kirk Douglas, Silvana Mangano)
22.20 Aktualno: Ve li ricordate? (ured. Daniela Brancati)
22.50 Nočni dnevnik
23.20 Opera: vaja za Traviato (Verdi, Orkester in zbor milanske Scale z dir. Riccardom Mutijem, pojeta Tiziana Fabbicini in Roberto Alagna)
0.05 Oddaja o kulturi: Fuori orario. Cose (mai) viste

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.30 Nanizanke: Nata libera, 11.15 L'uomo di Singapore, 12.00 Minimal
13.00 Tednik: Grand Prix
14.00 Poletni nogomet
14.30 Glasba: Be Bop a Lula
15.30 Nan.: Mork & Mindy
16.00 Otroški spored: Bim bum bam, vmes nanizanka Terenamente Licia in risanke
18.00 Motociklizem: VN Anglije
19.00 Risanke
20.30 Variete: Drive in Story
22.30 Festivalbar '90
23.05 Film: Stripes - Un plotone di svitati (kom., ZDA 1981, r. Ivan Reitman)
1.10 Nan.: Sulle strade della California, 2.10 Benson

ODEON
8.30 Nan.: Capitaine Nice, 9.30 Quattro in amore
13.00 Rubrika o zdravju
13.30 Film: Goldrake l'invincibile (anim., Jap. 1978)
15.00 Nanizanka: Interbang
15.30 Film: Seguendo la flotta (glas., ZDA 1936, r. Mark

TV Slovenija 1
9.00 Video strani
9.10 Otroška matineja: Živ žav, 10.05 nanizanka Pet prijatelj (6. epizoda)
10.30 Zabavnoglasbena oddaja: Zgodbe iz mest - Ljubuški
11.35 35 let z Avseniki
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Video strani
15.40 Video strani
15.50 Nanizanka: Praški panoptikum (J. Marek, 4. epizoda)
17.00 Dnevnik in poslovne informacije
17.10 Film: Kavboj in dama (vestern, ZDA 1938, r. H.C. Potter, i. Gary Cooper, Merle Oberon)
18.35 Zabavnoglasbena oddaja: Tatjana in Davor
19.15 Risanke
19.25 TV okno
19.30 Dnevnik
19.50 Vremenska napoved
20.00 Nadaljevanka: Pozitivna ničla (K. Klarič, r. Milivoj Puhlovski, i. Vladimir Puhalo, 1. del)
21.00 Zdravo
22.25 Dnevnik
22.45 Video strani

Sandrich, i. Fred Astaire, Ginger Rogers)
17.00 Nan.: Gli inafferrabili
18.00 Benny Hill Show
18.30 Dok.: Polvere di stelle
19.00 Film: I lancieri del Bengala (pust., ZDA 1935, r. Byron Haskin, i. Gary Cooper, Kathleen Burke)
22.30 Film: La battaglia dell'ultimo panzer (vojni, It. 1968, r. Jose Luis Merino)
0.30 Nanizanka: I classici dell'erotismo

TMC
10.00 Risanke: Snack
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Film: Per amor del cielo (kom., ZDA 1979, r. J. Thorpe, i. Ray Bolger)
13.30 Film: Quattro pistole veloci (vestern, ZDA 1959, r. William Hole)
15.00 Skoki v vodo s stolpa (iz Belgije)
16.00 SP v motokrosu (500 ccm., iz Belgije)
17.00 Beach Volley
18.00 SP v motokrosu
19.00 Nanizanka: Tuono blu
20.00 TMC News
20.30 Atletika - VN 1990 (iz Budimpešte)

TV Koper
11.30 Motociklizem: VN Anglije (iz Doningtona), vmes (12.20) dokumentarec Campo base, (13.45) športna oddaja Juke Box, (15.15) oddaja o ribolovu Fish Eye
16.45 Teniški turnir v Monte Carlu '90: finale Česnokov-Muster (pon.), vmes TVD Novice
20.30 Nogomet: prijateljska tekma pred prvenstvom, Padova-Milan (iz Padove)
22.20 TVD Novice
22.30 Poletni nogomet
23.15 Nogomet - argen. prvenstvo

TV Slovenija 2
10.00 Oddaja za JLA in dokumentarna oddaja Zgodovina letalstva
13.00 Športno popoldne
19.00 Dok.: Da ne bi bolelo
19.30 Dnevnik
20.00 Dok.: Razglednice mest
21.50 Mednarodni atletski miting v Budimpešti
22.15 Z nogometnih tekem
23.15 Športni pregled

TELEFRIULI
12.00 Rubrike
13.00 Nan.: L'albero delle mele
13.30 Film: L'arma che uccide (dram., r. Elia Kazan)
15.00 Film: Io Semiramide (zgod., r. Primo Zeglio, i. Yvonne Furneaux)
16.30 Nan.: Uno sceriffo contro tutti, 17.30 Skag, 18.30 L'albero delle mele, 19.00 Riuscirà la nostra carovana a...
19.30 Športne vesti
20.00 Rubrika: Voglia d'estate
20.30 Opereta: Profumo di classe (i. Ombretta Colli, 2. del)
21.30 Nanizanka: Police News
22.30 Športne vesti
23.00 Nan.: I giorni di Bryan

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Soft music; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Pepi iz Pliskovske pri turškem sultanu; 10.45 Revival; 11.00 Filmi na ekranih; 11.15 Potpuri; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.30 Orkestralna glasba; 12.40 Pihalni orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Antologija humorja; 14.40 Priljubljene melodije; 15.00 Poslušali boste; 15.15 Rock zvezde; 15.40 Melodije; 16.00 Počitniški rendez-vous; 16.20 Potpuri; 17.00 Roman: V Sibilnem vetru (Rebula-Tavčar, 5. del); 18.30 Glasbeni portret Urbana Kodra (pon.); 19.20 Zaključek.

SLOVENIJA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vreme; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.51 Pop rock za mlade; 9.05 Še pomnite tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Reportaža; 11.03 Čestitke; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Ljotrca domačih; 17.05 Amaterski zbori; 17.30 Humoreska; 18.00 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15-4.30 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
14.30, 17.30 Poročila; 10.30, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, reportaže, zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 12.45 Nedeljska oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk: Vročih deset; 18.30 Nedeljska humoreska; 19.30 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 8.25 Popevka tedna; 9.00 Nedeljska oddaja; 9.30 Superpass; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 15.00 Poletna oddaja; 17.32 Folk studio; 18.30 Lestvica LP; 19.40 Športna nedelja; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 13.00 Oddaja odbornikov SKD Tabor in knjižnice Pinka Tomažiča; 15.00 Od nedelje do nedelje; 20.30 Glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
9.00 Daniel Barenboim izvaja Beethovna
9.30 Nad.: Santa Barbara
10.15 Film: Le olimpiadi dei mariti (kom., It. 1960, r. Giorgio Bianchi, i. Ugo Tognazzi)
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Nanizanka: Hooperman
12.30 Dok.: Juha in lešniki
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Variete: Ciao fortuna
14.15 Film: I rivoltosi di Boston (zgod., ZDA 1957, r. Robert Stevenson)
15.40 Razstave: Andy Warhol
16.05 Mladinska oddaja: Big!
17.05 Nad.: La freccia nera
18.05 Goodwill Games
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Film: Squadra omicidi - Sparate a vista (krim., ZDA 1968, r. Donald Siegel, i. Richard Vidmark, Henry Fonda)
22.20 Dnevnik
22.30 Accardo izvaja Mozarta
23.20 TV film: Amos (dram., ZDA 1985, r. M. Tuchner, i. Kirk Douglas, vmes (0.15) dnevnik in vreme

CANALE 5
8.00 Nanizanke: Simon Templar - Trappola per topi, 9.00 Marcus Welby M.D. - Mania di perfezione, 9.55 Un dottore per tutti
10.30 Aktualno: Forum - certo, certissimo, anzi.. probabile
11.15 Kviza: Doppio slalom, 11.45 O.K. Il prezzo è giusto
12.45 Glasbena oddaja: Superclassifica Show Story
13.45 Film: Gaby (dram., ZDA 1956, r. Curtis Bernhardt, i. Leslie Caron, John Kerr, Tania Elg)
15.20 Nanizanke: Dalle nove alle cinque - Sogni infranti, 15.50 Mannix, 16.50 Diamonds - Il cavallo, 17.55 Mai dire sì - Auto piena di segreti, 18.55 Top Secret - Nave di spie
19.50 Kviz: Quel motivetto...
20.30 Film: Abissi (dram., ZDA 1977, r. Peter Yates, i. Robert Shaw, Jacqueline Bisset)
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.25 Film: Riuscirà il nostro eroe a riprovare... (pust., It. 1971, r. Guido Malatesta)

RAI 2
9.00 Otroška nanizanka: Lassie, nato zanimivosti in risanke
9.40 Rubrika o židovski kulturi
10.10 Dok.: Occhio sul mondo
11.05 Nanizanka: Monopoli
11.55 Nadaljevanka: Capitoli
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Nadaljevanka: Beautiful
14.15 Nan.: Saranno famosi
15.00 Variete: Ghibli
16.05 Nanizanka: Mr. Belvedere
16.30 Film: I mostri (kom., It. 1963, r. Dino Risi, i. Vittorio Gassman)
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Nanizanka: Il commissario Köster
21.35 Opera: Salome (Strauss, Orkester iz Spoleta z dir. Spirosom Argirisom, poje William Lewis)
23.20 Dnevnik - nocoj
0.30 Goodwill Games
0.15 Dnevnik in horoskop
0.30 Film: Le strade del Sud (dram., Fr.-Šp. 1978, r. Joseph Losey, i. Yves Montand)

RETE 4
8.20 Nanizanka: Bonanza - Il primogenito
9.20 Film: Solo per te (dram., It. 1938, r. Carmine Gallone, i. Beniamino Gigli)
11.00 Nadaljevanki: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.00 Nanizanka: Lou Grant - Accettare la morte
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanka: Sentieri
14.30 Nan.: Falcon Crest - Visita inaspettata
15.30 Nadaljevanke: Amandoti, 17.00 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini
19.00 Nanizanka: General Hospital
19.35 Nad.: Febbre d'amore
20.30 Nanizanka: Colombo - Scacco matto a Scotland Yard (Peter Falk, Richard Besehart)
22.30 TV film: Accadde a Praga (dram., Kan. 1984, r. John Hough, i. Susan George)
24.00 Nanizanki: Cannon - La trappola, 1.00 Barnaby Jones - Una donna nell'ombra

RAI 3
11.55 Film: Gelosia (dram., It. 1942, r. Ferdinando Maria Poggioli, i. Luisa Ferida)
13.20 Mit tega stoletja: Genij Glen Gould (Beethoven)
14.00 Deželne vesti
14.10 Dok.: Življenje na zemlji
15.15 Nan.: Vita col nonno
16.05 It. prvenstvo v bezbolu
16.45 Film: Tom, Dick e Harry (kom., ZDA 1941, r. Garson Kanin, i. Ginger Rogers)
18.10 Poletje Magazine 3
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti in Drobci
20.00 Dok.: Divja lepota - Prazgodovinski otoki
20.30 Variete: Blob. Di tutto di più
21.25 Dnevnik - nocoj
21.30 Film: Per fortuna c'è un ladro in famiglia (kom., ZDA 1983, r. Herbert Ross, i. Marsha Mason, Jason Robards)
23.05 Tednik: Volta pagina estate
0.05 Nočni dnevnik
0.35 Italia pred 50 leti: Poletje zmage

ITALIA 1
8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Benson, 13.00 Tre cuori in affitto, 13.30 Appuntamento in tre, 14.05 Starsky & Hutch, 15.00 Giorni d'estate
15.20 DeeJay Beach in Ibiza
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, ves nan. in risanke
18.00 Nan.: Batman, 18.30 Supercopter, 19.30 Casa Keaton
20.00 Risanke
20.30 Film: Un'estate pazzesca (kom., ZDA 1983, r. Sean Cuningham, i. Perry Lang)
22.25 Nanizanki: I Robinson, 22.55 Cin Cin
23.30 Rubrika o športu
24.00 Sport: catch in boks
1.30 Nanizanka: Benson

ODEON
9.30 Nanizanka: Arthur
12.30 Filmi in risanke
15.00 Nanizanka: Interbang
15.30 Film: La gemma indiana (pust., ZDA 1985, r. Marvin Chomsky)

TV Slovenija 1
9.00 Spored za otroke in mlade: Nina in Ivo, 9.15 nanizanka Alice in njena družina
9.30 Mozaik. Dok.: Da ne bi bolelo, 9.50 Utrip, 10.05 Zrcalo tedna, 10.20 Mladinski pevski festival Celje '81, 10.50 Osmi dan
11.50 Video strani
14.25 Video strani
14.35 Zdravo (pon.)
15.55 Poletna noč (pon.)
18.00 Dnevnik in poslovne informacije
18.10 Mozaik. Utrip, 18.25 Zrcalo tedna (pon.)
18.40 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Vlak, 18.50 Cvetlične zgodbe
19.10 Risanke in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.00 TV drama: Raj zdaj (Slobodan Šnajder, r. Haris Pavić)
21.20 Miniature: Kositer
21.45 Dnevnik in vreme
22.05 Poletna noč, vmes nanizanke Dragi John, Polnočni klici in Hooperman
0.10 Video strani

17.00 Nanizanki: Gli inafferrabili, 18.00 Lottery
19.00 Filmi in risanke
20.00 Nan.: Flash Gordon
20.30 Film: Condor (fant., ZDA 1986, r. Virgil Vogel, i. Ray Wise, Wendy Kibourne)
22.00 Dok.: Diario di soldati
22.30 Film: Il conte Dracula (srh., It. 1973, r. Jesus Franco, i. Christopher Lee, Klaus Kinski)
0.30 Nan.: Un salto nel buio

TMC
12.00 Risanke: Snack
12.30 Nan.: Il calabrone verde
13.00 Športne vesti
13.30 Dnevnik
13.45 Nadaljevanka: Diadorim
15.00 Film: Sono tua (glas., ZDA 1950, r. Walter Lang)
16.50 Risanke: Snack
18.00 Nanizanke: Provaci ancora Lenny, 18.30 Segni particolari, genio, 19.00 Petrocelli
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: L'anniversario (dram., VB 1968, r. Roy Ward Baker, i. Bette Davis)
22.15 Dok. oddaja: Tajnosti in skrivnosti

TV Koper
13.45 Nogomet: prijateljska tekma pred prvenstvom, Padova-Milan (ponovitev)
15.30 Teniški turnir v Wimbledonu '90: srečanja Goran Ivanišević-Kevin Curren in Ivan Lendl-Stefan Edberg (povzetki), vmes (19.00) Odprta meja, (19.30) TVD Stičiče
20.30 Oglejmo si prvake: Golden Juke Box (v studiu Dan Peterson in William Casoli)
22.15 TVD Novice
22.30 Motociklizem - VN Anglije: 125, 250, 500 ccm in sidecar (pon.)

TV Slovenija 2
17.00 Poskusni satelitski prenos
19.00 Izobraževalna oddaja: Stara srbska pravoslavna cerkev v Sarajevu
19.30 Dnevnik
20.00 Kaverna (pon.)
21.00 Dokumentarna oddaja: Po sledih napredka
21.25 Igre brez meja (iz Portugalska)

22.50 Vesti in šport
24.00 Film: Vivi e lascia morire (dram., ZDA 1966, r. Robert Gist, i. Janet Leigh)

TELEFRIULI
12.00 Risanke in rubrika
13.00 Nan.: L'albero delle mele
13.30 Film: Gli avvoltoi (pust., r. Ray Enright, i. Randolph Scott)
15.00 Nan.: I giorni di Bryan, 16.00 Police News
17.00 Risanke
18.30 Nan.: L'albero delle mele, 19.00 Riuscirà la nostra carovana a...
19.30 Dnevnik
20.00 Rubrika: Voglia d'estate
20.30 Nanizanki: Skag, 21.30 Mister Horn
22.30 Nočne vesti
23.00 Nan.: I giorni di Bryan

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00, 23.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Na počitnice; 8.40 Lahka glasba; 9.10 Prebujanje moderne; 9.50 Orkestri; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Slovenski kantavtorji; 12.00 Morje - včeraj, danes, jutri; 12.20 Orkestri; 12.40 Pevska skupina Števerjan; 13.20 Melodije; 13.40 Za smeh in dobro voljo; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Spomini Staneta Kavčiča; 16.45 Orkestri; 17.10 Klasični album: teden severnoevropskih skladateljev; 18.00 Aladinova svetilka; 18.30 Ansambli; 19.20 Zaključek.

SLOVENIJA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Popotovanje; 8.30 Lepljenka; 8.50 Izberite pesmico; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Za goste iz tujine; 11.05 Izbrali smo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Priljubljene melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Godbe na pihala; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturmo.

RADIO K

Reka turistov je včeraj zjutraj dosegla mejo

Neprekinjena vrsta od Moščenic do Palmanove Avtomobilisti odkrili mejne prehode v Gorici

Reka motoriziranih turistov je včeraj v prvih jutranjih urah dosegla tudi našo deželo. Dolge, pravzaprav neprekinjene vrste na avtocesti od Moščenic skoraj do Palmanove in od Moščenic do mejnih prehodov na Tržaškem. Prvič se je pojavila, dobra dva kilometra dolga vrsta na avtocestnem odcepu pred mejnim preходом pri Štandrežu. Zastoji na prometnem vozlišču na Tržaški cesti. Vse to tja do poznega dopoldneva, ko je glavni val turistov, namenjenih v Jugoslavijo, Grčijo, Turčijo in proti vzhodnoevropskim deželam oddrsel mimo. Popoldne je bilo na dveh mednarodnih mejnih prehodih na Goriškem stanje skoraj običajno: nekaj sto metrov dolga vrsta. Pred izstopno postajo avtoceste pri Moščenicah pa je bilo pred vratci, okrog 17. ure, le kakih petdeset metrov vrste. Opoldne je kača razbeljene pločevine segala pet kilometrov nazaj, v prvih jutranjih urah pa celo preko Vileša.

Po podatkih, ki smo jih zbrali na sedežu družbe Autovie Venete je na avtocesti Benetke - Trst do 17. ure peljalo okrog 92 tisoč vozil. Na vstopni postaji pri Mestrah je na avtocesto zapeljalo (zmeraj do 17. ure), nekaj nad 44 tisoč vozil, iz avtoceste pa je izpeljalo okrog 18 tisoč vozil. Podatki vstopne - izstopne postaje Moščenice: iz avtoceste je do omenjene ure izpeljalo okrog 21 tisoč vozil, vstopilo pa je okrog 11 tisoč. To od polnoči dalje.

Primerjava podatkov z lanskimi kaže, da smo tokrat že sredi popoldneva dosegli in presegli promet, ki so ga lani zabeležili v celem dnevu.

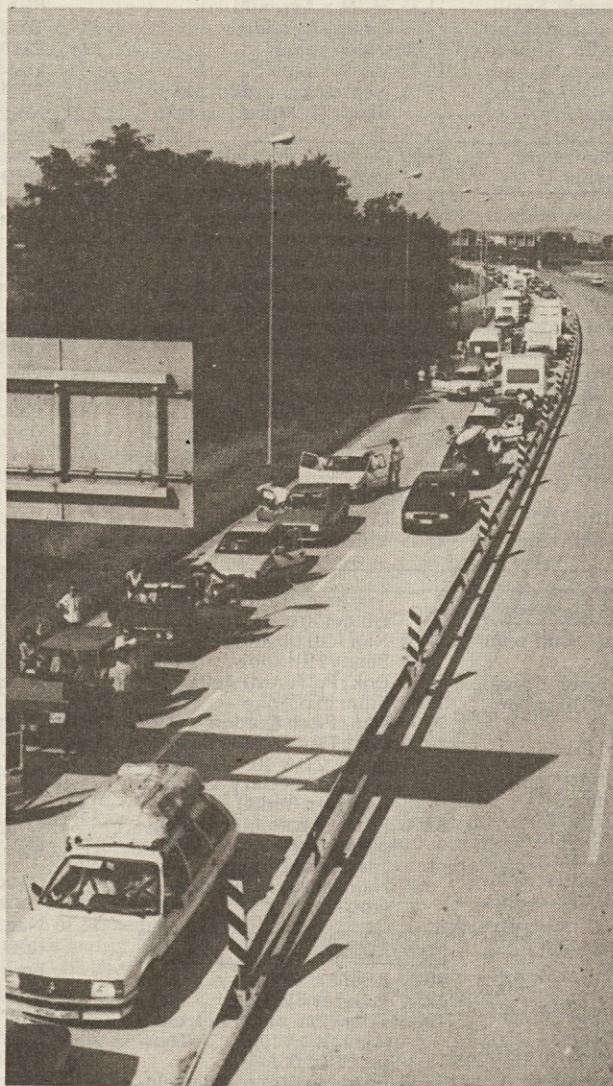
Da bi nekoliko ublažili pritisk in skrčili kolono v smeri Trsta, so tokrat na avtocesti opozarjali avtomobiliste na možnost (in umestnost) izstopa v smeri Gorice. Številni avtomobilisti so priporočila upoštevali in si s tem prihranili precej ur napornega in živčnega čakanja pod pekočim soncem.

Na mejnih prehodih na Goriškem so val pričakali pripravljeno, kljub temu pa je bilo ob konici treba za vstop v Jugoslavijo, pri Štandrežu, čakati okrog eno uro.

Po podatkih obmejne policije, na mejnih prehodih niso zabeležili posebnih primerov kršenja predpisov o prehajanju oseb in prenosu blaga.

Ob kaotičnem prometu pa kljub vsemu razveseljuječa ugotovitev: na avtocesti so do poznih popoldanskih ur zabeležili samo eno nesrečo in še to brez ranjenih.

Na slikah prvič kolona na avtocestnem odseku proti Sovodnjam, desno zgoraj, izstopna postaja pri Moščenicah, desno spodaj kolona vozil na avtocesti med Ronkami in Redipuljo. Posnetki so bili napravljeni okrog 10. ure (Foto Pavšič)

Na jutrišnji seji občinskega sveta

Umestitev razširjene koalicije in izvolitev župana in odbora

Na jutrišnji seji goriškega občinskega sveta, točno tri mesece po upravnih volitvah, bodo izvolili župana in člane občinskega odbora, ki bo imel podporo sedmih strank koalicije. Poleg dosedanjih partnerjev, še liberalcev in zelenih, smejočega se sonca, čeprav slednji ne bodo zastopani v odboru. Koalicija razpolaga tako z dokaj solidno, tritretinsko večino.

Za župana bodo izvolili Antonia Scarana, ki bo tako nastopil svoj tretji mandat, v odboru pa bo KD imela tri mesta, socialisti dve, republikanci, socialdemokrati in slovenska skupnost pa po eno mesto.

Znana so že v glavnem imena vseh odbornikov, kakor tudi resorji, za katere bodo odgovarjali, čeprav utegne priti še, zlasti glede porazdelitve resorjev, do določenih sprememb.

Rambaldo Zucalli, izvoljen na listi socialistične stranke, občinski svetovalec z najdaljšim stažem, saj je v občinskem svetu že dvainštirideset let, je namreč prav v zadnjem trenutku odločil, da ne bo več sodeloval v občinskem odboru. Bil je namreč eden od dveh (poleg Maria Del Bena) predstavnikov PSI, ki naj bi to stranko zastopala v izvršnem organu. Namesto njega bo v odboru Alberto Alberti. Prav ta zamenjava, ugotavljajo, bi utegnila povzročiti nekaj sprememb v porazdelitvi resorjev. Nekaj nedorečenosti je menda tudi pri krščanskih demokratih, kjer naj bi odborniku Fornasirju tokrat ne dodelili resorja za urbanistiko.

Za upravo goriške občine se torej pričena novo obdobje. Vsi so prepričani, da bo boljše, uspešnejše od zadnjega mandata, ki so ga označevale pogoste, lahko bi rekli ciklične krize.

Nesporazumi med strankami so bili formalno odpravljeni, koalicija je močnejša za dva glasova. Pogoji za dobro delovanje torej so.

Predstavniki strank te dni ocenjujejo sporazum na občinski in tudi pokrajinski ravni. Tako po tiskovnem poročilu SSK povzemamo, da je pokrajinsko tajništvo te stranke ocenilo zaključek pogajanj tako na pokrajini, kakor v občinskem merilu. Delegacija SSK na občinski ravni je uspešno zaključila svoje delo in bo SSK pomemben član upravne koalicije. V občinskem odboru jo bo predstavljala Marjan Breščak (Brescia).

Svoje stališče so v daljšem poročilu pojasnili tudi liberalci, ki po dolgih letih zapuščajo mesto opozicijske stranke. V programu koalicije in dejstvu, da so bili upoštevani pomembni predlogi je razlog za tako odločitev.

Povoljno mnenje izražajo tudi zeleni, smejočega sonca, saj so bili sprejeti in upoštevani skoraj vsi njihovi predlogi, zlasti kar zadeva varstvo okolja in nove pristope do te problematike. Že zdaj pa napovedujejo, stalno in zelo strogo preverjanje izvajanja dogovorjenega programa, sicer se bodo iz večinske koalicije umaknili.

Jutrišnja seja je bila sklicana za 18.30. Ob tem velja navesti, da se je občinski svet v Gorici prvič sestel, na umestitveni seji, že 19. julija.

čestitka

Ob 10. rojstnem dnevu Benjamina, praznoval ga bo jutri, mu želijo veliko zdravja, zadovoljstva in otroške razigranosti mama, tata, sestra Barbara in brat Andrej.

Dve osebi izgubili življenje v prometni nesreči pri Gradišču

Dva mrtva, dva mladeniča težje ranjena in eden nekoliko lažje je srhljiv obračun cestne tragedije, ki se je pripetila v petek pozno zvečer pri Gradišču. V čelnem trčenju dveh avtomobilov sta izgubila življenje 19-letni Massimo Giordani iz Sassa Marconi pri Bologni in 51-letni Aldo Ulian iz Rude, Ul. degli Alpini 12. V isti prometni nesreči so bili ranjeni še trije mladeniči. Dva so takoj po nesreči prepeljali v tržaško splošno bolnišnico na Katinari, kjer so ju sprejeli v oddelek za oživljanje s strogo pridržano prognozo. Oba se sta v smrtni nevarnosti zaradi težkih poškodb glave in drugih delov telesa. Tretjega mladeniča so prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer se bo na nevrološkem oddelku zdravil mesec dni.

Težka prometna nesreča se je pripetila nekaj po 22.30 v predmestju Gradišča, v križišču državne ceste št. 351, ki pelje iz Gradišča proti Vilešu. Četverica mladeničev, ki so služili vojaški rok v naših krajih (tri so bili nastanjeni v kasarni 41. bataljona "Modena" v Villi Vicentini, četrti pa v kasarni "Amadio" v Krminu) so bili namenjeni s volksvagnom jeta proti Gradišču. Iz nasprotni strani je v fiat 127 privozil Aldo Ulian, ki je bil po poklicu mehanik in bivši tekstilni tovarni v Zdravščinah. Iz še nepojasnjenih vzrokov, morda zaradi trenutne nepazljivosti ali pretirane hitrosti sta avtomobila z vso silo čelno trčila. Mimoidočim je bilo, sodeč po razbitinah obeh avtomobilov takoj jasno, da gre za nesrečo z zelo težkimi posledicami.

Na kraj nesreče so prihiteli goriška prometna policija, goriški gasilci, reševalna ekipa Zelenega križa in rešilec iz Tržiča. Gasilci so imeli nemalo dela, da so ranjence potegnili iz skotrovičenih pločevin avtomobilov. Za oba voznika je bilo trčenje usodno, saj sta bila tako Ulian, kot tudi Giordani na mestu mrtva. Osebe Zelenega križa je takoj zatem prepeljalo v goriško splošno bolnišnico 20-letnega Filipa Restiva iz Turina in 19-letnega Alexandra Boragina iz Ponte Monza pri Milanu. Zaradi močnega pretresa možganov in notranje krvavitve so zanj odredili takojšen prevoz na Katinaro. Ista usoda je doletela tudi 19-letnega Francesca Mingheja iz S. Lazzara di Savena pri Bologni, ki so ga z rešilecem tržiške splošne bolnišnice prepeljali na Katinaro. Zdravniki so ugotovili, da je bil v globoki nezavesti. Ko poročamo njuno življenje še visi na tanki nitki, v oddelku za oživljanje in intenzivno nego.

Največ sreče je imel Restivo, ki si je v nesreči zlomil le zapestje na levi roki ter zadobil več udarcev in odrgnin po telesu. Ozdravel bo v enem mesecu.

Vzroki in potek nesreče še niso v celoti pojasnjeni. Voznika avtomobilov sta mrtva, glede ranjenec pa, razen enega, niso v stanju, da bi odgovarjali na vprašanja policije.

izleti

SPD Gorica priredi od 10. do 12. avgusta izlet v Dolomite, v skupino Pale di San Martino. Prevoz z lastnimi sredstvi. Pojasnila in prijave do srede 8. avgusta pri Vladu Klemšetu.

kino

Gorica

CORSO Zaprt.

VERDI Zaprt.

VITFORIA 16.00-22.00 »Donne bestiali«.
Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Izsiljevanje«.

SVOBODA Šempeter 18.30 »Solarni bojevniki«, 20.30 »Vročna Merylin«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna št. 1 (Comunale n. 1)

- Ul. sv. Mihaela tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla salute - Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Jutri ob 10.30 Isolina Colomban iz splošne bolnišnice v Tržič, ob 16. uri Karlo Urdih iz Krmina v cerkev in na pokopališče v Gabrjah.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil

Karlo Urdih

Pogreb bo jutri, 6. t. m., ob 15.30 iz mrliške veže krminske bolnišnice, z obredom ob 16. uri v cerkvi v Gabrjah. Že vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki ga bodo spremili na zadnji poti.

Žalostno vest sporočajo žena Gizele, sin Karlo, hčerka Ana in drugo sorodstvo.

Gabrje, Sovodnje, 5. avgusta 1990

FARCO
FINE CHEMICALS

s. r. l.

KEMIJA
FARMACEVTIKA

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Telex: 461012
Telefax: (040) 363918

Filiala GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

Tatovi odnesli blagajno iz nove bolnišnice v Tržiču

Po kraji v skladišču AVR v Tržiču, kjer so tatovi odpeljali za nekaj sto milijonov lir blaga, so v tem kraju zabeležili spet neobičajno predrzno dejanje tatov. Neznanci so ponoči vdrl v novo bolnišnico v San Polu, kjer so nameščene ambulate in tudi uradi administracije. V uradu, kjer posluje blagajniška služba so dodobra pregledali omaro in se polastili blagajne v kateri je bil spravljen inkaso zadnjih nekaj dni. Menda gre za kakšen milijon lir. Vlom so odkrili že v petek v prvih jutranjih urah. Prostori nove bolnišnice so v nočnih urah povsem

prazni in menda tudi brez primerne nadzorstva. To pa omogoča proste roke tatovom.

■ Zdravstveno stanje 17-letnega Adriana Stanzanija, ki se je v četrtek okrog polnoči z motorjem hudo ponesrečil v Sovodnjah, se ni spremenilo. Mladenec še naprej leži s pridržano prognozo v oddelku za oživljanje goriške splošne bolnišnice. Zdravniki so nam včeraj povedali, da pacient dobro reagira intenzivni negi. Stanzanija so kot znano operirali na vranici.

Nova pobuda don Alberta na socialnem področju

Skupnost Arcobaleno odprta tudi zunanjim
Delovni tedni ob delu in pogovarjanju

Zapor, terapevtske skupnosti, umobolnice, ki bi po zakonu pravzaprav ne smeli biti. In še odtujenost, osamljenost, brezizhodnost in revščina, ki iz teh izhajajo: o vsem tem lahko danes veliko slišimo in beremo, morda pa se ne zavedamo, v zadostni meri, da so del vsakdanjosti tudi našega mesta. Obstajajo sicer ljudje, ki so svoje življenje posvetili vsem, ki kakorkoli potrebujejo pomoč. Don Alberto (De Nadai) je eden izmed teh. Z različnimi pobudami, prve je uresničil že pred leti, skuša pomagati vsem, ki so pomoči potrebni. Najboljša pot iz osamelosti, odtujenosti in zasvojenosti za ponovno vključitev v družbo drži preko dela in solidarnosti. Takole nam je opisal svoja spoznanja in prizadevanja.

»Skupnost Arcobaleno smo uradno ustanovili pred 10 leti vendar sem že prej sprejemal vse, ki se niso imeli kam zateči, v svojem stanovanju, v Ulici Canova 11. K meni so prihajali najrazličnejši ljudje, narkomani, alkoholiki, brezposelni, umsko bolni, vsem je bilo skupno to, da so bili odtujeni družbi, včasih samim sebe. Po svoji moči sem jim skušal pomagati, poslušal sem njihove zgodbe in od medsebojnih pogovorov veliko odnesel. Odločil sem se za skupnostno življenje, ker se zavedam, da mi prav taki najbolj trpeči in »drugačni« ljudje veliko nudijo, da se od njih lahko veliko naučim, obenem pa mislim, da s svojim vsakdanjim delovanjem zvesto sledim evangelskemu sporočilu, saj evangelij ostaja le beseda, pridiga, če ga dejansko ne uresničujemo. Pobuda za ustanovitev same skupnosti Arcobaleno se je porodila pravzaprav iz nešteti srečanj, ki sem jih imel z zaporniki. Ti so me namreč večkrat klicali v zapor na razgovor. Tu sem spoznal, da je neštetokrat življenje teh ljudi ujet v začaran krog: ko pridejo iz zapore so popolnoma prepuščeni samim sebi, nimajo se kam zateči in od česa živeti. Zapor jim postane nujen, neke vrste zatočišče. Zavedal sem se, da je zanje treba ustvariti primerno,

normalno okolje, zato smo ustanovili to skupnost, ki ima svoj sedež tu, v Ul. S. Michele 38, in pa zadrugo, s katero naj bi se preživljali. Kmalu so nastale težave: zadruga je zašla v krizo, saj so bili v njej zaposleni, poleg nekdanjih brezposelnih, ljudje, ki zaradi svojih fizičnih in psihičnih lastnosti niso bili dovolj produktivni. Leta 1985 smo se zato ločili; ustanovili smo delavnice, v katerih so mladi, ki prihajajo v skupnost, v glavnem zaposleni s predelavo oblek in pohištva, s keramiko in biološkimi vrtom; svoje izdelke nato prodajajo. Odnosi med skupnostjo in zadrugo so v zadnjih časih vse boljši, med obema obstaja namreč miren in konstruktiven dialog.

Omenil bi še terapevtsko skupnost La Tempesta, ki sem jo sam ustanovil leta 1983; namenjena je predvsem tistim, ki se hočejo osvoboditi suženjstva mamili; ti so zato pod strogim nadzorom terapevtov. V La tempesta sem aktivno sodeloval vse do leta 1987, mislim pa, da pripomorejo take oblike zdravljenja k še večji odtujitvi uživalcev mamil in nekako onemogočajo njihovo integracijo v normalno življenje. Umobolnice, terapevtske skupine, zapori: vse te ustanove so pravzaprav odgovor buržoazne družbe na vprašanja, ki jih postavlja svet »drugačnih«. Skupnost Arcobaleno deluje v nasprotno smer: mladim skušamo odpraviti občutek odtujenosti in jih vključiti v normalen tok življenja. Vsak torej imamo tudi skupno zborovanje, kjer pridejo na dan osebni in skupni problemi.«

Kakšen je vaš odnos z javnimi ustanovami?

»Zelo dober. Z javnimi strukturami smo namreč v tesnem sodelovanju, pravzaprav smo jim mi večkrat v spodbudo, saj jih opozorimo na različne primere, ki potrebujejo pomoč. Vsak mesec se nadalje srečamo s socialnimi delavkami in se skupaj pogovorimo o najnujnejših problemih. Letos smo se veliko zanimali (in marsikaj storili) za umsko bolne ljudi. Vedno

več je mladih, ki zapadejo v hude depresivne krize in nimajo primerne pomoči. Za vse te je KZE kupila hišo v Ločniku, mi pa, s pomočjo staršev umsko bolnih, ki so združeni v ARSL, hišo na Blankižu. To so neke vrste prehodni domovi, ki jih predvideva zakon št.180 za osebe, ki so se nekaj časa zdravili v bolnišnici, njihova umska labilnost pa jim ne dovoljuje normalnega družinskega življenja. Zato preživijo prehodno dobo v takih domovih, kjer uživajo precej svobode, so pa pod nadzorstvom socialnih delavk.

Veliko pozornost posvečamo tudi zapornikom. Priskrbimo jim dovoljenja, da lahko enkrat tedensko preživijo z nami dan na na tako imenovanem »delovnem polju«, včasih jim preskrbimo obleke, denar. Še najbolj potrebni pomoči so prebivalci iz Tretjega sveta, ki predstavljajo eno tretjino vseh zapornikov v Gorici.«

Letos ste prvič organizirali pobudo »delovnega polja«. Kako bi nam to predstavili?

Upravni svet turistične ustanove
zavrnil osnutek deželnega zakona

Upravni svet Goriške avtonomne letovišarske ustanove je soglasno odobril dokument, ki zavrača osnutek deželnega zakona o organizaciji turistične dejavnosti, ki naj bi predvidel tudi ukinitve vseh turističnih ustanov, tako imenovane srednjega območja. Tako naj bi na Goriškem ukinili turistično ustanovo v Gorici in tisto v Gradišču.

Dokument upravnega sveta se ne omejuje samo na izraze odločnega nasprotovanja taki možnosti, ampak navaja vse pomanjkljivosti in nedorečenosti besedila zakonskega osnutka, predvsem pa poudarja pomen turistične ponudbe na treh za Goriško zelo pomembnih območjih, to je Brd, Krasa in Gorice. Namesto ukinitve, naj bi območje letovišarske ustanove razširili, z vključitvijo kraških predelov in Krmina ter Dolenj. S takim ciljem naj bi prišlo do združitve z ustanovo v Gradišču in Redipulji.

Upravni svet goriške ustanove podčrtuje nadalje pomen drugačnega, marketinškega pristopa, tudi na področju turizma. Samo tak način so možni pozitivni rezultati pri trženju in vrednotenju turistične ponudbe, ki jo na Goriškem sestavljajo vsaj trije osnovni elementi: turizem vezan na dogodke prve svetovne vojne, turizem vezan na proizvodnjo vin, turizem vezan na kulturo, pri čemer ima Gorica vsekakor vidno mesto.

V poletnih dneh
dobrodošel oddih
na Trnovski
planoti

Ne povemo nič novega če trdimo da je v teh vročih tednih izjemno dobrodošel obisk lepih in hladnih predelov v Trnovskem gozdu, saj je iz glavnih bivalnih središč kot so Nova Gorica, Ajdovščina, Tolmin in Idrija le dobre pol ure vožnje z avtom.

Glavni turistični kraj na Trnovski planoti je brez dvoma vas Lokve, ki leži na 965 m nadmorske višine. Na Lokvah se v zadnjem času le nekaj premika v razvoju kraja samega in tesno povezano tudi z širitvijo dejavnosti tamkajšnjega Turističnega društva.

Na Lokvah so končno rešili vprašanje oskrbe s pitno vodo (čeprav je bila uradna otvoritev že lani), zazvonilo je 33 novih telefonskih priključkov in tudi sicer edina asfaltirana cesta na Trnovsko planoto do Lokvi ni toliko slaba.

Na samih Lokvah pa se tudi širi turistična ponudba. Poleg Gostišča Winkler, hotela "Poldanovec" je ob koncu tedna odprt tudi Dom na Lazni, disco-teka Rušt in lokalček "LO-KO2". Turistično društvo pa upravlja z Mini golfom in s pravkar odprto Veliko ledeno jamo v Paradani, ki je iz Lokvi oddaljena le 7 km v smeri proti Vojškem.

V sami vasi pa je tudi nameščena osrednja informativna tabla z vsemi turističnimi informacijami. Pred nedavnim pa je zasebnik iz Nove Gorice na Lokvah kupil opuščeno bivše Škafarsko podjetje, ki ga bo začel uredjati za turistični lokal. Pri Nemcih pa je obnovil Piknik na Žagi Novogoričan Nikolavčič Cezare. Objekt je za daljše obdobje odstopil gozdni obrat SGG Trnovo.

Brez dvoma je širjenje turistične ponudbe na Lokvah pozitiven premik, zlasti pa je pozitivno to, da se domačini vse bolj ukvarjajo s turistično dejavnostjo, kar je prvi in najbolj pomemben korak k novemu oživiljanju lepe gorske vasi v osrčju Trnovskega gozda.

Rajmund Kolenc

Poletni vozni red vlakov

ŽELEZNIŠKA POSTAJA
V GORICIODHODI Z GORIŠKE
ŽELEZNIŠKE POSTAJE:

PROTI TRSTU: 5.35 (L/a), 6.12 (L), 7.08 (D/a), 7.46 (D), 8.46 (L/a), 10.03 (D), 13.39 (D/a), 14.11 (L), 14.59 (D/a), 15.59 (D), 17.21 (L), 18.15 (L), 18.59 (D), 20.16 (L), 21.32 (D), 23.37 (L).

PROTI VIDMU: 0.23 (L), 6.44 (D), 7.00 (L/a), 7.49 (D), 9.22 (D), 11.10 (L), 13.01 (D), 14.05 (L), 14.52 (D/a), 15.29 (L), 17.26 (D/a), 18.08 (L), 18.35 (D/a), 19.12 (D), 20.09 (D), 21.59 (D).

V NOVO GORICO: 9.46.

PRIHODI VLAKOV
NA GORIŠKO POSTAJO:

IZ VIDMA: 6.10 (L), 7.07 (D/a), 7.45 (L), 8.45 (L/a), 10.02 (D), 13.38 (D/a), 14.10 (L), 14.58 (D/a), 15.58 (D), 17.20 (L), 18.14 (L), 18.58 (D), 20.15 (L), 21.31 (D), 23.36 (L).

IZ TRSTA: 0.22 (L), 6.43 (D), 7.48 (D), 9.21 (D), 11.09 (L), 13.00 (D), 14.04 (L), 14.51 (D/a), 15.28 (L), 17.25 (D/a), 18.07 (L), 18.34 (D/a), 19.11 (D), 20.08 (D), 21.58 (D).

IZ NOVE GORICE: 11.16.

Legenda: (L) - lokalni, (D) - direktni, a) vozi samo ob delavnikih.

ŽELEZNIŠKA POSTAJA
V TRŽIČUODHODI S TRŽIŠKE
ŽELEZNIŠKE POSTAJE:

PROTI TRSTU: 1.49 (D), 5.59 (L/a), 6.18 (L), 6.39 (L), 6.47 (D), 7.18 (D), 7.28 (D), 7.43 (E), 8.09 (L), 8.23 (E), 8.57 (L), 9.11 (L/a), 9.43 (E), 10.25 (D), 10.41 (D), 12.37 (D), 13.51 (D), 13.59 (D), 14.27 (L/a), 14.36 (L), 14.50 (D), 15.19 (D/a), 15.51 (D), 16.18 (D),

17.47 (L), 17.42 (D), 18.34 (L), 18.40 (L), 19.18 (D), 19.24 (L), 19.51 (D), 20.15 (L), 20.43 (L/b), 21.46 (L), 21.53 (D), 22.51 (L), 23.01 (L), 23.47 (E), 0.02 (L).

PROTI BENETKAM: 4.43 (D), 5.29 (L), 6.08 (L), 6.15 (D), 6.40 (L/a), 7.48 (E), 8.48 (D), 9.50 (E), 10.29 (L), 11.09 (L), 12.48 (D), 14.17 (L), 14.43 (D), 15.48 (D), 16.34 (D), 17.33 (D), 17.50 (L), 18.40 (E), 19.56 (L), 20.50 (D), 21.07 (E), 22.08 (D), 23.29 (E).

PROTI VIDMU: 5.56 (L), 7.00 (L/a), 8.35 (D), 10.15 (L), 12.20 (D), 13.10 (L), 14.10 (D/a), 14.35 (L), 16.40 (D), 17.16 (L), 17.50 (D), 18.25 (D), 19.20 (D), 21.15 (D), 23.25 (L).

PRIHODI VLAKOV
NA TRŽIŠKO POSTAJO:

IZ TRSTA: 4.42 (D), 5.28 (L), 6.07 (L), 6.14 (D), 6.21 (L), 6.39 (L/a), 7.26 (D/a), 7.47 (E), 8.47 (D), 9.00 (E), 9.49 (E), 10.28 (L), 10.44 (L), 11.08 (L), 12.42 (D), 12.47 (D), 13.38 (L), 14.16 (L), 14.31 (D/a), 14.42 (D), 15.03 (L), 15.47 (D), 16.33 (L), 17.04 (D/a), 17.32 (D), 17.49 (L), 17.43 (L), 18.14 (D/a), 18.39 (E), 19.46 (D), 19.41 (D), 19.55 (L), 20.49 (D), 21.06 (E), 21.36 (D), 23.27 (E), 23.51 (L).

IZ BENETK: 1.48 (D), 6.17 (L), 6.45 (D), 7.17 (D), 7.41 (E), 8.22 (E), 8.56 (L), 9.40 (E), 10.39 (D), 12.36 (D), 13.50 (D), 14.26 (L/a), 14.49 (D), 15.50 (D), 17.41 (D), 18.33 (D), 19.22 (L), 19.50 (D), 20.14 (L), 21.45 (L), 22.50 (L), 23.00 (L), 23.46 (E).

IZ VIDMA: 00.01 (L), 5.58 (L/a), 6.38 (L), 7.27 (D), 8.08 (D), 9.10 (L), 10.24 (D), 13.58 (D/a), 14.35 (L), 15.18 (D/a), 16.17 (D), 17.46 (L), 18.39 (L), 19.17 (D), 20.42 (L), 21.52 (D).

Legenda: (L) - lokalni, (D) - direktni, (E) - ekpresni, (L) - intercity; a) vozi samo ob delavnikih.

Prebivalstvo v Doberdobu, Sovodnjah in Števerjanu

Podatki za prvo šestmesečje

V vseh treh slovenskih občinah na Goriškem so letos, in sicer od januarja do junija, zabeležili rahel padec števila prebivalstva. Negativen podatek gre pripisati v glavnem večjemu številu izseljenih ljudi; v doberdobski občini so že lansko leto zaznamovali več izseljencev (40) kot priseljencev (27), medtem ko je bilo v Števerjanu in Sovodnjah izrazitejše priseljevanje in sicer za 11 oziroma 9 enot. Nespodbudno je nadalje razmerje med rojstvi in smrtmi, saj je slednjih bilo v doberdobski in sovedenski občini dvakrat več, le v Števerjanu so privekali na svet štirje otroci, umrli pa sta dve osebi. Največ porok so nadalje zabeležili v Doberdobu (6), polovico manj v Sovodnjah (3), v Števerjanu samo eno.

Podatki, ki jih navajamo, se nanašajo na demografske spremembe v treh slovenskih občinah na Goriškem v prvih šestih mesecih leta 1990.

OBČINA DOBERDOB

RODILI SO SE (4): Bidini Elena, Pozzo Yannick, Giovannini Peter, Cresselli David.

UMRLI SO (8): Frandolich Antonio, Lavrencic Maria vd. Jelen, Marussi Andrea, Gravner Teresa, Devetak Luigi, Peric Maria vd. Frandoli, Luzic Olga, Ulian Giovanni.

POROČILI SO SE (6): Bevilacqua

Walter in Sabani Caterina, Frandolic Luciano in Ferfoglia Catina, Cossutta Franco in Zago Clara, Pavletič Oskar in Srebotnjak Vanda, Peric Alessandro in Peteani Linda, Cadez Claudio in Radetič Irene.

ŠTEVILO IZSELJENCEV: 17

ŠTEVILO PRISELJENCEV: 10

ŠTEVILO PREBIVALCEV 31. 12.

1989: 1425.

ŠTEVILO PREBIVALCEV 30. 6.

1990: 1415.

OBČINA SOVODNJE

RODILI SO SE (5): Tronkar Piergiulio, Antoni Harjet, Devetak Maja, Petetan Stefan, Černic Jan.

UMRLI SO (10): Tomsic Giovanni, Primozic Veronica, Zavrtanik Dorotea, Panariti Lorenzo, Marusič Agostino, Fonzari Vittorio, Tomsic Giovanni, Reščič Danijel, Markut Maria, Zotti Mario.

POROČILI SO SE (3): Scifo Raffaele in Boschin Emanuela, Peric Alessandro in Peteani Linda, Miani Fabio in Orzan Eva.

ŠTEVILO IZSELJENCEV: 16

ŠTEVILO PRISELJENCEV: 9

ŠTEVILO PREBIVALCEV 31. 12.

1989: 1778.

ŠTEVILO PREBIVALCEV 30. 6.

1990: 1766.

OBČINA ŠTEVERJAN

RODILI SO SE (4): Princic Lara, Quaglia Alice, Perse Peter, Roiz Matteo.

UMRLA STA (2): Komic Peter, Rožič Giuseppe.

POROČILA STA SE: Cernic Silvano

in Pertovt Slavka.

ŠTEVILO IZSELJENCEV: 15

ŠTEVILO PRISELJENCEV: 7

ŠTEVILO PREBIVALCEV 31. 12.

1989: 859.

ŠTEVILO PREBIVALCEV 30. 6.

1990: 853.

Protest sindikata
upokojencev CISL

Pokrajinsko tajništvo sindikata upokojencev CISL opozarja na neupravičene zamude glede izplačila povračila davka na osebne dohodek in prejemkov na račun minulega dela. Do zamud prihaja, kakor je mogoče razbrati iz tiskovnega poročila, zlasti v uradih Šolskega skrbništva (za likvidacijo prejemkov na račun minulega dela) in v uradih davčne uprave kar zadeva povračilo davka IRPEF na račun odpravnine.

Sindikat vabi predstojnike omenjenih ustanov in uradov, da čimprej poskrbijo za pozitivno rešitev.

Stališče CGIL glede določanja
dohodka za oprostitev »ticketa«

Plačevanje samoprispevka za zdravstvene usluge in zdravila ali krajše rečeno "ticket" še naprej spravlja v nejevoljo marsikaterega občana. Prejšnji mesec se je na županstvih večjih krajev kar gnetlo občanov z nizkimi osebnimi dohodki. Morali so si oskrbeti novo overovljeno izjavo, na podlagi katere so oproščeni plačevanja samoprispevka. Prejšnja je namreč zapadla 30. junija.

Delavska zbornica CGIL opozorja, v posebnem poročilu za tisk, da je prišlo v praksi do različnega tolmačenja.

Sindikat posebej navaja, da je pri določanju višine osebnega dohodka, ki daje, oziroma izključuje pravico do oprostitve plačevanja ticketa, treba upoštevati tudi dohodke, ki sicer niso podvrženi davku IRPEF ter razne dohodke, na katere se plača davek takoj, pri viru, če so le ti presežali dva milijona lir. Pri določanju osebnega do-

hodka in svrhu plačevanja, oziroma oprostitve plačevanja ticketa pa ne pridejo v poštev dohodki, ki jih prinašajo državni vrednostni papirji.

Sindikat CGIL ugotavlja, tudi na podlagi številnih pritožb in opozoril, s strani občanov, da so na županstvih pri določanju višine osebnih dohodkov upoštevali tudi dohodke, ki so podvrženi posebni obdavčitvi (n.p. odpravnine). Glede tega obstajajo različna tolmačenja. Sindikat meni, da je njihovo stališče pravilno in utemeljeno z ugotovitvijo, da so ti dohodki, kakor n.p. odpravnine, sad različnih časovnih obdobj in jih torej ni mogoče obravnnavati kot izključni dohodek zadnjega, oziroma prejšnjega leta.

Sindikat vabi pristojne funkcionarje na županstvih, naj to upoštevajo, razen če medtem ne prejmejo drugačnih navodil.

katoliška knjigarna

TRAVNIK 25 - GORICA

Tel. (0481) 531407

UPRAVA SLOVIMPEX

NUDIMO VAM VSE ŠOLSKE POTREBŠČINE ZA UČENCE IN DIJAKE

BOGATA IZBIRA PISARNIŠKIH POTREBŠČIN

KNJIGARNA Z NAJNOVEJŠIMI SLOVENSKIMI KNJIGAMI

BOGATO ZALOŽENA TRGOVINA Z DEVOCIONALIJAMI IN VSEMI NABOŽNIMI PREDMETI

ŠOLSKI UČBENIKI S POSEBNIMI POPUSTI

Nadvse zanimiva knjiga Berte Golob za šolsko mladino

»Šolske razglednice«

Pri založbi Borec v Ljubljani je pred kratkim izšlo novo leposlovno delo za mladino Berte Golobove *Šolske razglednice*.

Berto Golobovo poznamo kot izjemno domiselno sestavljalko pomožnih šolskih učbenikov za slovenskijezik, ki bi si po svoji vsebini in metodološkem pristopu pravzaprav zaslužili, da bi postali redni učbeniki, ali še kaj več. Naj omenimo samo *Sporočanje in Žive besede*, ki sta že davno pošla in ki bi pravzaprav morala postati nepogrešljiva v vsaki osebni knjižnici slehernega pedagoga, ki želi šoloobveznim otrokom odpreti pot v znanje slovenskega jezika. Berta Golobova je napisala tudi več zanimivih umetniških in publicističnih del za mladino, v katerih se opira na svojo dolgoletno učiteljsko prakso in na bogate izkušnje v tem tako zapletenem, a vendar vedno svežem in nepredvidljivem poklicu.

Tudi zadnja knjiga *Šolske razglednice*, zajema iz prepolne šolske torbe in nam od strani do strani odstira zanimivo, privlačno in nadvse prijetno branje. Knjiga je že primerna za otroke med desetim in dvanajstim letom, a ob njen bodo mogoče še najbolj uživali odrasli in posebno tisti, ki so imeli ali imejo v svoji vsakdanji praksi opravka s šolo.

Šolske razglednice vsebujejo celo vrsto odlik. V prvi vrsti se nam pisateljica razodeva v vsej pristnosti svoje osebnosti, odkriva se v slabem in dobrem, vendar z globokim občutkom za mero in je celotna pripoved prevlečena oziroma odeta s tenko, a prefinjeno patino ironije in avtoironije. Pogled nazaj ji dopušča, da gleda na pretekle dogodke in pretekla dejanja z jasnino v duši in nasmeškom na ustih, pa čeprav je bilo v dogajanju, ki ga razgrinja, tudi veliko grenobe, mestoma žalosti, celo tragičnih zapletov. Zgradba

knjige je trdna in logična; pred nami se odvija pisateljičino življenje v šoli najprej kot dijakinja, nato kot študentke, slednjič kot učiteljice. Na to osnovo so vezana tudi druga doživetja, ki pa so trdno zasidrana na pripetljaje in okolja, ki so soodvisna od dogajanja v šoli.

Šola, pouk in poklic niso mitizirani, temveč zazvenijo v pisateljičinem pripovedovanju nadvse polnokrvno in življenjsko, z vsemi hribami, tesnobo, padci in radostmi. Šola je del življenja in nič več.

V šolskem življenju in delu se zrcalijo tegobe, posebnosti, nepredvidljivi zapleti in razpleti okolja, v katerem pisateljica poučuje. Vsebinska podeželja dopolnjuje in izpopolnjuje šola, iz šolskega življenja in dela diha značaj okolja; pisateljica pušča stvarjem svoj naravni tek, osebnosti svojih učencev ne modelira, marveč jih skuša motivirati prav na osnovi njihove danosti in pristnosti. Učenci razumejo, da jih ne posiljuje z odvečno ali papirnato učenostjo, temveč da jim skuša dati v roke samo platno in škarje, s katerimi si bodo izrezali svojo pot v svet, v življenje. In so ji za to hvaležni in jo imajo radi.

Posebna odlika knjige je jezik, kije pristen, duhovit, brez tujk in poln ne-

kega žara, ki bralca prevzame, da bere hlastno.

Nekaj posebnega je pogovorni jezik, ki ga pisateljica vnaša v besedilo. Ta jezik je tekoč in sočen, čeprav ni niti najmanj obarvan z nobenimi posebnostmi kakšnega večjega narečja. Pisateljica bi bila morebiti upravičena v tem primeru uporabljati gorenjščino ali pogovorno ljubljansčino, a se temu dosledno odreka. Njen pogovorni jezik je še vedno pristno slovenski in je v tem primeru zgledni dosežek umetniškega snovanja.

V besedilu je mimogrede natresenih veliko domislic in tihih (med vrsticami) nasvetov, kako popestriti in razžveti pouk, kakšen mora biti učitelj (profesor), da bo za učence zanimiv in dostopen, kako važna je človeška komponenta pri pedagogu in še vrsta drugih, ki jih je vredno prebrati, si jih zapomniti in upoštevati. *Šolske razglednice* so napisane duhovito, z lahkotnim pristopom, ki pa nam z globinskim branjem odkrije tudi bridko in temno stran šolskega življenja, ki je, kot smo že zgoraj napisali, samo del obvezni del mnogo širše in večje avanture; a se tudi v tej avanturi bolje znajde tisti, ki se je obveznega dela poprijel resno, a ne preveč... (ris)

V Radovljici akademija za staro glasbo

V Radovljici prireja Društvo ljubiteljev stare glasbe Radovljica poleti baročno akademijo z mojstrskimi razredi za baročno petje (prof. Nigel Rogers), kljunasto flavto (prof. Klemen Ramovš), baročno prečno flavto (Adreas Kröper) in čembalo (Lucy Hallman Russell). Letošnja prireditve, 8. po vrsti, se je začela v nedeljo, 29. julija, in je potekala vse do včeraj. V teh dneh so med drugim priredili osem koncertov v okviru Festivala Radovljica 90 in v okviru prireditve Bled Antiqua 90.

To je bila vsekakor nova lepa priložnost, da se udeleženci seznanijo s pomembnim umetniškim delom in prireditvami, ki pomenijo pomembno oživljanje vrednot baročne glasbe.

Miroslav Košuta

TRIJE
DEMOKRATIČNI
EPIGRAMI

PRAVA BARVA

Končno je pokazal svojo pravo barvo.
Če je bel, sprašuješ, če je rdeč?
Vsakršno vprašanje je odveč,
kajti naš junak je bil in bo brezbarven.

SMOLA IN SMOLA

V Nabrežini smo imeli smolo:
izgubili smo župana.
Drugi so s povsem drugačno smolo
na stolček zlepiili Italijana.
Torej naj odslej velja parola:
eno je smola, drugo je smola.

BITI ALI NE BITI

Na vrhu biti ali sploh ne biti,
je novo demokratično vprašanje
in kurbe, jasno, jemljejo na znanje
pa se prodajajo kot travestiti.

Ertèjeva razstava v Trstu
na ogled do konca avgusta

Na Gradu sv. Justa v Trstu bo do 30. avgusta odprta antološka razstava ruskega umetnika Romaina de Tiroffia, znanega s psevdonimom Ertè. Prvotno bi morali razstavo, ki nosi naslov *Sottili grazie, magiche trasgressioni*, zapreti 18. julija, a so jo zaradi velikega zanimanja podaljšali.

Ertè je bil eden od najbolj fantastičnih in ustvarjalnih umetnikov prve polovice dvajsetega stoletja. Ukvarjal se je s slikarstvom, scenografijo, kostumi, designom. Risal je za znanega pariškega krojača Paula Poireta, več kot tri desetletja je sodeloval z modno revijo Harper's Bazaar, s pariškimi Folies bergeres in z filmsko družbo Metro Goldwin Meyer. V Trstu je na prvi antološki razstavi po njegovi smrti razstavljenih več kot 200 slik in drugih Ertèjevih stvaritev.

Veliki ameriški jazzist je v sredo nastopil v Lignanu
Mehki saksofon Stana Getza

Sredin koncert saksofonista Stana Getza v Areni Alpe Adria v Lignanu je bil prava poslastica za ljubitelje jazza. To je bil edini nastop znanega glasbenika v Italiji med njegovo letošnjo poletno evropsko turnejo, da je do njega prišlo pa se gre zahvaliti videmskemu D.D. organizzazioni.

Stan Getz se je predstavil nekaj sto gledalcem v res lepi Areni s kvartetom, s katerim je posnel zadnjo ploščo *Apasionado*, a brez mladega talentiranega pianista Kennyja Barrona, ki je pred dvema letoma navdušil tržaško občinstvo med Getzovim koncertom v gledališču Cristallo. Barron je zaradi smrti sorodnika nekaj ur pred koncertom odletel v ZDA; v zadnjem trenutku ga je zamenjal Italijan Mario Russo, ki je sploh prvič igral z Getzom, a je kljub temu zelo dobro opravil svoje.

Koncert je potrdil, da preživlja saksofonist, po hudi operaciji, drugo mladost. Nasmejanega obraza, poln energije in pozornosti do ostalih članov kvarteta je v poldrugi uri dejansko predstavil bežen pregled svojega jazza: od skladb iz 50-ih let, ko je bil gonilna sila saksofonskih »Four Brothersov« orkestra

Woodyja Hermana, do plesnih brazilskih bossa nov, ki so izzvale zaničevanje Archieja Sheppa in drugih predstavnikov free jazza (a kje se sedaj utaplja free jazz?...), od zasanjanih balad do standardov takega kalibra, kot je Ellingtonova Sophisticated Lady.

Getzov tenor saksofon je bil tudi v sredo v Lignanu kristalno čist, uglajen, zbran od prvega do zadnjega takta, prav tako kot klavir Maria Russa. Saksofon in klavir sta predstavljala »belo« lice kvarteta, ki je imel v basistu Alexu Blakeu in bobnarki Terry Lyne Carrington svojo krepko črno dušo. Getz je soizvajalcem večkrat prepustil oder, kar so le-ti, v veliko veselje prisotnih, tudi dobro izkoristili. Seveda pa je bil saksofonist nedvomni protagonist večera. Dovolj je bilo slišati zaključno balado, ki je sledila Jobinovi Wawe, pa si se prepričal, kakšen mojster je Stan Getz: težko je slišati mehkejši glas od tistega, ki te omamljujoče osvaja iz njegovega tenorja. (M.K.)

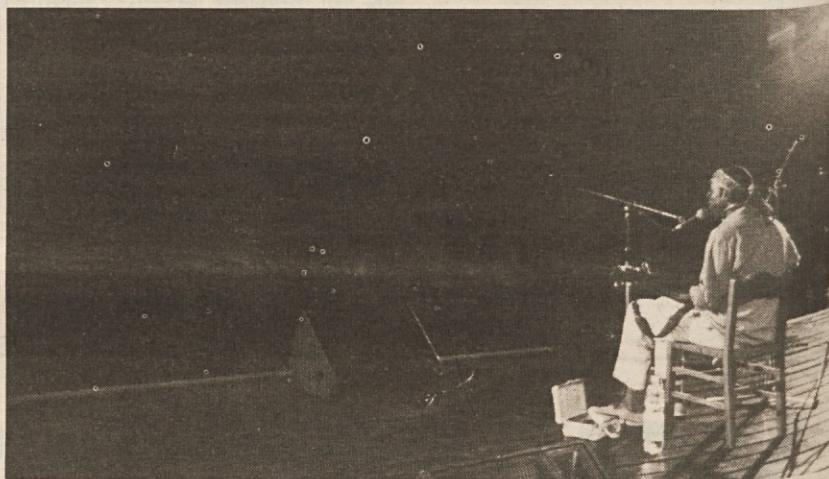
Velik uspeh dvodnevne prireditve na Gradu sv. Justa v Trstu
Bluest 90 s svojo glasbo »predramil« Trst

Bluest 90 je doživel izreden uspeh, saj je pretekli teden v dveh dneh privabil na sicer premalo izkoriščen Grad sv. Justa skoraj 4000 ljudi, kar je za mesto Trst res pravi podvig. Glede na dejstvo, da med vsemi nastopajočimi ni bilo nobene prave velike zvezde, je uspeh tega srečanja z bluesom še toliko bolj navdušujoč, tako je v imenu organizacije R.R. Stage Studios, povedal predstavnik in duša te pobude Ilario Bontempo, ki je ob koncu večerov za nekaj minut pozabil na menežerski posel in zaigral na odru kot solo kitarist skupaj z ostalimi nastopajočimi.

A gremo kar po vrsti: prvi dan so najprej stopili na oder predstavniki tržaškega bluesa, ki so s pevko Fiorello Agliato na čelu izvedli nekaj standardnih komadov in pripravili pravo presenečenje, saj je bil njihov nastop na dobrem kvalitetnem nivoju, nedvomno pa je izstopal pianist, ki se običajno bavi z jazzom, Vallisneri.

Osrednja točka večera je bil Cooper Terry, ki se že vrsto let bori proti razizmu in je te misli na duhovit način posredoval navdušeni publiki. Skupina Doctor X, ki je nastopila takoj za njim, pa je nekoliko zaustavila ritem večera, kajti fantje niso bili že zdaleč kos Cooperju. Ta je s svojo kitaro, orglicami in ritmom povsem očaral prisotne, ki so med njegovim nastopom navdušeno sodelovali. Mogoče pa so bili Doctor X nekoliko prikrajšani zaradi ne prav najboljšega sounda, za kar je bila seveda kriva tehnična ekipa. Slišali smo premalo bobnov in premalo bas kitare, medtem ko je bila močno v ospredju električna kitara, električni klavir pa je imel nek čuden prizvok.

Veliko bolj pestro je bilo v petek zvečer. Kot prvi je stopil na oder Boogie piano man Stefano Franco, ki je še enkrat skupaj s pevko Giulio Crocini

Blues pevec Cooper Terry med nastopom na Gradu sv. Justa v Trstu.

dokazal izredno nadarjenost za blues in rock'n'roll.

Poglavje zase pa predstavlja Blues trio iz Beograda, ki je sestavljen iz dveh elementov. Tržačani so ostali presenečeni nad izvajanjem tega dua, ki je poleg tradicionalnih blues skladb zaigral nekaj povsem originalnih pesmi in vzbudil med publiko izredno navdušenje.

Ob koncu je nastopila še pihalna skupina, ki je svojčas nastopala z Zucherom in Cockerjem. Zaigrala je ob spremljavi ansambla, ki mu je bil nastop na Gradu zadnji med letošnjo turnejo v Italiji. James Tomphson in tovariši bodo v naslednji sezoni odšli vsak po svoji poti, zato je bila to zadnja priložnost, da jih slišimo v skupnem sestavu. Ni potrebno omeniti, da so bili daleč najboljša skupina na tem mednarodnem srečanju bluesa, bodisi

tehnično kot glasbeno, in publika jih je po vsaki pesmi nagradila z burnim aplavzom. Seveda je bil konec zelo veličasten in razburljiv, saj so stopili na oder vsi nastopajoči obeh večerov, (z izjemo Cooperja Terryja, ki je odpotoval takoj po nastopu) in zaigrali in odpeli nekoliko podaljšano verzijo nepoznane Sweet home Chicago s splošnim odobravanjem občinstva.

Po nepredvidenem uspehu je organizator R. R. Stage Studios že na delu, saj se pripravlja že na naslednjo sezono in obljublja, da bo že letos v jeseni predstavitev možnih kandidatov. Odbor Trst 2000, ki ga sestavljajo vse glavne politične in gospodarske institucije v Trstu, je ta prvi korak podprl in organizatorji so trdno prepričani, da bo ta podpora veljala tudi za naprej, saj je res možno, da je Bluest prebudil nekatere kroge, ki so do pred kratkim mirno spali v svojem brlogu. (lev)

Pariz ostaja nesporna prestolnica razkošne mode, rimski dnevi mode ponovno zaživeli

Dragocenost materialov in krojev bistvena značilnost visoke ženske mode za letošnjo jesensko-zimsko sezono

V času, ko se pravzaprav še niso začele razprodaje poletnih oblek in večina ljudi razmišlja ali uživa težko pričakani dopust, so se v bistvu že zvrstili najpomembnejši prikazi predlogov za jesensko-zimsko sezono 1990-91. Največ pozornosti so seveda pritegnili učinkovito najavljeni rimski in pariški defileji visoke ženske mode. Po skorajda enotni oceni je Pariz jasno pokazal, da je znova absolutna prestolnica svetovne luksuzne mode, vendar pa so tudi dnevi rimske visoke mode veliko prepričljiveje izvenili kot v zadnjih letih. Veliko zaslug ima pri tem vrsta vzporednih prireditev, ki so jih, začevši z rimskim županom, organizirali v čast oziroma v pomoč pomembni gospodarski dejavnosti. Sicer haute couture ni, brez ozira na cene njenih izdelkov, med najbolj donosnimi vejami široko razpredene modne industrije, vendar pa predstavlja enega izmed njenih najprivlačnejših obrazov in je s tega vidika neprecenljive vrednosti.

Visoka moda je seveda dragocena (in draga) že sama na sebi: z vidika stilistične iznajdljivosti, šiviljske obrti in uporabe materiala so njeni izdelki neoporečni. Pri največjih mojstrih so obleke celo večkrat uporabne (odjemalke takšnih ekskluzivnih modelov si namreč ne delajo preglavic, če obleka ni preveč primerna za sedenje ali če je ni mogoče lepo polikati), s čimer naj bi se s tokratnimi modeli še posebej izkazal sloviti Valentino.

Julijskim predstavam, kajti za to pravzaprav gre v primeru haute couture, v svetovni prestolnici razkošne mode je v največji poletni vročini sledilo nekaj tisoč možnih odjemalk in približno 700 specializiranih novinarjev: že iz teh podatkov je razvidno, da »umetniška obrt« ne more biti donosna, čeprav prikazani modeli navadno ne ostanejo v ateljejih. V povprečju kompletna jesensko-zimska garderoba z modeli, ki so jih komaj prikazali v Parizu, stane približno 200 milijonov lir, vendar jih je večina »maison« že oddala. Kot zanimivost velja navesti, da so arabske princeze, ki so bile zadnja leta najzvestejše odjemalke, zamenjale bogate Japonke, ki so se tako pridružile tradicionalnim kupcem iz ZDA, Švice in Francije.

Čeprav je visoka moda že po definiciji ekskluzivna, odraz ustvarjalnosti in okusov posameznih velikih mojstrov in so zatorej njeni izdelki pretežno unikati, vseeno vsaj v glavnih tendencah vpliva tudi na modo, ki je namenjena širšemu krogu odjemalcev. Tudi tokrat so v Rimu in v Parizu nakazali nekaj usmeritev, ki jih bodo isti mojstri v takojmenovani pripravljeni modi razvili v manj dragocenih in dragih inačicah.

Kot se večkrat dogaja v pisanem svetu mode bosta tudi v jesensko-zimski sezoni, ki je pred nami, prevladovali dve nasprotujoči si tendenci, ki pa se nikakor ne izključujeta: po eni strani bo veliko modelov posvečenih udobju in uporabnosti, kar pomeni, da bo na izbiro cela vrsta hlač raznih krojev in udobnih »prešitih« jopičev, po drugi strani pa so skoraj vsi modni stilisti osvojili načelo izzivalnosti in primerno razgalili svoje manekenke.

Ob dekoltejih in izrezih neslutnih oblik in obsegov pa modni mojstri vseh narodnosti priporočajo ženskam, naj pogumno razkazujejo noge. Tudi pri nekaj izredno klasičnih kreatorjih se je namreč v kolekcijah za jesensko-zimsko sezono zmagoslavno pojavilo mini krilo, ki je lahko tesno oprijeto ali rahlo zvončastega kroja. Izredno priljubljene pa so kratke hlačke, ki so jim ob njihovem prvem šokantnem nastopu pravili »hot pants«. Med oblekami je spet veliko ravno krojenih, navidez sila enostavnih oblek, ki pa so lahko tudi v živih, npr. rdečih barvah. Zimske kolekcije so poleg rdečih odtenkov popestrile še odločne modre barve, sicer pa se ženska moda še vedno rada odeva v zlato in srebro. (bip)

Na slikah (foto AP) nenavadno izzivalni model Y. Saint-Laurenta in skrajno desno obleka iz rimske kolekcije Balestra.

Izrazite barve in drzni vzorci v moški modi za pomlad in poletje, ki sta še daleč pred nami

Poletni suknjič v nežni rožnati barvi ali v vsiljevejšem odtenku paleta rdečih tonov zelo verjetno ne bo dovolj prepričal širokega kroga odjemalcev, da bi ga najprej kupili in nato seveda tudi oblekli. Vendar pa so modni mojstri, z italijanskimi na čelu, v veliki večini prepričani, da je prihodnost moške mode v živih barvah in manj togih krojih. Na julijskih prikazih moške mode v Milanu in Parizu za naslednjo poletno sezono, ki so jih letos organizirali nekaj mesecev prej kot navadno, so namreč prevladovali precej izrazite barve in precej nenavadne kombinacije.

Tudi moška moda je za najvidnejše kreatorje dragocena v dvojnem pomenu besede: prodaja moških oblačil se veča, istočasno pa se pri izdelovanju moških oblačil proizvajalci v vse večji meri poslužujejo dragocenih tkanin. Tako bodo v skladu s tradicijo moški tudi naslednje poletje nosili suknjiče, vendar bi ti praviloma morali biti svileni. Če pa se stilisti usmerijo k nekoliko cenejšemu bombažu ali vse bolj priljubljenim umetnim tkaninam, se radi poigrajo z barvami ali z vzorci.

Ob tem, da bi veliko mojstrov želelo moške obleči v pisane barve, v cvetlične vzorce ali vsaj v svilo, pa se je pri krojih za moške suknjiče in hlače odločilo za udobne modele, ki včasih že nekoliko visijo na svojih lastnikih. Pri hlačah bo dopuščena varianta oprjetih hlač, ki pa bi morale biti sešite iz tršega bombažnega blaga. Pri hlačah se stilisti, kljub ne preveč navdušenemu odzivu odjemalcev, ogrevajo za bermudke, ki so jih prikazali tako v Milanu kot v Parizu. (bip)

Na sliki (foto AP) bogato okrašena srajca iz kolekcije Versace.

V prodaji patent krila proti poskusom spolnega nasilja

Med raznimi industrijskimi dejavnostmi je prav gotovo moda med najbolj občutljivimi na razne spremembe v družbi in velikokrat celo prehitena želje širšega kroga odjemalcev. Nedvomno bi bilo skorajda neverjetno, ko ne bi reagirala na zelo razširjen pojav posilstev, krivdo za katerega so v veliki meri želeli naprtiti prav izzivalnosti nekaterih predlogov mode, npr. minikrila ali »toplih« kratkih hlač.

Lanskega decembra so namreč v Rimu predstavili patent »krila proti spolnemu nasilju«, ki sta ga izdelali rimska modna oblikovalka Paola Stavolo in članica Italijanskega centra za varstvo ženske slike (Citid) Maria Punzo. V kratkem bo patent omenjenih oblikovalk na voljo industrijskim grupam in zasebnikom, ki ga lahko odkupijo.

V posebni tiskovni noti piše, da patent predvideva krilo in tesne spodnje hlačke iz istega materiala, ki so prišite na krilo. Velik del dohodkov, ki naj bi jih prinesla prodaja patenta, naglašajo sporočilo, bo namenjen raziskavi zdravlila proti aidsu. (bip)

● **Julijski defileji visoke ženske mode** v Parizu in Rimu so med drugim pokazali, da se v modno areno spet zmagovito vračajo škornji. To je sicer tudi precej razumljivo ob upoštevanju dejstva, da je veliko mojstrov prikazalo veliko izredno ali vsaj kratkih kril in da je tudi med hlačami veliko takih, npr. »hot pants«, ki »zahtevajo« škornje. Seveda pa brez opaznih novosti niso mogli prikazati niti škornjev, ki so v skladu z ostalimi predlogi, velikokrat bogato okrašeni in z izzivalno visoko peto.

LARI-CASA

KERAMIČNE PLOŠČICE
SANITARIJE

OBUTVE

GARBIN

VELIKA IZBIRA - KAKOVOST - UGODNE CENE

TRŽIČ

Ul. Oberdan 9 - 11 - 13

Tel. (0481) 791065

TRST - Ul. Slataper 22 (ob glavni bolnišnici) - Tel. (040) 370912

Mladi teniški igralci so se vrnili domov z bogatimi izkušnjami

Gajevci na Češkoslovaškem

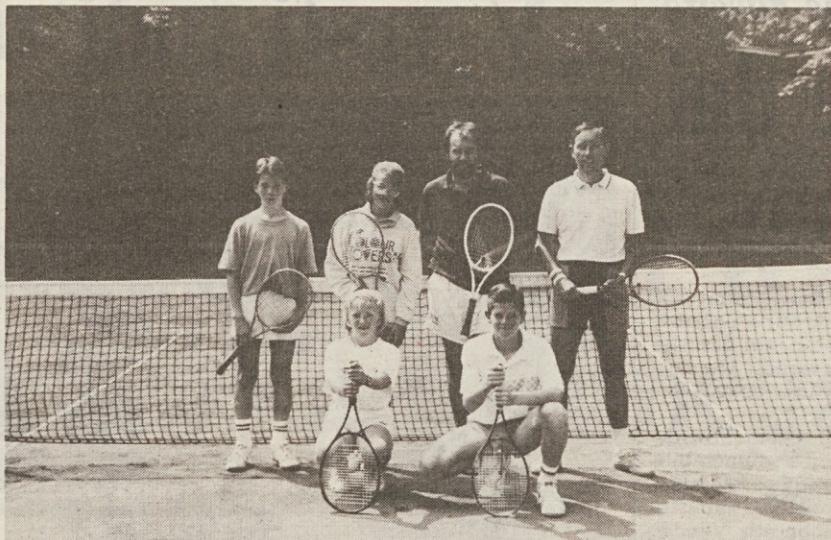
Aktivnost se pri teniški sekciji Gaja nadaljuje tudi daleč od domačega kraja. Pred kratkim je bila namreč tekmovalna skupina na pripravah na Češkoslovaškem, kjer se je obogatila z izkušnjami češke teniške šole.

V Karlovih Varyh, kjer so se naši tenisti mudili 14 dni, so dvakrat dnevno trenirali in odigrali vrsto srečanj s češkimi vrstniki. Nekateri so nastopili tudi na vsedravnem turnirju v Marjanskih Laznah, kjer so bili prisotni vsi najboljši češki igralci in igralke under 14.

Priprave so naši teniški delavci izrabili tudi za navezavo tesnejših stikov s Karlovarskim teniškim klubom Slovan in tako bodo jeseni češki igralci po vsej verjetnosti vrtnili obisk in nastopili na turnirju v naši deželi.

Trenutno ni na teniškem področju večje dejavnosti, saj se bo tekmovalna sezona nadaljevala komaj konec avgusta, ko se bodo pri Gaji nadaljevali tudi začetniški tečajji, ki so letos približali tenisu res lepo število najmlajših.

Edina, ki se v tem trenutku uradno udejstvujeta, sta Borut Plesničar, ki se mudi na dvotedenskem treningu v državnem zveznem centru v Palaganu v

Emiliji, in pa njegov brat Aleš, ki je bil povabljen na mednarodni turnir v Gradec. (K. G.)

Na sliki: naši teniški igralci v Karlovih Varyh s svojima češkima vadbitelemaj.

Ivo in Christian Doljak s Proseka dosejata lepe uspehe na državni ravni

Z gorskim kolesom do nastopa na SP?

Ivo Doljak (levo) s sinom Christianom.

Ivo Doljak in sin Christian s Proseka sta se pred dvema letoma začela resneje ukvarjati z gorskim kolesom (mountain-bike) in že dosegla nekatere zavidljive rezultate na državni ravni.

Ivo, ki svojih 40 let še zdaleč ne kaže, je dolga leta kolesaril z navadnim kolesom za lonjersko Adrio in dosegal dobre rezultate. Kar dvakrat je osvojil Pokal Lonjerja, medtem ko je na državnem prvenstvu posegel po tretjem mestu.

»Kako to, da ste se odločili za mountain-bike?«

»Kot kolesar sem nastopal na raznih dirkah po Italiji in spoznal številne ljudi iz kolesarskega ambienta. Pred dvema letoma so uradno ustanovili vsedravno zvezo za mountain-bike, ki je poskrbela za organizacijo tovrstnih dirk. Za le-te so takoj pokazale veliko zanimanje razne tvrdke in poskrbele za sestavo lastnih ekip, z namenom sponzorizacije. Kmalu sem dobil ponudbo s strani ekipe TREK iz Bergama. Gre za trdsko, ki uvaža istoimenska ameriška kolesa mountain - bike v Evropo. Naša ekipa je med najmočnejšimi v Italiji; njene barve je dve leti branil tudi državni prvak Paganesi.«

»Kje in kako se odvijajo dirke, na katerih nastopate?«

»S sinom se redno udeležujeva dirk, ki so veljavne za državno prvenstvo. Odvijajo se po raznih krajih severne Italije, a tudi v Toskani in v Rimu. Z zelo dobrimi rezultati sem nastopal tudi na dveh mednarodnih dirkah, v Pescari in v Lignanu, a taki nastopi so za Christiana še prenaporni. Proge so običajno speljane na višini 1400 - 1600 metrov in dolge od 40 do 60 kilometrov, glede na razne kategorije. Voziti moraš po klancih s strmimi vzponi in nevarnimi spusti, kjer dosežeš tudi hitrost 60 ali 70 kilometrov na uro. Ob preostrih vzponih je treba stopiti s kolesa; s kolesom v roki moraš prehoditi povprečno 4 kilometre. Dirke trajajo 3 ure in tudi več. So zelo naporne in tudi konkurenca je huda.«

»Kaj pa s kategorijami?«

»Prvenstvo je razdeljeno na štiri kategorije oziroma tekmovalne skupine. Jaz nastopam v kategoriji seniorjev, v katero

sodijo tekmovalci, ki imajo več kot 35 let. Christian pa tekmuje kot mladinec. Obstajata še kategoriji amaterjev in profesionalcev, katerih je v Italiji približno 40. Z mountain - bikejem dirkajo tudi ženske, a le-teh je le 30.

»Stalno ste prisotni na dirkah za državno prvenstvo. Bi nam malo pojasnil sistem tekmovanja?«

»Državno prvenstvo obsega dve fazi. Prva faza je selektivnega značaja in sestoji iz desetih preizkušenj. Na štartu se vselej predstavi približno 400 tekmovalcev. Vendar imajo pravico nastopa na finalni fazi le tisti ki se vsaj štirikrat uvrstijo na enega od prvih dvajsetih mest v svoji kategoriji. Finalna faza oz. absolutno državno prvenstvo bo na sporedu 2. septembra v piemontskem Sestrieru.«

»Vam je uvrstitev v finalno fazo uspela?«

»Kot senior sem zmagal na prvih štirih preizkušnjah in si s tem predčasno zagotovil nastop v Sestrieru. Upam, da bo to uspelo tudi sinu. Christian je doslej trikrat pristal med dvajsetimi prvouvrščenimi mladinci.«

»Bi se malo dotaknili prav finančne plati?«

»Takoj se moram zahvaliti ekipi iz Bergama, za katero nastopam. Tekem se sicer udeležujeva kot amaterja, a ekipa nam priskrbi prav vso opremo, ki je potrebna. Nastop na državnih dirkah predstavlja namreč finančno breme, ki ga sam ne bi mogel kriti. Pomislite, da bi morala s sinom skupaj potrositi kakih 13 milijonov na sezono! Ekipa TREK je, med drugim, dala vsakemu izmed nas na razpolago aluminijasto kolo ter še eno rezervno kolo. Skratka lahko dirkaš le, če dobiš pravo ekipo. A takih ekip v bližini Trsta ni in postane zato bistvene-ga pomena, da te po Italiji spozna.«

»Kje in kako trenirate?«

»Treniram skoraj vedno skupaj s sinom. Kolesariva po kraških gmajnah in večkrat se povzpneva na bližnji Volnik. Dnevno prevoživa kakih 35 kilometrov, enkrat tedensko tudi po asfaltirani cesti. Dirke so trde, zato je potrebna zelo dobra tehnika in kondicija. Važna je zelo dobra zimska priprava, ki naj po možnosti vsebuje smučarske teke, a tudi navadni tek. Paziti morava tudi na hrano. Ne smeva namreč uživati preveč mesa, medtem ko so alkoholne pijače prepovedane. A za primerno dieto poskrbi žena, ki nam sicer stoji ob strani tudi na tekmovanjih.«

»Kaj bi rekel o tej disciplini na splošno?«

»Gre nedvomno za novo športno panogo, ki je v nenehni evoluciji. A takoj bi rad pojasnil, da mountain - bike kot tekmovalna panoga nima skoraj nič skupnega z istoimenskim kolesarjenjem, ki se vedno bolj širi tudi pri nas. Dirke državnega prvenstva se namreč odvijajo daleč od Trsta in zahtevajo fizične in finančne napore, s katerimi se seveda ne soočajo domači ljubitelji mountain - bikeja. Le - ta pa kot tekmovalna panoga pri nas sploh ni poznana. Pomislite, da se državnih dirk, poleg mene in sina, udeležujeta le še dva predstavnik iz dežele. Vendar je stanje po nekaterih deželah povsem drugačno. Državnim preizkušnjam sledi tudi po 10 tisoč in več gledalcev, zlasti v Toskani. Letos bo svetovno prvenstvo v ZDA, a naslednje leto v Italiji. Na tem bom skoraj gotovo nastopal, a nekaj možnosti ima tudi Christian.«

WALTER KOREN

Knjiga Bernala Diaza je poglavitne važnosti za boljše spoznavanje Mehike. K njej se bom vračal, ko bo pot vodila skozi kraje, kjer so bili postavljeni mejniki kolonizacije.

Nizka ravnina Yucatana je nudila korenito drugačne meteorološke pogoje od planote na severu. Kljub zgodnji uri je bilo že zelo toplo in tudi vlažno.

Prihod v Merido je bil pomenil tudi prvo preizkušanje drobne organizacije prevoza, saj sem dotlej uporabljal le letala in vlak.

Z zadovoljstvom sem sprevidel, da je vse zelo lahko in že po pol ure sem bil v skromnem prenočišču. Ventilator je svežil moreče ozračje, zaradi hrupa pa je bil uporaben le za kratek čas. Okno je bilo prekrito z gosto mrežo in z olajšanjem sem ugotovil, da ni bilo komarjev. Tedaj sem še jemal kinin proti malariji, po odhodu iz Yucatana pa sem ob spoznanju, da so vremenske okoliščine še neprimerne za morebitno nevarnost, preventivna sredstva opustil.

Jutranji prihod v Merido je nalagal, da se dan polno izkoristi. V bližini Meride so Uxmal, Labna, Kabah in Sayil, malo dlje pa Chichen Itzá. Vsi kraji imajo zelo zanimive spomenike kulture Maya.

Dobro uro po prihodu v Merido sem se tako že vozil proti Uxmalu. Da bi se ne preveč obvezal s starinami sem sklenil, da bom na tistem območju obiskal le Uxmal in Chichen Itzo.

Vreme je bilo blizu neznosnosti, saj je temperatura presežala 37 stopinj, moreča pa je bila tudi vlaga. Razlika s poledenelimi lužami izpred dveh dni na Sierri je bila travmatična. Skrajno neznanimi pokrajina s še nezelelimi grmovjem in nizkimi drevesi se je raztezala vse naokoli. Le tu pa tam je bila v ravnini pridelana njiva ali nasad agav. Do koledarskega konca zime je manjkalo le nekaj dni. Še skoraj gola drevesa so hromila opise spomenikov, ki naj bi bili zaviti v tropsko džunglo.

Skrbno urejen in čist arheološki park v Uxmalu (izg. Učmal = trikrat zgrajeni) me je na mah prevzel s svojo Piramido čarovnika.

Pojem piramide je za Mehiko povsem napačno uporabljen. Pravih piramid ni nikjer. Zgradbe so največ piramide brez konice. Proti vrhu struktur je ploščad, na kateri je zgrajeno sveetišče.

Zgradba v Uxmalu ima zaokrožene vogale, na vrh pa vodi skrajno nevarno stopnišče. Vzpon na ploščad je treba jemati zelo resno, ker so stopnice ozke za polovico običajnih in dodatno tudi višje. Izgleda kot, da bi bila zgradba postavljena za hojo po stopnicah v vodoravni legi. Naklon stopnišča verjetno presega celo 50 stopinj. Za lažji vzpon je ob strani pritrjena železna veriga. Dobrodošla je predvsem pri sestopu.

Izjemno vroč dan je prispeval, da sem na vrhu 118 stopnic zaskrbljen mislil, kako se bom varno vrnil z vrha. Padec bi bil zanesljivo usoden. Sestop ritenski je bil edini priporočljiv.

Španci so na Yucatan prvič prišli leta 1517. Res niso prodrli daleč od obale, ker so bili maloštevilni in so naleteli na oster odpor domačinov. Čudno pa je, da so bili tedaj vsi spomeniki, ki so danes razlog za obisk teh krajev, prekriti s plastjo zemlje in gozda. Pogrtnjeni so bili že kakih 200

do 300 let in Španci bi jih brez posebnih raziskav ne mogli odkriti.

Razlogi za propad in opuščanje vseh svetišč so zgodovinska tajna. Morda bi potek dogodkov zgodovinarji razbrali iz spisov, katere so Španci našli po osvojitvi Yucatana, verski fanatiki pa so vse najdene dokumente sežgali. O propadu kulture in moči May se samo ugiha. Epidemija je ena od hipotez. Vojaški poseg je manj verjeten, ker niso nikjer odkrili znakov rušenja ali sežiganja.

Piramide May, vendar tudi podobne zgradbe v drugih predelih Mehike, so navadno sestavljene iz več plasti. Manjšo zgradbo so stari arhitekti enostavno prekrivali z novimi plastmi in v teku stoletij je prvotno svetišče za nekajkrat naraslo.

Razmišljanje na razne teorije arheologov je na vrhu uxmalke piramide neizbežno. Ob odkritih zgradbah, ki so v parku, je v neposredni bližini še

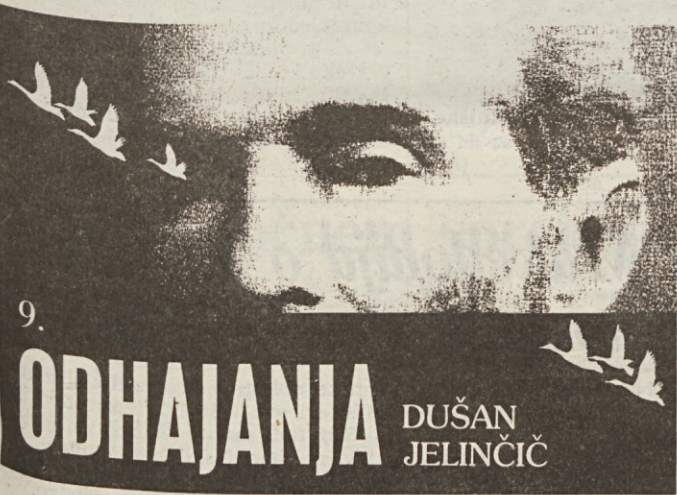

Preprost stroček za lupljenje pomaranč. Pomaranče so na Yucatanu izredno sladke

nekaj gričev poraščenih z džunglo. Pod rastlinjem in prstjo se skrivajo druge zgradbe, ki čakajo na odkop. Morda bo kdaj le mogoče razvozlati uganko o propadu kulture, ki je v arhitekturi dosegla tako popolne in lepe rezultate.

Lepo ohranjena sta v Uxmalu tudi zgradba znana kot Četverokotnik nun in Vladarjeva palača. Četverokotnik je znan zaradi reliefov z geometričnimi liki. Umetniki so skušali učinek lepote doseči z ustvarjanjem senc, ki so dajale kontrast ob sončnih žarkih. Ti so v tistih zemljepisnih širinah dokaj navpični. Vladarjeva palača nima toliko lepih posebnosti, je pa s svojimi 98 metri dolžine, 12 širine in skoraj 7 višine izredno mogočna. Okrašen je samo vrhni rob. Sežidana je na zadnji od treh ploščadi. Najnižja je zelo prostrana na vzhodni strani. Na njej bi lahko postavili dve nogometni igrišči in je še vedno za kakih 5 metrov višja od bližnje okolice ter torej umetna.

V Uxmalu je na razpolago še nekaj spomenikov in slabšem stanju. Označeno je tudi pokopališče. Niso sicer tam našli posmrtnih ostankov, temveč samo mrliske glave izklesane v kamnu. Te figure niso na moč podobne samo tistim iz bližnje Chichen Itze, temveč celo glavam iz Tule, kraja severno od Mexica; kakih 2000 kilometrov od Uxmala.

Ljudje so lačni in nimajo kaj jesti. To jim vidiš na izmozganih in obupanih obrazih, ki štrlijo iz suhih in koščeni teles, kjer žarijo le oči. Vendar žarijo z medlo lučjo, morda sovraštva, morda vdanosti, morda upanja v boljše bodočnost. Vrste pred zastavljalicami pa so vsak dan daljše. In zastavljajalc je vse več.

Hitel sem po široki osrednji aveniji. Kaj bi se lahko zgodilo? Mauriziev klic na pomoč je bil nadvse resen in ni verjetno, da bi se šalil, saj je sicer duhovit fant. Duhovit, predvsem pa praktičen in inteligenten. Že leto dni je v dopolnilni blagajni v veliki milanski tovarni, kjer je bil nočni čuvaj. Med delom je imel veliko časa, saj je moral le sedeti, sedeti, sedeti in... čuvati. In se torej dolgočasiti. Zato si je na delo prinašal knjige. Dobil je v

roke Marquezov roman Sto let samote in od takrat je zanj obstajala le južnoameriška literatura, le Južna Amerika. Naučil se je španščine in čakal prvo priložnost, da obišče to celino.

Dopolnilna blagajna mu je prišla kot nalašč. Odpravi se je od doma in sedaj je že leto dni na poti. In kaj vse je v tem času videl! S parnikom je preplul celo Amaconko, seznanil se je s čilsko diktaturo, doživel je karneval v Rio... In spoznal je najrazličnejše ljudi. Dobro, slabe, povprečne, podpovprečne, nadpovprečne, špekulante, zahrbtnježe, dobrotnike, pijance, nepopoljšljive uživalce mamil, ubijalce, svetnike. Ljudi pač. Med potovanjem ga je pretresla novica v materinem pismu, da je napravil samomor njegov najboljši prijatelj, ki je bil, prav tako kot on, v dopolnilni blagajni. Ni vzdržal brezdelja, dolgčas ga je ugonobil. Ko bi le sprejel Maurizievo povabilo in se z njim odpravil na pot...

Sedaj pa je Maurizio najbrž v težavah. Verjetno resnih, sicer bi mi ne napisal takega listka. Le nekaj besed. Pridi takoj v zapor na Avenida Figeroa. Zakaj pa moram vzeti s seboj denar? To bom kaj hitro dognal. Mimoidočega vprašam po avenidi, nato pa že od daleč vidim mogočno kamnito stavbo, ki kraljuje na vrhu lahne vzpetine v osrčju starega dela mesta, skoraj na obzorju. Ko pridem do zavora, kar sopem. Nadmorska višina skoraj štiri tisoč metrov se še kako pozna.

Vstopim v stavbo ter se predstavim vojaku, ki straži pri vходу. »Kdo, Maurizio, a ja, to so tisti Italijani, ki smo jih zaprli davi.«

Kar strese me po hrbtu. Vojak me pospremi po širokih hodnikih v notranjost zavora, pokaže neka vrata, mi

veli, »vstopi!« in že izgine. Sam se nekam plaho ogledujem po belih zidovih puščobne sobane, ki je podaljšek hodnika, potrkan na železna vrata ter pritiskem na kljuko. Vstopim. Dvoje parov oči se zapiči vame. Maurizieve ter vodene oči debelega in zarplega zaporniškega uradnika v uniformi. Lahko bi bil eden od čuvajev te mračne zgradbe, lahko pa tudi sam ravnatelj. Kdo bi vedel.

Ko me uniformirani debelih zagleda, stopi korak naprej in v trenutku mi razprši dvome o svoji vlogi v kaznilnici. »Francisco Cortez, vodja tretjega oddelka,« se mi predstavi, jaz pa iščem Maurizieve oči. Vprašujoče so, jaz pa izdahnem le: »No?«

Maurizio nemirno pogleda uniformiranca, ki gleda brezizrazno, le oči so vodene, nekam motne, ter začne svojo pripoved. Govori v italijanskini, vodja tretjega oddelka pa mirno sledi najinemu pogovoru.

»Danes jutraj, takoj potem, ko sva se razšla« začne svojo zgodbo Maurizio, »sem v mestu srečal dva študenta iz Padove, Latina in Eugenio. Vprašala sta me, kje in kako bi lahko menjala denar, na črno, seveda. Po uradnem kursu se ne izplača, ko pa stane štirikrat več. Jaz sem jima povedal, da je tu, v središču mesta, menjalcev valute kot listja in trave, le paziti je treba, da te ne zasačijo policaji. Ni minilo več kot pet minut, ko smo že naleteli na priletnega možička, ki nam je po kar ugodni ceni menjal čedno vsoto dolarjev. Že smo bili zadovoljni, da se je stvar srečno iztekla, ko se nam je približal lepo oblečen moški srednjih let, jaz pa sem prebledel in si mislil: sedaj je po nas. Eugenia ga je zadnja opazila, on pa je zašepetal: »Sledite mi brez obotavljanja, predvsem pa ne skušajte zbežati, sicer bom streljal!«

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir, v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir, finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%, IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

nedelja, 5. avgusta 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Kljub mobilizaciji vseh razpoložljivih sil civilne zaštite Velik del Škornja se te dni otepa silovitih plamenov

RIM — V številnih krajih severne in srednje Italije so te dni izbruhnili siloviti požari. Najhuje je po vsem sodeč bilo v gričevju vzhodno in južno od Livorna, kjer so ognjeni zublji upepeljili približno 500 hektarjev gozdnih površin. Pri gašenju požarov je sodelovalo več stotin gasilcev iz številnih krajev srednje Italije, iz najbolj »rizičnih« krajev pa so izselili prebivalstvo. Zapreti so morali celo državno cesto Aurelia, nekatere prizadete kraje, ki so se v teh dneh spremenili v pogorišča, pa so že razglasili za opustošeno področje. Plameni so poškodovali tudi nekatere hiše, tako da so krajevne oblasti dale na razpolago občinske objekte. Gasilec, gozdnim čuvajem, prostovoljcem in silam javnega reda so pri tem pomagala štiri letala: dva G 222, en hercules C 130 in en canadair. Pri gašenju gozdnih požarov ponekod sodelujejo tudi pripadniki italijanske vojske.

Dokaj prizadeta je tudi slovita ligurska obala. Pri gašenju požara nedaleč od La Spezie so se poslužili letala in dveh helikopterjev, pri Imperii pa dveh letal canadair. Precejšnja panika je zavladala tudi v okolici Perugie, kjer so prav tako

uporabili letalo za gašenje plamenov. Včeraj je v omenjenem področju prišlo kar do štirih požarov, pri najhujšem od teh so mobilizirali štiri gasilske ekipe. Posebne ukrepe zoper nevarnost vse hujših gozdnih požarov je medtem uvedla tudi dežela Veneto.

Gašenje gozdnih požarov je doslej mobiliziralo predvsem sile civilne zaštite. Te so uporabile vsa razpoložljiva tehnično-operativna sredstva, tako da so - vsaj kot zatrjuje pristojno ministrstvo - delovala v mejah sposobnosti. Vendar kaže, da razpoložljiva sredstva še zdaleč ne zadostajo, saj je požarov (spričo posledic suše) čedalje več.

Na pobudo ministra Lattanzia je bil včeraj v Rimu sestanek, na katerem so razpravljali o preventivnih ukrepih. Sestanka so se udeležilo večje število letalskih pilotov iz srednje Italije ter skupina visokih funkcionarjev francoske civilne zaštite. Na rimskem srečanju so razpravljali o skupnem italijansko-francoskem sodelovanju, še zlasti v Liguriji, na Korziki, Sardiniji in Azurni obali.

V vrsti tudi na dopust

Dopustniške vrste na mejah in cestninskih postajah bržčas niso več monopol Zahoda. Na meji med Poljsko in Sovjetsko zvezo sovjetski turisti čakajo tudi po osemnajst ur, podjetni krajanji pa jim lajšajo čakanje z najrazličnejšo prehransko ponudbo. Sicer pa, na Vzhodu so že vajeni vrst (AP)

Neuvrščeni iščejo neko novo identiteto

Pri neuvrščenih je bistveno vprašanje nova identiteta. Stara je propadla v trenutku, ko so začele izginjati bloksovske tvorbe. Temu pojavu slede zdaj še spremembe v vzhodni Evropi, ki so kajpak pomembne za ves svet, konec koncev pa tudi za prihodnost gibanja neuvrščenih.

Prav o novi identiteti gibanja je bil govor na posebnem sestanku, ki so ga imeli v Beogradu na pobudo Jugoslavije, ki je zdaj glavni koordinator neuvrščenih. Na tem sestanku so bili visoki predstavniki 20 držav, ki so že nekaj let »gost« gibanja. Nezanemarljiv podatek je, da je od 20 držav kar 14 iz evropske celine.

Beograjskega srečanja so se v bistvu udeležili predstavniki držav, ki so hkrati članice NATO, Varšavske zveze, Evropske skupnosti, EFTA in drugih evropskih institucij, pa še jugoslovanske sosedice. Očitna je težnja Jugoslavije, pa tudi drugih dejavnikov gibanja neuvrščenih, da razširijo krog svetovalcev, če ne celo partnerjev (nekateri od držav udeleženk imajo tudi status opazovalk v gibanju), saj bo prihodnost zmeraj bolj rezultat številnih, pa tudi različnih pogledov na razna vprašanja.

Skratka, nastajajo, pa so tudi že nastale nove razmere, ki terjajo posodabljanje gibanja; to naj ne bi več bilo gibanje nekaterih, ali samo nekaterih delov sveta, marveč pomemben vzvod v procesu svetovnega povezovanja. V Beogradu so tokrat naglašali, da bi gibanje zdaj lahko postalo most med Evropo in drugimi celinami. Stiki med Vzhodom in Zahodom so v glavnem že postavljeni, toda vezi med našo in drugimi celinami so še vedno zelo krhke.

Na beograjskem srečanju so vzbudila pozornost tudi nekatera druga mnenja; na primer to, da so spremembe v vzhodni Evropi kajpak pomembne zlasti na relaciji Vzhod - Zahod, da pa utegnejo odsevati tudi v takoimenovano južno smer. Samo po sebi je namreč pričakovati, da vzhodne dežele v svojem procesu sprostiranja in demokratizacije ne bodo iskale vezi in rešitev vzeto še zaostali se pa iz

tega utegnejo poroditi zanimive perspektive.

Obzorje gibanja, so menili v Beogradu, se glede na to utegne celo razširiti. Seveda ne bo šlo za direktne takorekoč politične posege, marveč lahko za vrsto iniciativ, ki bodo lahko gospodarske, ekološke, kulturne in drugačne, v vsakem primeru pa dragocene za globlje stike na svetu. Tudi to bo navsezadnje politika. Avstrijski zunanji minister Alois Mock je že dal predlog, naj bi se neuvrščeni in neutralsci Evrope sešli na ministrski ravni v New Yorku v začetku jeseni (pred pričetkom priprav na zasedanje Združenih narodov) in prav tako pred novo konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki pa bo, kakor pričakujejo, sredi novembra v Parizu.

Udeleženci so prav tako pozdravili nastajanje novih regij in podregij širom po svetu; ena takšnih regij je na primer takoimenovana evropska pentagonalna, ki je zagledala svetlobo dneva pred tremi meseci na Dunaju; v bistvu gre za proces »regionalizacije«, ki ga gibanje neuvrščenih seveda podpira in ga lahko prične jemati kot pomembno sestavino svoje politike.

Srečanje v Beogradu pa je brez dlak na jeziku opozorilo na nekatere »ostanke« iz preteklosti, ki še zmeraj mestoma spremljajo gibanje. Bolj bo odprava tega dobesedno balasta dosledna in hitra, bolj bo to v korist »prenovljenega gibanja«. Tako so na primer menili, da je dokončno propadel čas, ko so gibanje idealizirali, če ne celo »ideologizirali«; živimo pa že v času, ko bi moralo tudi to gibanje postati bolj pragmatično, ko bi se moralo soočiti s problemi, ki so resnično žgoči.

Skratka, gibanje naj bi postalo daleč bolj »funkcionalno«; njegovi napori naj ne bi šli v iskanje nekih novih rešitev, ali pa tudi v predlaganje nekih novih institucij, kakor je bila to še nedavno njegova navada, marveč naj bi se raje s svojim ugledom in svojo politiko še bolj aktivno vključevalo številne mednarodne institucije, ki takorekoč korakajo s časom. Teh pa ni malo.

MIRO KOCJAN

Kam hitiš, trabant?

Nekdanji sen Vzhodnih Nemcev, trabant, je v rokah domiselnega umetniškega oblikovalca postal simpatična skulptura. Nemara pa gre za dokaz, da se peš prej pride do cilja kot s tem nerodnim vozilom (AP)

Sovjetski kmetje v skrbah zaradi preobilne letine

MOSKVA — Sovjetsko kmetijstvo je v hudi zagati, vendar ne zaradi pomanjkanja, pač pa zaradi preobilne letine. Oblast je ponekod oklicala izredno stanje, ker kmetje niso v stanju pospraviti žita ter pobrati zrelega sadja in stročnic. Premier Rižkov je preko javnih občil pozval mestno mladino, naj kmetom priskoči na pomoč, vendar kaže, da so pozivi nalteli na gluha ušesa.

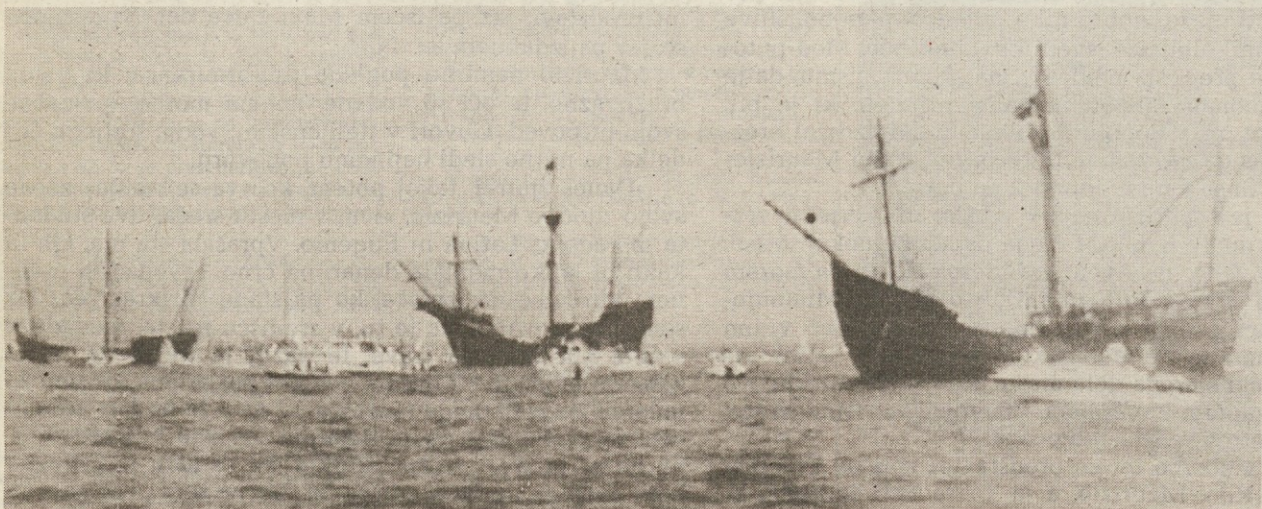
Ministrstvo za kmetijstvo je medtem mobiliziralo vojsko, podjetja in zasebnike, ki razpolagajo s tovarnjaki, da bi omogočilo prevoz sadja in zelenjave v živilske industrije. Zaradi pomanjkanja delovne sile je v mesecu dni segnilo že 350 tisoč ton sadja in 70 tisoč ton stročnic, hkrati pa teh pridelkov ni mogoče dobiti na mestnih tržnicah.

Halo, Mihail?

MOSKVA — Za Leninom je Gorbačov edini najvišji predstavnik sovjetske oblasti, ki večkrat prostovoljno krši strogi protokol in se pomeša z ljudstvom. Njegovi prvi tovrstni »podvigi« so vzbudili veliko začudenje, s časom pa so se ljudje privadili na to. Kaže pa, da jim taka neposrednost ne zadostuje več.

Glasilo moskovske mladine je namreč objavilo članek, v katerem kritizira zaprtost vladnega aparata. Eden od novinarjev je namreč poskusil telefonsko poklicati Gorbačova oziroma njegove najožje sodelavce, vendar je naletel na neprodoren zid. Moskovska mladina zato meni, da bi se moral politični aparat zgledovati po ameriškem, kjer so predstavniki oblasti vselej na razpolago tudi nepomembnemu človeku z ulice. Prav tako pa si Sovjeti želijo, da bi se Gorbačov, po možnosti s soprogo in mimo uradnih priloženosti, pogostejše pokazal v javnosti brez kopice telesnih straž.

Nina, Pinta in Santa Maria spet med nami

Lepotice, ki bodo še za nekaj dni na ogledu v Huelvi, so replike Nine, Pinte in Sante Marie, s katerimi se je Kristof Kolumb podal po svetu pred 500 leti (Telefoto AP)

Nova Makedonija o dogodkih pri samostanu Prohor Pčinski

SKOPJE — Namestnik glavnega urednika Nove Makedonije je posvetil obsežen komentar dogodkom pri samostanu Prohor Pčinski. Erol Rizaov je v uvodu strnil dogodke in napisal, da so pred samostanom, na dan največjega makedonskega praznika, srbski vojaki pretepli potomce tistih Makedoncev, ki so jih srbski žandarji tepili pred vojno.

Zgodovina se skratka ponavlja, ugotavlja novinar, ki se tudi sprašuje, če je res mogoče, da se srbske oblasti tako zelo bojijo množice z makedonskimi zastavami in bedži. Očitno ne gre za to, pač pa za novo poglavje v težkih medrepubliških odnosih med Srbijo in Makedonijo. Pred samostanom Prohor Pčinski je srbska vojska izkoristila provokacijo skrajneža in se s palicami spravila na množico romarjev, že več kot leto dni pa so make-

donske oblasti molče požirale žalitve Miloševićeve vlade. Rizaov pravi, da so Srbi tudi sami poskrbeli za odstranitev spominskih plošč. Pripravili so zakonski predlog o kolonistih, v poročilih stalno podčrtujejo dejstvo, da se Makedonci pečajo z Bolgari in rovarijo proti Srbom. Tovrstnim izjavam je treba dodati še osebna stališča Slobodana Miloševića, piše Nova Makedonija. Na nekem mitingu je namreč postavil pod vprašaj meje srbske republike. V Jugoslaviji, ki naj ne bi bila več federativna republika, bi si hotela Srbija »prilastiti« Makedonijo, o kateri že sedaj trdi, da ji moralno pripada. Vse to pa seveda ne priha na dan, ko se uradno sestanejo delegacije obeh republik, ki se dokaj omikano dogovarjajo o večjem sodelovanju in boljših medsosredskih odnosih...